

1000-nyi link
papíron + CD!

ink

VII. ÉVFOLYAM 5. SZÁM 2002. MÁJUS

internetkalauz

COVERSTORY

20

JÖNNEK
A KLÓNOK!

50

Mindenkitől lehet VALAMIT TANULNI

PUNK A WEBEN

52

AMATŐR KÉPEKBŐL PROFI MINŐSÉG

38

PRÍM

AZ ELSŐ MAGYAR INTERNETKALAUZ

CD
MC
DVD
gyártás
biztos
alapon

[minőség]
[tapasztalat]
[megbízhatóság]

CD, MC, DVD

gyártás

/// VTCO VIDEOTON
Kompaktlemez-gyártó Kft.

H-8001 Székesfehérvár, Pf.: 175. Tel.: +36-22-533-571, Fax: +36-22-533-588 Email: vtcd@vtcd.hu Internet: www.vtcd.hu

Webvilág

Kőszegi András műsora

A GONDOLATADÓ

www.budapestradio.hu

**ELLENTMOND MINDEN
TÖRVÉNYSZERŰSÉGNEK!**

**ULTRA VÉKONY MÉRET,
HATALMAS TELJESÍTMÉNY!**

Evo D500 ultraslim desktop

Intel® Pentium®4 processzor 2.2GHz, 128MB RAM,
60GB merevlemez, Integrált hang- és videokártya,
Integrált hálózati kártya, 5db USB port,
CD-ROM (opcionális), Windows XP Home
vagy Pro operációs rendszer, 3 év teljes körű garancia

Könnyű és vékony, csúcsteljesítményű asztali gép,
professzionális üzleti felhasználásra.

Az akció a készlet erejéig tart.

A Compaq személyi számítógépein jogtisztan
Microsoft® Windows®-t használnak.
www.microsoft.com/piracy/howtotell

© 2002 Compaq Computer Corporation. COMPAQ and the Compaq logo Registered
in U.S. Patent and Trademark Office. Inspiration Technology is a trademark of
Compaq Information Technologies Group, LP. In the U.S. and other countries. Intel,
the Intel Inside Logo, Pentium are trademarks or registered trademarks of Intel
Corporation or its subsidiaries in the United States and other countries.

További információ: **[06-80-COMPAQ (266-727)**

COMPAQ

VÁLTSON **SEBESSÉGET** INTERWARE ADSL-LEL!

7-szeres letöltési sebesség

testreszabott díjsomagok

telefondíj nélküli internetezés

díjmentes kiegészítő szolgáltatások

korlátlan idő a világhálón

fix havidíj 9 900 FT-tól

Interware ADSL magánszemélyeknek és vállalatoknak!

Egyedi Business ADSL ajánlatainkat az Önök igényei szerint alakítjuk!

Interware

További információ:

1132 Bp., Victor Hugo u. 18-22. • Tel.: (06-40) 200-166

E-mail: sales@interware.hu • www.interware.hu

internet **kalauz**

VII. ÉVFOLYAM 5. SZÁM 2002. MÁJUS

Nincs az az isten, aki vagy ami képes lenne elszeretni a rádiózástól **Köszegi András** (www.tozso.hu/andras) 36 éves, kétyvermekes magyar családapát. De nem is kell. Igazi self made man. Internetes adására, a **Budapest rádió Vasárnapi vendég című egyórás beszélgetős műsorára a legbüszkébb, amelyben majd 100 nagy név megfordult már...**

Mindenkitől lehet valamit tanulni
20. oldal

Volt egyszer egy ifjú, neve **Anton**, aki igen szeretett az erdőben sétálgatni. Egy nap favágók csapatával találkozott, akik éppen vérző társukat áptolták. Az ifjú meglepve tapasztalta, hogy amikor közelebb lép, eláll a **vérpatak**, majd amikor távolodik, újból megindul a vérzés.

Kis (internet) kalauz a hipnózishoz 24. oldal

Mindnyájan örüink otthon néhány **majdnem tökéletes fényképet** egy vakációról vagy családi eseményről, ahol a pillanat szépséget – amit szívünkben sikerült megőriznünk – a háttérbe belógó ismeretlen arc, a fotós ujjja, a nagymama csukott szeme vagy éppen egy volt barát(nő) jelenléte tesz tönkre. Egy **amerikai cég** szerint ezen ma már könnyű segíteni.

Amatőr képekből profi minőség 38. oldal

Míg két évvel ezelőtt a felhasználók **10-12%-a** számára pusztán „tájékoztató pont” volt az internet, addig ma már több mint **60%-uk** szerzi be onnan utazási információit, sőt **28%-uk** az utazás fontosabb kellekeit – repülőjegy, szálloda – is számítógépén kelleiket – repülőjegy, szálloda – is számítógépén keresztül foglalja le. A fenti következtetésre egy közös felmérés nyomán jutott a **British Airways** és a **Nagyutazás.hu**, amelyek során mintegy **600 internetező** válaszait dolgozták föl.

A virtuális térben barangolók valódi utakat terveznek 40. oldal

KEDVES OLVASÓINK

- (Bodansky György) 8
Homo ludens, avagy az allegória ingét mindenki magára veszi...
(VJA) 9
Homo criticus – a demokratikus viszonyokkal elégedetlen ember
(Kerekes Tibor) 9

HÍREINK

11

KOMMENTÁRJAINK

- A május-júliusi Matáv/Axelero-tarifaváltozások
(Vértes János Andor – Kis Ervin Egon) 14
A megkérdőjeleztek egyharmada esetleg megválnak a Matávtól 18

CÍMLAPSZTORINK

- Mindenkitől lehet valamit tanulni
(Heti Páter Pál / G3) 20

NYAVALYÁINK

- Kis (internet) kalauz a hipnózishoz
(Szendi Gábor) 24
Enni vagy nem enni
(Regényi Márta) 28
Az ördög itala
(Regényi Márta) 28

TIPPJEINK

- CSS-csapdák (I.)
(Szendi Gábor) 30

A MI MACINK

- Magyar Címtár – 2002. 05. 17. 33

SZEXOLDALAINK

- Órület, de van bennem rendszer!
(Heti Páter Pál / G3) 37

FÉNYKÉPEINK

- Amatőr képekből profi minőség 38

UTAZÁSAINK

- A virtuális térben barangolók valódi utakat terveznek 40

internet **kalauz**

VII. ÉVFOLYAM 5. SZÁM 2002. MÁJUS

Előfordult már Önökkel, hogy valahol, több száz kilométerre a hazájuktól keringtek egy nagyjából 16 kijárral és becsatlakozással rendelkező körforgalomban, ahol az egy négyzetméterre eső táblák elolvasásához szükséges idő többszörösen meghaladta az adott tábla felület előtt életveszély nélkül eltölthető időt?

Merre menjünk? 44. oldal

Felvillannak a fénykarok, feldübörögnek az űrhajók motorjai: idén májusban ismét a **Star Wars-legenda** körül forog a mozivilág. Május 16-án ugyanis a **Föld** nevű bolygó **43 országhoz** felülzik a vászonra a rég várt felirat: „Réges-régen, egy messzi-messzi galaxisban...”, és megindul a klónok támadása.

Jönnek a klónok! 50. oldal

„Punks Not Dead” **Miklós** néven ült a mikrofonhoz még nem is olyan rég az azóta többrendbelileg lefejezett-átalakított **Est FM** kultuszadó alapító főszerkesztője, **Pálinkás Szűcs Róbert** (a néhai Inconnu ellenzéki művészcsoport Benjáminja), hogy a **Kádárkorszakról** értekezzen. Az első eset volt, hogy a pesti házfalokról a magas médiába költözött ez a graffitijelsző.

Punk a weben 52. oldal

Nemrégiben néhány – általam tartalma és szellemisége miatt mérvadónak tartott – honlapon cseresznyéket, valamint másodpercenként változó feliratot tartalmazó bannert találtam. A reklámsík a következőket jelentette meg: „ideiglenesen megérett”; „március 9. – április 7.”; „Tilos rádió, FM 92,1”. Hát persze! Újra sugároz a Tilos.

Hallod, mire megy el az adód 1%-a? 54. oldal

Kalandra fel!	41
Nyissuk ki a kincsesládát!	42
Búvárok és kempingezőök randevúja	43
Merre menjünk?	
(Kis Ervin Egon)	44
Előny a (be)fogadónál	
(Király Andrea)	47

FILMJEINK

Jönnek a klónok!	
(Cskit Judit rovata)	50

ZENÉINK

Punk a weben	
(Gőzéró Gregor Gépzenész)	52

SZOCHÁLÓINK

Hallod, mire megy el az adód 1%-a?	
(Ligeti György rovata)	54

NAPILAPJAINK

Online napilapok a papírujságok árnyékában	
(F. Fülöp Hajnalka)	56

SZOLGÁINK

A világ urai (3. rész)	
(Láng Attila D.)	61

Az áprilisi CD tartalmából

<p>traffic + jégkorszak</p> <p>bemutató ink</p> <p>programja ink</p> <p>openoffice.org</p> <p>(magyar verzió)</p> <p>abiword</p> <p>slowview</p> <p>játéka ink</p> <p>crazy tetris</p> <p>mine sweeper 3D</p> <p>kollekció ink</p> <p>képernyővédők + háttérképek</p> <p>archív</p>

Kétmilliós Prím-pályázat!

A Prím Média Rt. több mint kétmillió forintnyi szoftverrel kívánja előmozdítani a jogtisza szoftverhasználatot most kiírt pályázata segítségével.

PRIM

ONLINE

A Prím főoldaláról is elérhető www.prim.hu/prim/palyazat.prm címen megjelent kiírás szerint magánszemélyek és kisvállalkozások jelentkezhetnek, és igényelhetik, hogy a Prím támogassa tevékenységüket a legfőbb irodai alkalmazásokat tartalmazó, jogtisza Ability Office 2002 programcsomaggal. Az Ability Office 2002 segítségével hatékony szövegszerkesztő, sokoldalú táblázat-

kezelő és egyedülálló adatbázis-kezelő, valamint fotószerkesztő és rajzolóprogram tulajdonosa lehet, vagyis a Prím-pályázat nyertesei öt különböző modult kapnak egyetlen integrált programrendszerben.

A Prím Média Rt. 53, azaz ötvénhárom számítógép-felhasználót kíván – egyenként bruttó 38 000 Ft, tehát összesen 2 014 000 Ft értékű – szoftvertámogatásban részesíteni, aki a www.prim.hu/prim/palyazat.prm oldalon indokolhatja, hogy miért pályázik a szoftverre, és miért érzi úgy, hogy feltétlenül be kellene kerülnie az 53 győztes közé. Előnynek számít, ha a kérelmező diák, kezdő magánvállal-

kozó, vagy bármi más okból rászorult az ingyenes szoftverre. Előnyben vannak az egy évnél nem régebbi kisvállalkozások és egyéni vállalkozók, valamint ugyancsak pozitív irányba befolyásolja a zsűrit, ha a kérelmező csak jogtisza szoftvert használ. Természetesen a kiírók annak is örülnek, ha a pályázó **ink**-előfizető, vagy rendszeresen látogatja a Prím Online-t.

Pályázni 2002. június 10-éig lehet, a győzteseket a Prím Média Rt. munkatársaiból és külső szakértőkből álló zsűri június 30-áig választja ki, s a neveket mind a Prím Online-on, mind az **ink** (Internet Kalauz) magazinban megjeleneti. A győztesek nemcsak a szoftvercsomagot, hanem az Ability Kft. támogatását és a folyamatos frissítéseket is megkapják, pontosan úgy, mint akik 38 ezer forintot fizettek a programért. ☹

Bővebb információ: Szabó Hédy, hszabo@prim.hu, 20-9343-078

http://www.novell.com

ink

internet kalauz

AZ ELŐZŐ MAGYAR INTERNETMAGAZT

Alapítva: 1996

ALAPÍTÓ FŐSZERKESZTŐ:
Véres János Andor

KIADJA:

Prim Kft.

1118 Budapest, Ugron Gábor u. 35.

Telefon: (36-1)248-3230

E-mail: icalauz@prim.hu

URL: http://prim.hu

http://www.prim.hu/icalauz/

FELELŐS KIADÓ:

Szabó Hédy (hszabo@prim.hu)

A SZERKESZTŐZIGAZGATÁS ELNÖKE:
Véres János Andor (jveres@prim.hu)

FŐSZERKESZTŐ:

Bodansky György (bodansky@prim.hu)

CÍMLAPTERV:

Láng László (gr-blekk@online.no)

A CD SZERKESZTŐJE:

Radics Péter (pradics@prim.hu)

Ára: 548 Ft

Előfizetési díj egy évre: 5472 Ft

Megrendelhető a Kiadónál,
e-mailben (aktiss@prim.hu), levélben
vagy faxon, továbbá a prim.hu
weboldaltól kiindulva a megrendelőlap
kitöltésével; valamint a Magyar Posta
Rt. ULK Ügyfélszolgálati irodáiban,
vidéken a postahivatalokban.

Hirdetésárak: megtalálható
a prim.hu legelső sorozatú elinduló.

Hirdetésfelvétel: a Kiadóban.

Hirdetési vezető:

Henger Ágnes

06-20-9343-077; 06-30-9840-221

henger@prim.hu

Nyomda-előkészítés:

Artur Repro Stúdió

Nyomás:

Veszprémi Nyomda Rt.

8200 Veszprém, Órház utca 38.

Tel.: 06-88-591-630

Terjesztő:

LAPKER Rt.

Magyar Posta Rt. ULK

Írásaink szerzői jogvédelemben részesülnek.

A szerkesztőség tiszteletben tartja mások
szerzői jogait, és elsősorban vásárolt
cikkekből, képekéből igyekszik összeállítani
az újságot. Felismerjük, hogy az INK
az internetről szól, a webről is kerülnek bele
képek, dokumentumok, és ilyen esetben
nem mindig sikerül felderíteni a forrást.
Amennyiben valaki úgy érzi, hogy valamilyen
közötti anyag eredetileg az ő szellemi alkotása,
kérik, a hiteles érveléssel igazolásokat juttassa
el a szerkesztőségbe, hogy ilyen esetben
utólag tisztázhatjuk a szerzői jogokat.

HU ISSN 1219-9001

MÁJUSI

SZÁMUNK HIRDETŐI:

Alarmix	29
American Service	66
Baraka Tours	41
Budapest rádió	23
Compaq	23
Galathea Campus	43
GoodNews	19
HP	BIV
Hungexpo	29
HunNet	
InterWare	4
Mortons Travel	42
Practicomp	66
Samsung	23
Tantál	66
TVNET	BIII
VTCD	BII

A Prim a Magyar Terjesztés-Ellenőrző
Szövetség tagja, az INK példányszámát
a MATESZ adatai alapján adja ki.

A magazin terjesztésében szemlélteti az
"OBSERVEM"
Budapest Médiafigyelő Kft.

Kedves Olvasó **ink**

Nagyon remélem, hogy amikor ez az írás napvilágot lát, már csak múlt emlék lesz az idegtépő választási küzdelem, amelyben ezúttal jelentős szerep jutott a mi kedvenc médiumunknak, az internetnek is. Jelentős, ám nem feltétlenül dicsőséges. Hja, a kommunikációs kultúra sem feltétlenül tart előrébb egy társadalomban, mint a politikai, hogy a többször ne is beszéljünk.

Voltak azért igen jó dolgok is. Jó volt a hírekre kiéhezetteknek, ha nem is percenként, de egy-két óránként frissülő oldalakat olvasni a nagyobb hírszajtókon; jó volt a sok szavazógép, néha könnyített feszült lelkünkön, hogy válaszolhattunk ily módon az előre sokféleképpen megfogalmazott állításokra, kérdésekre; jó volt az Origo második forduló **mandátumbecslő progija**, amelyen addig lehetett állítgatni a százalékokat, amíg végül egész jól kijött a tényleges végeredmény; jó volt – bár néha már kicsit sok is – a biztató, lelkesítő mail, és bár nem volt jó, de feltétlenül hasznos a nem kevésbé számos figyelmeztető, aggódó elektronikus levél a **postaládáinkban**. Külön öröm, hogy megszületett a választások **vicccözöne**, saját politikai humora és szemeata, amelyből végül már komoly gyűjteményeket olvashattunk a neten.

Számmra kevésbé volt örömteli a **fórumok hangvétele**, különösen az egyik oldal erősen **agresszív** híveinek köszönhetően. Egyszóval folyt a csata, az **adok-kapok** rendszeren a **hálón** is, sőt az **SMS** mellett az **e-mail** lett a legjobb, legkönnyebben használható mozgósító erő. Használta is mindkét fél, s láthattuk: cseppet sem hatástalanul.

Igazán jó majd akkor lesz, persze, ha **elektronikus aláírásonk** segítségével a neten szavazhatunk, és bár a politikai filozófusok rendre nagyon óvnak minket a közvetlen demokrácia veszélyeitől, egyszer talán érdemes lesz kipróbálni a **netes népszavazások** gyakorlatát is. Olcsónak biztosan nagyon olcsó, azt, hogy nem is ráz, már kevésbé merném állítani. Sőt! Alighanem sok magabiztos politikus megrendítene, ha ilyen közvetlen módon értesülhetne választói véleményéről egy-egy, az ő nevében hevesen képviselt ügyben. Addig is csak nagyon melegen javasolnám tudom az **elektronikus fogadóórák rendszerét**, vagyis azt, hogy a közélet színterein sürgőldök nyissanak egy-egy **nyilvános e-mail boxot** szeretett választóiknak, és legalább időnként olvassanak bele az ott gyűlő nézetekbe, véleményekbe. Ártani nem fog nekik, azt ígérhetem...

Bodansky György

Homo ludens, avagy az allegória ingét mindenki magára veszi...

Az áprilisi **INKS**-ben jelent meg Szendi Gábor írása *Homo politicus* címmel, amelyben szerzőnk – legalábbis formailag és választott példáiban – igyekezett elemelkedni az éppen aktuális magyar választásoktól, és általánosabb nézeteket fogalmazott meg. A szexuális kilengések eltussolásának kapcsán is leírja: „Na persze: Amerikában. Meg Olaszországban...” És amikor ezt folytatva eljut a Nemzetbiztonsági Hivatalhoz, akkor is hozzátézi: „Most természetesen Kennedyre, Clintonra gondolj, vagy a tolokocsis Rooseveltre...”

A játékos allegória azonban nem tévesztheti meg a magyar Nemzetbiztonsági Hivatalt, amelynek képviselője szigorú hangú levelben tiltakozik a főszerkesztőnél, helyreigazítást követelve. Miképp Kerekes Tibor olvasónkat sem téveszti meg az, hogy a szerző a lázadó, nehezen kezelhető gyermekek kapcsán – akiből később politikus lesz – Bush-t említi, hozzátéve, hogy „nem idézzük, sőt meg sem említjük dr. Kende könyvét, aki ugyanezt állítja hőséről.” Ugyan már, ki eszi meg ezt a galuskát?! Ugye-bár nyilvánvaló, hogy itt tudatosan mégiscsak eme könyv hőisére akar utalni a szerző!

Kibújt tehát a szög az allegóriából, és mindenki megértette, hogy itt bizony egy liberális gondolkodású ember a hazai viszonyokra utalva fogalmazta meg véleményét, és hát még szép, hogy akadnak olyanok, akik ezt a véleményt nem osztják. Szerkesztőségünk természetesen vita nélkül lehozza a Nemzetbiztonsági Hivatal helyreigazítási kérelmét és a szerzőnkel ellentétes olvasói véleményt is. Külön öröm számunkra, hogy a véletlen úgy hozta: a liberális gondolatok még a kormányváltás előtt, az Orbán-érában jelentek meg, a mostani vitairatot pedig már a Medgyessy-érában olvashatja törzsközönségünk. A fordított sorrendet egy független folyóiratnak szígyellnie kellett volna, így azonban talán olvasóink is elhiszik, hogy mi 10 millió magyar állampolgár, ezen túlmenően 15 millió magyar ajkú (és talán 15,5-16 millió magyarul tudó) világpolgár Internet Kalauza szeretnénk lenni... ;-)

VJA – a szerkesztő

Homo criticus – a demokratikus viszonyokkal elégedetlen ember

A politika, illetve a politikusok negatív ábrázolása mindig komoly közönség-sikerre számíthat, így Szendi Gábor *Homo politicus* című esszéje is méltán tarthatott igényt a lelkes olvasótábor kitörő tetszésnyilvánítására. Mégis, e tudományos köntösbe burkolt magánvélemény kapcsán néhány megjegyzést fűznék a szerző napjainkban annyira jellemző állásfoglalásához.

Az introvertált tisztességes és az extrovertált korrupt

Tudományos igényű hivatkozásokkal alátámasztott értékelést olvashatunk a tipikus politikus-ról, aki különböző biológiai folyamatok révén, genetikai indíttatásból dominanciára tör, megragadja a hatalmat, és feltétlenül visszaél vele, harácsol, korrumpál és korrumpálódik. Akár érdekes felvetésnek is tekinthetnénk a leírást, ha nem volna a példáknak politikai irányultsága. Micsoda párhuzam a Bush–Al Gore és az Or-

bán–Horn párvialad összehasonlítása. Bush az extrovertált személyiség (barátságos, közvetlen, jó a kapcsolatteremtő készsége, határozott, nyugodt), más szóval: karizmatikus, Al Gore pedig az introvertált (gátolt, merev). Látszólag rendben van a dolog, ám ekkor jön a könnyed általánosítás. A tudományos alapok lerakva, jöhet a vak(merő) építkezés.

Ugyanis kiderül, hogy ez éppen az 1998-as magyar választások főszerelőinek leosztása. Orbán a Bush-megfelelő, Horn pedig a befelé forduló, merev típus. Nem könnyű feladat párhuzamot vonni Bush, a „texasi csodagyerek” és Orbán

Viktor között, ám, ha nagyon akarjuk, tényleg felismerhetők, hogy mindkét személyiség rendelkezik azzal a tulajdonsággal, amely lehetővé teszi számukra, hogy közvetlenül szóljanak az emberekhez. Ezt egyikéknél Horn Gyula is tudta hozni. Közvetlensége időnként közönségességbe torkolt, de karizmája vitathatatlan. A szerző merész tolvonással megosztja velünk gondolatát, miszerint a karizmatikus ember, lásd Bush, hajlamos a törvények semmibe vételére, a nepotizmusra, az önhatalmú politizálásra. Ma Magyarországon a karizmatikus politikusról rendszerint Orbán Viktor jut az emberek eszébe, akiről sokszor olvashattunk már hasonló vádakat, de tudományos magyarázatot ritkán mellékeltek a vádak/rágalmak mellé.

A lélekűbár cikkről ezt követően egyre lazábban kezeli a szakmaiságot. Kijelenti, hogy Al Gore – az introvertált, emlékeztek még, mint

http://www.novell.com

Kedves Olvasó **ink**

Horn Gyula -, a merev, de megbízható hivatalnok sokkal jobb elnök lett volna, hiszen lelkiismeretesebb, szabálytisztelőbb, s a politikai ésszerűsége nem áldozná fel a politikai siker érdekében. Kár ezért a politikai elemzés területén tett kirándulásért. Úgy bukkant az elmélet ezzel a „kis” csavarral, mint minden egyes tétel, amikor a pszichológia terminus technikusainak jétékony védelméből kitéved az elfoglalt szerző a politika zord harmezzejére.

Ugyanis Al Gore, aki a rendkívül karizmatikus Clinton alatt alelnökként szolgált, valóban vérteli homo politicus, aki kétségkívül introvertált személyiségvonásai mellett harcosan kiállt Clinton sorozatos botrányai ellenére főnökéért, pártjáért, remélve, hogy a következő ciklus az övé lesz. A korrupsztágáról nevezetes Clinton-adminisztráció lojális hivatalnokáról éppoly nevesítéses kijelenteni, hogy szabálytisztelő, mint Horn Gyuláról. Azt hiszem, ez utóbbi nem kíván részletes elemzést. Nem beszélve arról, hogy Bush minden megnyerő vonása mellett legendás nehézségekkel küzd a beszélt nyelvel.

Internetes fórumokon szívesen elemezték zagyva nyelvtani szerkezeteit s mulatságosan primitív elszólásait. „A perek elkerülése végett” nem emlékeztek rá, hogy melyik introvertált (gátoltság, merev) magyar politikus, bankember áll hadilábon anyanyelvével, s szolgált fájón mulatságos perceket közönségének lehetetlen mondataival, botrányos szónoki képességeivel. Egyébként az utóbbi, kormányalkításra készülő férfiú introvertált személyiségvonásai ellenére sem mondható szabálytisztelőnek, lelkiismeretesnek. A Gresham-ügyben játszott szerepe minimum erkölcselen, s akkor még nem is említettük, hogy miniszterelnök-helyettes volt az egyházi népköztársaság Grósz Károly nevével félmjelzett korszakában.

Szerotonin, tesztoszteron és a hormonok

Hasonlóképpen járt Szendi úr evolúciós, szociáldarwinista világképének kifejtésekor, mely szerint a politikus napjaink dominanciára törekvő hímje, aki a túlélési ösztön s a szaporodási maximalizálás érdekében ma már nem „hája végig” az összes nőstényt, csupán csak a nemzetet a politikai választások során, a kormányalakítás érdekében.

A politikai küzdelem tehát kizárólag a hormonok csatája, nincs ideológia, nincs eszme.

Az illúziók nélküli értelmiség

Korunk jellegzetes figurái. Saját ismereteiket, szakmájukat, hivatásukat latba vetve hirdetik, hogy ők a szabadság bajnokai, a kontroll gyakorlói, a demokratikus viszonyok őrzői. Ne legyenek illúzióink! Ez a végső konklúzió. A választások értelme csupán a kontroll, a felügyelet.

A demokrácia védelmezője lebecsült, szidja, kifigurázta és becsmérlti a rendszert, amelynek védelmezését mindennél fontosabbnak tartja. Fosszuk meg az embereket a hittől, a reményétől, a gondolkodástól, az életkedvtől. A politika – az állam ügyeivel való foglalatosság – sok hazárdjátékost, pénzéhes csirkefogót, hatalomvágyó gazembert vonz magához. Hazugság, megtevésztés, ármány – gyakori színpadi elemek a politika világában. Nem csoda, ha az emberek kritikussá válnak a megnyilatkozások láttán. Ez érthető. Ami fel nem fogható, el nem fogadható, az a hozzáállás, mely alapjában támadja a demokratikus viszonyokat. Megkérdőjelezi minden egyes politikus tisztességét, Popper Péter és Veér András mélyen elítélendő nyomdokain járva. Pszichológiai fogalmak felhasználásával próbálja meg lejáratni a politikát. S engedtessek meg nekem, hogy kikérjem magamnak a „nemzet meghágására” vonatkozó kijelentéseket az introvertált Rákóczi Ferenc, az extrovertált Kossuth Lajos és egyszerűen a jelzők nélküli Deák Ferenc, Bibó István nevében, és még sorolhatnám a nemzetért tenni akaró politikusokat, akiknek ugyan nem tudom, hogy milyen volt a tesztoszteron- vagy szerotoninszintjük, de azt tudom, hogy hittek valamiben, és milliók reménykedtek velük együtt a világ jóra fordulásában. Nem hagyták, hogy irritáló jelenségek apátiába kergessék őket. Szembenéztek a problémákkal. Nem sajnálták a fáradságot arra, hogy megpróbálják megkeresni a gondok okát, és a demokrácia keretein belül igyekezzenek enyhí-

teni azokat. Nem állítom, hogy vannak tisztá politikusok és mocskosok. Csak azt akarom leszögezni, hogy a politika a demokrácia része, és aki annak lejáratására nem rest „tollat ragadni”, az a demokrácia megsemmisítésén fáradozik. Az illúziók nélküli ember nem tud igit mondani, csak nemet, lételeme a kritika.

Érdemes még egy mondatot a politikai elfoglaltságról megemlíteni. Nem lenne szabad lesajnálni egyetlen tudományágat sem (a politológiát is ideértve) annyira, hogy azt politikai ellenfeleink lejáratására használjuk. Tisztelt Szendi úr, bár nincs szerencsém Orbán Viktor személyesen ismerni, de „dr. Kende” személye a legkevésbé sem alkalmas arra, hogy külön lélektani elemzés érdemű irományát bizonyítékerejűnek fogadjam el Magyarország leköszönő miniszterelnökének pszichopata voltára. Tisztességesebb emberi magatartásnak tartom, ha az ember politikusnak áll, mintha mindenféle áltudományos köntösbe – lásd: „A Viktor” – burkoló véleményekkel megpróbálja lejáratni, megalkáni, megsemmisíteni a más nézeteket vallókat.

A laza stílusú cikk mögött is hasonló szándék húzódik meg. Simán lealázzak benne a konzervatív eszmeiséghez közel állókat mint pattanásos, gátoltságos kigyerekeket, akik felnőttségük igityekenek elégtételt venni ifjúkori sérelmeikért, míg a liberális elveket vallók közül mindenki boldog gyerek volt, nyilván ennek köszönhető kiegyensúlyozott, nyugodt (?) hangvételük. S persze lealázza mindazokat, akik egy állítólagos extrovertált pszichopata rá szavaztak. Mindezen túl tisztelhetlen tartom álláspontját, mert a saját véleményét fejtette ki, (remélem) ingyen és bérmentve – sokan ebből már hosszú, hosszú ideje nével vagy név nélkül igen jól megélik.

Kerekes Tibor

Dobokay Gábor vezérőrnagy, a Nemzetbiztonsági Hivatal főigazgatója az alábbi helyreigazítás közzétételére kérte lapunkat:

Az *Internet Kalauz* folyóirat 2002. áprilisi számában „Homo politicus” címmel megjelent cikk „Na és a szex” részében a Nemzetbiztonsági Hivatal megjelölésére tévesen és a Hivatal tudomása és hozzájárulása nélkül került sor. Az írás a Nemzetbiztonsági Hivatal tevékenységét illetően valótlán tényállítást tartalmaz. Ezért a folyóirat szerkesztősége megsértette a Nemzetbiztonsági Hivatal személyiségi jogait, amiért a Hivataltól ezúton kér elnézést.

http://www.novell.com

híreink

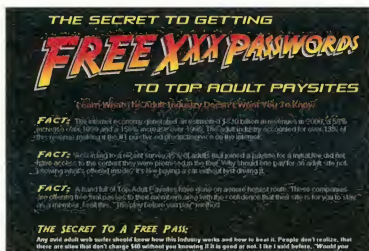
híreink

Cyberszex

Több mint 13 500 webpolgárt kérdeztek ki online az MNSBC.com-nál a cyberszexszel kapcsolatos szokásairól, és az a meglepő eredmény jött ki, hogy a szex nemcsak a férfiakat érdekli. A nők azonban inkább a szexszel foglalkozó chatroomokban élnek virtuális nemi életüket, míg a férfiak főként nézelődéssel töltik idejüket a pornósíto-okon. Az eredmény érdekes módon egybe-

esik a tényvel, hogy a nők a verbalitásában, a férfiak pedig a vizualitásában mutatnak előnyt a másik nemmel szemben. A megkérdezettek 8%-a hetente több mint 11 órát tölt szexorientációjú webtájakon, ok valószínűleg már véglegesen megoldották ezzel a férfiak és nők közötti konfliktust. Amerikában komoly aggodalmat keltenek azok a becslések, melyek szerint lassan már a látogatások egyharmada irányul szextartalmú site-okra. Tavalyi adat, hogy Nagy-Britannia 3,8 millió internetezőjének 27,5%-a szörfözik XXX-irányba. Szakértők aggodalmas jóslatai szerint az internetszolgáltatók a csökkenő hirdetési bevételek miatt előbb-utóbb ráfagyolnának a rekordokat döntöttögő pornóra. A jeget a német T-online törte meg tavaly, de nálunk is jól ismert adultcontent-szolgáltató a **webtar.hu**. Amerikai felmérések szerint a szexoldalak letöltésének 70%-a munkaidőre esik. A pornósíto-ok számát 300 000-re becsülik, s már a gyerekek is célba vették, mint a ravasz drogealerek. Ha véletlenül **www.harrypotter.com**-ot írsz harrypotter helyett, máris egy tanácsadóoldalon találd magadat, amely kioktat, hogy hogyan juthatsz be ingyen a pornósíto-okra. Az oldal arra ösztönözi a gyerkőcöket, hogy kizárólag age verification céljából gépeljék be kártyaszámukat, ami persze nekik nincs, hát begépelik majd a papáét. Elvégre a bácsik azt ígérték, hogy nem lesz pénzlevonás.

(Szendi)

INFINIT-HÍREK (www.icck.hu)

Internettel a „lakatlan szigetre”

A Knowledge Networks/Statistical Research (KN/SRI) felmérést készített arról, hogy miként használják a gyerekek a különböző médiaeszközöket. Arra a kérdésre, hogy ha csak egy médiumot használhatnak az életük során, akkor az melyik lenne, a legtöbb gyerek az internetet választotta, míg a második helyre a televízió, a harmadik pedig a telefon került. A megkérdezett 8 és 17 év közötti gyerekek hat médium közül választhattak. Közül egyharmaduk (33%) a webre szavazta abban az esetben, ha a választott médiumon kívül semmi másnak a használata nem lenne lehetséges. Ugyanakkor a televíziót 26%-uk, a telefont 21%-uk, míg a rádiót csak 15%-uk választotta. A döntés jelentősen eltérő volt a fiúk, illetve a lányok esetében. A tévét kétszer annyi fiú jelölte meg, mint lány (34% a 17%-kal szemben), míg a telefont több mint kétszer olyan népszerű volt a lányok körében, mint a fiúk-nál (31% a 12%-kal szemben). Az internet a fiúk 38%-ánál és a lányok 28%-ánál került az első helyre.

(Forrás: www.statisticalresearch.com)

TAVASZ VAN!

Elindult az IngatlanMonitor

A FegyőrlőNet (**www.fn.hu**) elindította legújabb szolgáltatását, az IngatlanMonitor. Magyarország legnagyobb online ingatlanadatbázis-rendszerében jelenleg a 20 legjelentősebb ingatlanszolgáltató több mint 74 ezer hirdetésé áll az üzleti élet szereplőinek rendelkezésére. Az itthon egyedülálló ingatlanközponban összetett keresőmotor segítségével nyílik lehetőség a régiók, ingatlantípusok vagy árfekvés szerinti keresésre. A lapon megtalálhatók a szolgáltatók legfrissebb kiemelt ajánlatai mind a B2C, mind a B2B kategóriában. Emellett további ingatlanpiaci linkjaink segítik a látogatók minél szélesebb körű tájékozódását. A szolgáltatás ingyenesen vehető igénybe.

híreink

INFINIT-HÍREK (www.itck.hu)

Kuba: hozzáférés a feketepiacról

„Kuba internetlázban ég, de internetezni csak a kommunista kormány szigorú ellenőrzése mellett lehetséges” – írja havonapi riportjában *Thambi Mutch*. Itt van például *Jorge*, aki jó kapcsolatokkal rendelkező feketepiaci kereskedő, és 20-30 dollárért akár e-mail címet és online hozzáférést is tud szerezni – egy hónapra. Az átlagos kubainak ez az egyetlen módja, hogy internet-hozzáféréshoz jusson, mivel a kormány szigorúan ellenőrzi a világháló használatát.

Jorge az online hozzáférést egy barátjának a barátjától vásárolja, aki kormányhivatalban dolgozik, és speciális telefonvonal segítségével akár

órákig is fenn lehet a neten. Az internet, mint *Jorge* mondja, elengedhetetlen a számára. Nemzetközi kapcsolatai nélkül ugyanis nem tudná folytatni üzleti tevékenységét. De ő csak egy a több száz vagy akár több ezer kubai közül, aki ki van ehezve a webre, és csak ily módon tud hozzájutni. Érdekes az az ellentmondás, hogy amíg a kubai kormány szerint az embereket meg kell tanítani a számítógép használatára, addig mereven elutasítja a szabad inter-

nethasználatot. Több millió kubait megtanítottak arra, hogy miként használja a számítógépet, és hogyan küldjön e-mailt. De a számítógépek csak az országban belüli hálózatban vannak összekapcsolva, amely ugyanolyan protokoll alapján működik, mint az internet, ám arra nem kapcsolódik rá. Az emberjogi aktivisták azonban elkecserekedtek amiatt, hogy az internetezés Kubában milyen erős politikai befolyás alatt áll: „Még esély sincs arra, hogy akár én magam készítsék egy site-ot, amelyn elmondhatnám a világnak, hogy milyen politikai visszaélések történnek Kubában, és hogy miként sértek meg az emberi jogokat” – állítja *Raul Rivero*, a Kubai Emberjogi Bizottság tagja. „Hol szerethetnek számítógépet? Hol vehetek modemet? Még azt sem engedik meg, hogy papírra írjak. A kormány azonnal betiltatná a weboldalt, ha megcsinálnám.”

(Forrás: news.bbc.co.uk)

Bővült az Egyszervolt.hu gyermekportál

A februárban nagy sikerrel indult gyermekportál önálló részeként kezdte meg működését a Napocska hírdomdó, amely a szabadidő hasznos eltöltéséhez ad ötleteket a kisgyermekes szülők számára. Az oldal szerkesztői ismeretterjesztő szerepet is vállaltak, így a látogatók érdekes cikkeket olvashatnak művészekről, természetéről, iskolákról és az állatvilág érdekességeiről.

A programajánlóban a keresőfunkció segítségével tájékozódhatnak a kínált programok között, legyen az színház, táncház, koncert, kiállítás vagy éppen kézműves-foglalkozás, az általunk megjelölt időpontban. Az Olvasnivalók oldalán a egyes könyvkiadók legújabb gyermek- és ifjúsági kötetekéinek ajánlóját találjuk, valamint aktuális kritikákat olvashatunk, az ajánlott köteteket pedig a könyvkereső segítségével az elektronikus áruházban meg is vásárolhatjuk. Ugyanitt megtalálható a hazai gyermekajó aktuális számainak ajánlata, a közeljövőben pedig a hazai gyermekkönyvtárak gyűjteménye is elérhető lesz a portál látogatói számára.

A Túraajánlat oldalon hetente különböző magyarországi helyszínekre hívják fel a figyelmet a szerkesztők, ahová egy hétvégi családi kirándulás keretében érdemes ellátogatni. Új szolgáltatás az Esti mese, ahol naponta más és más, illusztrációkkal díszített esti mese vár szülői felolvasásra, és ezzel egyidejűleg a portál adatbázisába kerülve alakul óriási mesegyűjteménnyé. Szintén új lehetőség, hogy barátainknak és ismerőseinknek képeslapokat küldhetünk az oldalról.

Há vannak hasonló ötleteid, megosztanád, ha egyébként az oldalad weboldalra felhívhatod az Internetre.

A május-júliusi Matáv/Axelero-tarifaváltozások

Az alábbiakban két hírt és az ahhoz fűzött két kommentárt adunk közre. A hír mindenki számára ismert, nem kevés indulatot keltett; a két kommentár érdekessége talán az, hogy egyik szerző sem bírítja rá az asztalt a Matávra, hanem némiképp megértéssel kezelve a maga módján természetesen viselkedő nagyvállalat lépéseit, másfelé keresgéli a megoldást.

Hír 1. (2002. április 29.)

A Matáv 2002. július 1-jével megszünteti átalánydíjas konstrukcióit, vagyis a 150 Ft-os esti-éjszakai-hétfői telefonátalányt és a Mindenkiné csomagot (arra április 29. után már nem lehet előfizetni).

A Matáv több megoldást is kínál minden internetezőnek. Azoknak, akik sok időt töltenek a weben, és jó minőségre vágnak, a nagy sávszélességű, korlátlan hozzáférést biztosító ADSL-t vagy az internetezésre is alkalmas kábeltétét ajánlja. Azoknak, akik a Mindenkiné csomag előfizetői voltak, és műszaki okokból egyelőre még nem tudják igénybe venni az ADSL-szolgáltatást, a Matáv július 1-jétől átmeneti ADSL-pótló megoldást kínál fel: az ADSL-szolgáltatás bevezetéséig az internethasználat telefondíja havi 60 óráig bruttó 7500 Ft-os fix összegbe kerül. Akiknek a 150 Ft-os kedvezmény nem az internetezésben, hanem a hosszú telefonbeszélgetések során jelentett előnyt, a Matáv Csevegő díj-csomagja kedvező feltételeket biztosít (5 perc beszélgetés után 20%, 10 perc beszélgetés után 30% kedvezmény).

A Matáv jövőbeni célja az, hogy ne közvetlenül az internetezőknak, hanem az internetszolgáltatóknak kínáljon olyan megoldásokat, amelyek segítségével azok a felhasználói szokásokhoz legjobban igazodó csomagokat alakíthatnak ki.

Kommentár 1.

Biztos, hogy jó nekünk a liberalizáció?

Százötven forintos elmélkedés

Kezdetől fogva szkeptikus vagyok a távközlési liberalizációval kapcsolatban: egyrészt sosem hittem azoknak, akik a Matáv apokaliptikus összeomlását és az alternatív szolgáltatók robbanásszerű virágzásával kísért hatalmas tarifacsökkenést láttak előre, másrészt azt illetően is bizonytalan voltam, hogy kell-e ez nekünk. Félreértés ne essék, gazdasági szemléletem teljes mértékben liberális, hiszek a piaci versenyben, és nem gondolom, hogy a világ attól

Hír 2. (2002. május 2.)

Új, percdíjas internet-hozzáférési csomagokat indít az Axelero

Az Axelero Internet 2002. május 2-ától új internet-hozzáférési csomagokat vezet be, amelyek percdíjas alapon, a telefonköltséget is tartalmazva biztosítanak hozzáférést a világhálózathoz, kiegészítve a liberalizált távközlési piac új lehetőségeit.

A Kombi Nonstop csomag alacsony, havi bruttó 1250 Ft-os alapdíj mellett éjjel-nappal állandó (bruttó 7,50 forintos) percdíjjal vehető igénybe. A Kombi Otthon csomag, amelynek havi alapdíja bruttó 1850 Ft, munkanapokon este 6 órától másnap reggel 7 óráig, valamint a teljes hétfévégén 5 forintos percdíj mellett, a többi időszakban percenként 6,90-ért érhető el. Azok számára pedig, akik az internetet leginkább napközben használják, a Kombi Nappal csomag havi 2500 Ft-os alapdíj mellett a hét minden napján reggel 7 és este 6 óra között nyújt kedvezményes, 6,30 forintos díjű internetperceket, míg az ettől eltérő időszakokban ugyancsak 6,90 Ft a hozzáférés percenkénti költsége.

Kommentár 2.

Kítól kell kérni, hogy MINDENKINEK jusson internet?

Ezerperces elmélkedés

Az év végén meghirdetett ADSL-csomagok 7-9 ezer forintba kerültek, s ez bizony olyan ár (volt), amely ellen igazán nem lehet senkinek semmi kifogása. 7-9 ezer all inclusive, ehhez nem jön pluszba egyetlen fillér telefonköltség sem, ezért a pénzért

kommentárja **i n k**

lenne szebb, ha egy kivétellel az összes hamburgert betiltanák – vagy netán ugyanezt tennék az operációs rendszerekkel. Viszont azt nem hiszem, hogy a távközlés egyértelműen piaci kérdés lenne, és mintha ezt némileg alátámasztaná a távközlési liberalizációt követően lezajlott európai folyamatok. Amikor a nyugati országokban – látván, mennyire nem probléma a telefon a tökéletesen liberalizált piacú Amerikában – elhatározták, hogy fel kell számolni a telefonos cégek monopolhelyzetét, Magyarországon meg tartotunk, hogy el kell adni az állami tulajdonban lévő

Matávot, ezzel teremtve meg a távközlési infrastruktúra terén hihetetlen elmaradással küzdő ország számára a fejlődés lehetőségét. A mai tizenévesek számára egy bomlott agy fantazmagóriájának tűnik, ha azt mondom: a Balaton egyik legkedveltebb nyaralóvárosát, a májusiól szeptemberig külföldiekkel telezsúfolt Keszthelyt csak 1993-ban (!) kapcsolták be a távhívóhálózatba. Ez azt jelenti, hogy addig csak úgy lehetett másik városból Keszthelyre és Keszthelyről másik városba telefonálni, hogy az ember felhívta a központot, és bementa a telefonos kisasszonynak a hívandó számot. Ideiglenes megoldásként néhány olyan telefonfülkét szereltek fel a városban, amely alkalmas volt a távhívásra (azaz lehetett rajta 06-ot tárcsázni, mert még egyszer mondom, hogy mindenki felfogja a felfoghatatlant: egy átlagos készüléken a 06 után foglalt jelzés következett!), ezek előtt aztán nyári esteken néha több száz emberből álló sor kígyózott! A dolog további abszurditása, hogy a telefonok úgy léteztek, hogy a győri, majd később a zalaegerszegi távközlési hálózatba voltak bekötve (mert ott volt legközelebb távhívóközpont), azaz ha egy gyanútlan és a magyar telefonhelyzet nyálánkságait nem ismerő járókelő betéret egy ilyen telefonfülkébe, hogy taxit hívjon, akkor bizony a helyi taxi telefonszámának tárcsázása után a győri vagy zalaegerszegi taxiállomás jelentkezett! Csak hogy el tudjuk helyezni fejből az időpontot: mindez három évvel a rendszerváltás után és egy (!) évvel a Pannon GSM, illetve a Westel indulása előtt ért véget! És úgy érhetett véget, hogy a halál csórá magyar állam eladta a telefoncéget a gaz kapitalistáknak, akiknek egyrészt volt annyi eszük, hogy ki tudták számlolni, mennyi idő alatt térül meg a hálózatfejlesztésbe fektetett nem kevés pénz (baromi gyorsan megtérült, mert az emberek – velem együtt – a sokéves éhezétes után eufórikusan telefonáltak), másrészt pénzük is volt hozzá, amit be lehetett fektetni. Utólag persze okosodhatunk, hogy vehettünk volna fel hitelt, és mi is megcsinálhattuk volna ugyanazt, amit a gaz kapitalisták, de aki csak öt perccel élt a működő szocializmusban, tudja, hogy előbb emigrál *Csurka Izraele*, mint hogy egy szocialista nagyvállalatból kapitalista nagyvállalat váljon – kapitalista tulajdonosok nélkül. (Még így is beletelt néhány évbe, amíg úgy érezhette az ember, hogy nem neki tesznek szívszűgét, amikor telefononval rendel egy pedagógus felévi bérért meghaladó összegért.) A távközlési liberalizáció és privatizáció kiöltölt két dologgal nem számoló(hat)ak: a mobiltelefonnal és az internettel. 1994-ben, amikor úgy 40-50 Ft körül volt egy liter benzín ára, százezer forintért lehetett – a féltéglaméretű 60-as Westelhez képest aprócska és hipermodern – GSM-mobiltelefonnal vásárolni, és a legbátrabb elemzők 2000-re jóslták a széze-

éjjel-nappal lehet korlátlan mennyiségben internetezni, ráadásul mindehhez ott a nagy sávszélesség, vagyis a valóban élvezhető internet. Ekkor azt hittük itt van már a Kánaán!

Ha ennyi lenne az internet ára dial-up hozzáféréssel, akkor már nem lelkesednénk ennyire, de tulajdonképpen akkor se szólhatnánk egy rossz szót sem, ezen az áron nagyon sokan – pl. a mobiltelefonnal rendelkezők, a DVD-nézők, a moziba járók stb. – megengedhetik maguknak az internetezést, vagyis semmi nem állna az útjába annak, hogy a 20% körüli magasságból lassan az 50% felé kezdjen elmozdulni az internetpenetráció. Ha a dial-up hozzáférés csak korlátozott időtartamra vonatkoztatva kerül ennyire, akkor már egy szemertény ráncoljuk a homlokunkat... Aki nem fizetett elő ADSL-re, az persze vessen magára, de azok, akiknél – nem önhibájukból, hanem a Matáv hálózatának korlátosságából eredően – ez nem sikerült, azoknál nehezen érthető, hogy miért is kapnak jóval kevesebbet ugyanezért a pénzért. De végül is fogadjuk el, hogy az otthoni internet ügyis a munkaidő után kezdődik, vagyis az, hogy éjszaka és hétvégén nagyobb korláttalun internetezhetünk a Mindenkinke-Mindekinek csonagpáros 8500 forintjéért, végül is még mindig elegendő lehet ahhoz, hogy hazánk robojon az információs társadalom felé...

Ámde most ez sem lesz!

Amikor a Matáv bejelentette, hogy felhagy a 150 Ft-os esti-hétfévi átalánydíjjal és a Mindenkinke csonaggal, „mindenki” rögtön a tiltakozásra gondolt, holott egy szolgáltatónak, ráadásul egy töbzséjnyezett cégnek az üzletpolitikájába tiltakozással beleszólni – hát, legalábbis naivitás... Olyan ez, mint-ha tüntetnénk kedvenc éttermünk ellen, mert levette a nekünk oly jó „főzelék feltéttel” fogást az étlapról, illetve jelszavakat skandálnánk egy kiadó előtt, mert megszüntetett egy újságot, vagy felemelte az árát!

Más kérdés, hogy a nincs villany, gáz vagy víz a lakásunkban, akkor hiába tartoznak a versenyszférába a közművek, előbbutóbb kimegyünk az utcára, s tulajdonképpen jó dolgunk kell tekinteni, hogy a lakosság egy része már ilyen alapközműnek tekinti az információvezeteket is! Igen ám, de ha drágú a gáz, vagy elzárják a vizet, kinél tiltakozik, ki ellen tüntet a lakosság? Az Édzás, Dédász stb. ellen? Ez ugyebár a Kossuth téren sem jutott senkinek az eszébe!

A magam részéről nem hiszem, hogy a Matávnak kellene biztosítania a lehetőséget, amelyhez hozzszoktunk, s amelyre – azt hiszem – gazdaságunk, országunk előmenetele szempontjáb-

A május-júliusi Matáv/Axelero-tarifaváltozások

res előfizetői szám átlépését. A tévedés mértéke némileg meghaladja a hibahatárt: még a lottózámokat is könnyebben el lehet találni. (Ennek ellenére nem hallottam, hogy tömegesen jelentkeztek volna utaspraőrnek az egykori elemzők.) Ma olcsóbb egy mobil kártyával, mint egy tank benzín, így a vezetőkes telefon lassan, de biztosan fölöslegessé vált... volna, ha nem jön segítségére az internet. A saját adataim egyelőre nyilván nem jellemzik a teljes hazai populációt, de tény: a havi telefonszámlámnak mindössze 5-10%-a származik beszélgetési díjból, a többi internethasználat.

A Matáv szeret így csinálni, mintha az internetező társadalom nyomására vezette volna be a kedvezményeket, ám valójában csak matekozott egy kicsit, és rájött, hogy ha a hagyományos távközlésnek nincs jövője, akkor az új irányok felé kell nyomolni. Megvette hát a Westelt, és beettette az internetezőket. A McDonald's-ban sem azért osztogatnak ám lufit meg zászolcskát a gyerekeknek, mert a hazai lufi- és zászolcipart akarják támogatni, hanem hogy a gyerek még napok múlva is emlékezzen, hogy hol ette az amúgy egyszerű halandó számára megkülönböztethetetlen hamburgert. (A perek elkerülése érdekében megjegyzem, hogy egy hozzáértő hamburgerenyenc természetesen már messziről meg tudja különböztetni az összes, itt fel nem sorolt, de egytől egyig kítúnó hamburgert.) A Matáv 150 forintos zászolcskáját és Mindenkinél lufikáját lobogtatva nem tett mást, mint ifjak és idősek tizezreit szedte rá, hogy vegyen számítógépet, vagy annak meglete esetén még modemet hozzá (meg RAM-okat és egyebet), fizessen elő az internetre, kóstoljon bele, szokjon hozzá, és mivel már hatszáz helyen regisztrálta magát, lemondta az összes újság-előfizetését, és kitanulta az internetezés valamennyi trükkjét, legyen számára nélkülözhetetlen. Most, hogy eljött a liberalizáció várt vagy kevésbé várt pillanata, végre lehet aratni. Kedves 12 év fölötti olvasóim: kaptak Önök lufit mostanában a hamburger mellé? Na ugye! Hát akkor meg minek kéne 150 forintos kedvezmény, ha már megvan a modem, és muszáj internetezni?

A tarifaemelés ellen tiltakozó összes olyan internetezőt, aki rendelkezik Matáv-részvénnyel is (és netán ráadásul a mai árfolyamnál valamivel többért vette), arra kérem, gondolkozzon el rajta, mit vár a Matávtól mint részvényes! A Matáv csak a dolgát teszi: maximalizálja a profitot. *Straub Eleket* és társait azért fizetik, hogy ilyen, internetezőszemmel szemétségnek tűnő dolgokat találjanak ki, és az összes, zsebünkből kiszedhető pénzt kiszedjék a zsebünkből. (Az most lényegtelen, hogy a lépés valószínűleg még mindig korai, és hasznosabb volna a „beetetés” időszakát megnyújtani, mert a lényeg változatlan: azt kell a piacból kiszedni, amit az megfizet.)

A kedvezmények megszüntetésének bejelentését követő tiltakozás primer re-

ből szükség is van. Ám azokat a dolgokat, amelyek gazdaságunk és országunk előmenetele szempontjából szükségesek – pl. azt, hogy legyen internet az iskolákban, vagy kapjanak mondjuk átképzési, továbbá távmunka-lehetőséget azok, akik elavult tudásuk miatt az utcára kerülnek –, nem egy szolgáltató szokta biztosítani, hanem az állam, az a költségvetés, amelynek szétosztási jogáért például a legutóbbi választási kampányban annyi mindent ígértek mindkét oldalon.

Térjünk vissza a Matávhoz: mit jelent az átalánydíjas telefonarifa eltörlése az internetezés szempontjából, az új/megmaradt lehetőségek az eddigi korlátlan internetezéssel szemben mit tesznek lehetővé 7-9 ezer forintért? Sokan sokféle számfutásba kezdtek (pl. a tartalomszolgáltatók, hogy mennyivel csökken majd júliustól a nézettségük), de a pontos választ épp a Matáv adta meg, amikor május másodikán kijött új Kombi csomagjaival, amelyekkel a nappal, hol az éjszakát preferálva 5 Ft-tól 7,50-ig tartó percdíjas inter-

netezést kínálnak némi alapladdal kombinálva. Mivel ezek az árak tartalmazják a telefonarifát is, alkalmasak arra, hogy összehasonlítsuk az ADSL-lel vagy az eddig meglévő dial-up lehetőségekkel. Feltehetjük tehát a kérdést: hány perces internetezhetünk abból a 7-9 ezer forintból, amit írásunk elején még lelkesen üdvözöltünk mint a korlátlan internetezés realitás elfogadható havi költségét?

Nos, a Kombi Nonstop csomag 1250 Ft-os alpladdal mellett 7,50-ért kér percenként, s bár mindegy, hogy nappal van-e, vagy éjszaka, csupán 1000 perc, vagyis 16,66 óra fér egy akció ADSL-csomag árába. A Kombi Otthon külön árat kínál nappalra és éjszakára, s ha ezt csak az eddigi átalánydíjas időszakban használjuk, akkor már kevesse 7000 alatt megússzuk az ezer perccel, de ha néha belenyúlunk a nappalba, akkor ennél is 7 és 9 ezer közé esik a díjtétel. A Kombi Nappal csomagot éjjel drágább használni – ha ezt nem tesszük, ezer percnél 8800 Ft-ot fizetünk.

Tudom, a Matáv meghirdetett egy 60 órás áthidaló csomagot is ebben az árfekvésben azoknak, akiknek volt Mindenkinél-

kommentárja **i n k**

akcióként érthető, de – hosszú távon legalábbis – nem vezet semmire. Lehet, hogy a nagy felháborodás, a politikai nyomás és a sajtó támadásai hatására a Matáv ismét elhalasztja az intézkedést, de alapvető szándékáról, a profit-szerzésről a büdös életben nem fog lemondani – és ezért senki sem szólhatja meg! Az megint csak naív vágyálom, hogy majd a liberalizáció megoldja a kérdést, és lenyomja az árakat: tessék megnézni, mi történt ott, ahol tényleg lenyomta az árakat! Van egy rakás telefoncég, amely addig versengett, hogy már vonszolni is alig bírja magát. Persze a telefonáló jól járt, mert kevesebbet fizetett. Halkan hozzáteszem: most. De a folytatásra két lehetőség van: a cégek vagy szépen megkötik a maguk kis alkuit a háttérben, és hosszú távon visszaszerzik az elvesztett profitot, vagy bezárnak. A versenyben akárhányan véreznek el, azt végső soron a nemzetgazdaság fizeti meg – azaz mi. (Mert aki tönkremegy, az nem fizeti ki az adókat, a béreket, az eszközei elértékeltelenednek, a kukába kerülnek, nem ad munkát, nem termel pénzt és ezáltal adót, stb. A kör bezárul.)

Míndez egyszerűen azért van, mert a távközlés drága dolog. Amerikában elég nagy a piac ahhoz, hogy sok cég sok dróttja és eszköze hálózta be az országot, de ehhez nemhogy Magyarország kicsi, de még Németország sem bizonyult elég nagyknak. Ahhoz, hogy megválaszthassam, kin keresztül telefonálok, az alternatív szolgáltatóknak is oda kell rakniuk a maguk cuccait, és ráadásul ezt még „közölniük” is kell velem. Ez a közlés, amit tetszetősen marketingkommunikációnak hívnak, még egyszer annyiba kerül, mint maguk az eszközök. És ugye senki nem képzeli, hogy ezeket a pluszköltségeket majd a Máltai Szeretetszolgálat fogja megfizetni... A liberalizált távközlés tehát végső soron több pénzbe kerül. Lehet, hogy egy-egy alkalommal úgy érezhetjük, olcsóbban telefonáltunk, de összességében ugyanannyi beszélgetésért mégis valahogy többet kell majd fizetnünk.

Demszky Gábor az előző 150 Ft-os balhé alkalmával azt mondta, a kedvezmény megszüntetése olyan, mintha felszednének az M1-es autópályát Győr és Budapest között. A hasonlat kitűnő, de ha továbbgondoljuk, akkor a távközlés liberalizációja meg olyan, mintha úgy akarnánk elérni az autópályadíj csökkenését, hogy megengedjük, bárki építsen egy másikat az M1 mellé. A mobil-távközlés nem igényel drótokat, és ma, amikor a mobilszolgáltatók reklámjából egyértelműen látszik, hogy lassan már csak az óvodásoknak lehet új telefont eladni, valószínűleg nem túlzás azt mondani: a telefon mint a beszéd alapú távkommunikációs eszköze többé nem elérhetetlen. A drótok fokozatosan adatátviteli hálózatokká változnak, és mivel Magyarország internetellátottsága az ország fejlődésének egyik kulcsa (ezt szerencsére senki nem vitatja), a drótok ügye többé nem piaci, hanem stratégiai kérdés. És ennek megoldását nem a Matávól vagy bármely másik piaci szereplőtől kell várni. A Római Birodalomban sem a kereskedők karavánjai építették az utakat – legfeljebb kitaposták. A császár meg kiköveztette.

Kis Ervin Egon

szerződésük, és nem telephető hozzájuk ADSL és/vagy kábel, de ez nem érinti például a 150 forintos átalánydíjakokat. Következésképpen abból kell kiindulni, hogy ami elfogadható (és elfogadott) árszintnek látszott az elmúlt hónapokban a korlátlan internetezésre, az sokaknál a jövőben ezerpercnyi internetezés ára lesz; másképp fogalmazva: ezer percért 7-9 ezer forintot tétl versenyképes árnak a szolgáltatót.

Mint utaltam rá, a szolgáltató áraival ne vitázzunk, ha drága, majd nem veszik tőle! Szerintem az IKB-nak vagy a majdan megalkuló informatikai minisztériumnak kell (enne) költségvetési támogatást szereznie arra, hogy az átlagosan nagyjából egyheti használatot fedező ezer percet – az internetező szempontjából ugyanezért az árért – fel lehessen tornászni havi – azaz négyheti – mennyiségre. Vagyis kellene egy tender (mint egykoron, a Sulinet indulásakor volt egy), és e tender keretében a Matáv, az LTO-k, az alternatív távközlési szolgáltatók és az ISP-k, illetve ezek konzorciumai pályázhatnának állami dotációért, s az nyerne, aki elegendően olcsón adja a korlátlan hozzáférést.

Egy ilyen tenderrel az állam több leget ütné egy csapásra. Egyrészt aki megnyeri, az feltehetően nem ezer percet, hanem

nyilvánvalóan többet adna 7-9 ezer forintért, hiszen igen erős versenyben alakulna ki az elfogadott ár. A verseny az motiválná, hogy ezt az árat az állam (az adózó internetező-társadalom) megtoldaná, mégpedig egy olyan összeggel, amelyből ezt a rendelkezésre állást (hiszen a meglévő hálózat nagyobb kihasználtságáról, nem pedig effektív bővítési igényről van szó) a győztes konzorcium bőségesen tudná finanszírozni.

A legfőbb eredmény pedig az lenne, hogy Kiss Péter, Nagy Pál, Kovács Mari, Szabó Ica és bárki, aki ebben az or-

szágban él, tudná, hogy az internetezés havi költsége maximálisan 7-9 ezer forint, annyi, amennyit a mozijegyekért, a késvé visszavitt kazettákért legalább egymillió család kifizet havonta. Ezt a kiszámítható és felülről emberszabásúan korlátozott költséget hittem szerint egyre többen kockáztatnák meg, vagyis hazánk elindulna, s egy-két éven belül eljutna az információs Kánaánba, ahol a népesség fele nemcsak mobiltelefonon kommunikál, de internetezik is.

Kár, hogy már nincs kampány, ez olyan szép cél, hogy valamelyik oldal bizonyosan bevessen az ígéretei közé... Bár szerintem – ha expressis verbis nem is, csak bújítva – ez benne volt az ígéretekben. Meg kellene valósítani!

Vérs János Andor

A megkérdezettek egyharmada esetleg megválna a Matávtól

Bojkottot hirdettek a hazai internethasználók a Matáv 150 forintos kedvezményének megszüntetése és a Mindenkinék csomag visszavonása miatt. Ennek keretében a résztvevők nem látogattak a Matáv (illetve a tulajdonában lévő Axelero Rt.) által működtetett hírportálra, az Origóra, nem használták freemiales postafiókjukat, és nem telefonáltak matávos vonalon 2002. május 17-én. A Taylor Nelson Sofres Hungary és az NRC piackutató ügynökség online megkérdezést végzett a hazai internethasználók körében a meghirdetett bojkott témájában. Az adatfelvétel a bojkottot megelőző napon, 2002. május 16-án történt.

A kutatás célja volt a hazai internetező közösség körében felmérni, hogy miképpen reagálnak a hírre, milyen fokú támogatással találkozik a kezdeményezés, és ezáltal monitorozni az internetes társadalom fej-

lettségét, tudatosságát. A vizsgálat az internetet napi gyakorisággal használó 441 fő véleményét tartalmazza. A most közzétett eredmények előzetes jellegűek, a teljes kutatás anyagát a későbbiekben hozzák nyilvánosságra.

A kutatás legfőbb megállapításai:

A Matáv bejelentése az internetezők körében szinte kivétel nélkül ismert. A napi rendszerességgel internetezők közel 1/5 része érintett a kérdésben, viszont a bojkottról a megkérdezettek 75%-a hallott már.

A válaszadók nem sok reményt fűztek kezdeményezésük sikeréhez, 5 fokú skálán átlagosan mindössze 2-est adtak annak a valószínűségére, hogy a Matáv visszavonja korábbi bejelentését.

Az internetezők mintegy 2/3 része aláírta egy, a kezdeményezést támogató ívet, 29% elutasítaná azt. Mindössze 3,1% azoknak az aránya, akik már aláírták a petíciót.

A bojkottban részt venni szándékozókat elsősorban a Matávot célozták meg: a megkérdezettek közel 30%-a telefon-

hívásait korlátozná a döntés nyomán. Az Axelero-t mindössze a válaszadók 13%-a mellőzné.

Részletes eredmények

A kutatásban részt vevők körében a Mindenkinék csomag visszavonása és a 150 forintos kedvezmény eltörlésének ténye szinte mindenki számára ismert volt. A válaszadók 93,7%-a hallott a Matáv bejelentéséről. A megkérdezettek döntő többsége helyesen a Matávhoz társította a bejelentést, 99,8% helyesen említette a szolgáltató nevét, míg néhány, elenyésző esetben a Vivendi nevéhez kapcsolták a kezdeményezés visszavonását.

Minden öt megkérdezettből egy (22,4%) személyesen is – azaz saját otthoni internethasználata révén – érintett a döntésben. Annak ellenére, hogy a személyes részvétel viszonylag mérsékelt, a bojkott híre meglehetősen széles körben elterjedt. A megkérdezettek 72,8%-a hallott már a kezdeményezésről.

Arra a kérdésre, amely a bojkotthoz fűzött reményeket vizsgálta (Lát-e esélyt arra, hogy a Matáv visszavonja korábbi döntését?), az 5 fokú skálán (ahol az 1-es azt jelentette, hogy egyáltalán nem valószínű, az 5-ös pedig azt, hogy nagyon valószínű) a válaszadók átlagosan 2 pontot adtak. Ezen belül a nők szignifikánsan bizakodóbbnak bizonyultak (2,3), mint a férfiak (1,9). Életkor szerint vizsgálva a fiatalabbak jelentősen optimistábbak voltak (24 évnél fiatalabbak: 2,26, 25–34 évesek:

Az informatikai miniszter véleménye

Kovács Kálmán: – Meggyőződésem, hogy egy normálisan működő távközlési és internetpiacon, igazi versenyhelyzetben nem múlhatna a szolgáltató jóindulatán az egész rá épülő szektor működése. Azt gondolom, hogy nem is igazán alkudozni kell a szolgáltatóval, hanem olyan szabályozási környezetet kell kialakítani, amelyben részben kényszerek és tilalmak, részben gazdasági érdekek mentén, de maga a gazdasági társaság látja be, hogy a kedvezményt nem szabad megszüntetni, mert versenyhelyzetben van. Véleményem szerint a most véget ért parlamenti ciklusban a törvényhozók jó szándéka ellenére rosszul sikerült egységes hírközlési törvény elfogadása nem piacélenkítő hatású volt, hanem épp a nagyokat erősítő és a kicsiket tönkretévő lépés. Ez tette lehetővé, hogy például a Matáv Rt. ilyen felhasználó-ellenes lépést tegyen, tulajdonképpen teljesen jogszerűen, de nagyon barátságatlanul. Néhány azonnali, gyors intézkedéssel már a 100 napos programunk során is jelezni kívánjuk a leendő kormány elkötelezettségét arra, hogy legyen végre többszereplős piac. Elkezdjük átdolgozni a hírközlési törvényt is, hiszen annak hatására kezdett visszavonulni a Vivendi távközlési szolgáltató, valamint több ingyenes internetszolgáltató cég – tehát a legfontosabb az, hogy a törvénnyel és a szabályozással van a hiba. Egyébként a Matáv üzleti érdekei is azt kívánják, hogy ezt az elenyésző, de a cég szerint létező veszteséget, amely ezen a tevékenységen jelentkezik, talán mégis érdemes lenne felvállalni annak érdekében, hogy az internetpenetráció nőjön, ne pedig csökkenjen Magyarországon. Most nagyon sok internetező érzi becsapva magát, mert az elmúlt időszakban esetleg pont azért vásárolt ISDN-szolgáltatást, vett meg drága eszközöket (modemet stb.), írt alá szerződést, mert abban a hiszemben élt, hogy kedvezőbb árrért internetezhet.

2,19), mint az idősebbek (35–44 évesek: 1,87, 45 évnél idősebbek: 1,92), és a változásban érintettek szintén magasabb értékeket adtak (2,24), mint a többi válaszadó (1,99).

A valós csatlakozási szándékot vizsgálva elmondható, hogy 67,4% aláírta egy bojkottra felhívó indítványt, ellenben 29,2% elutasítaná azt. Külön említ

tésre érdemes, hogy a válaszadók mindössze 3,1%-a számolt be arról, hogy már alá is írt ilyet. A cégcsoporthoz tartozó szolgáltatók érintettségét vizsgálva elmondható, hogy a vezetéktelefon-szolgáltató Matáv esetében mérhető a legnagyobb esztánság: a megkérdezettek 30,3%-a

tartja elképzelhetőnek, hogy ebben vagy hasonló esetben felfüggesztené a szolgáltató használatát – függetlenül attól, hogy előfizetője-e. Az Axelerőt, a csoport internetszolgáltatóját a válaszadók 12,9%-a bojkottnálna e módon, ami külön érdekes, hiszen a május 17-ei kezdeményezés az internettel kapcsolatos bejelentés, valamint az Axeleróhoz kapcsolódó hírportál, az Origo és annak ingyenes levelezési rendszere, a FreeMail felé irányult. A szándékok elemzésének további érdekessége, hogy a Matáv-csoporthoz tartozó mobiltelefon-szolgáltató, az egyébként piacvezető Westel sem kerülne el teljesen az internetezők mozgalmát: 10,4%-uk hajlandó volt arra, hogy ne használja a szolgáltatót május 17-én – igaz, háromnegyedük nem is veszt ezzel, hiszen a másik két szolgáltató ügyfélköréhez tartozik.

A bojkott időtartamára vonatkozó kérdés esetén nyilvánvaló, hogy az Axeleró használatát felfüggesztők a legelszántabbak: 33%-uk véglegesen is megválna szolgáltatójától. Nem sokkal kisebb az arány a Matáv és a Westel esetében sem, azonban látható, hogy a válaszadók legkevésbé a mobilszolgáltatótól válnának meg tartósan egy ilyen kezdeményezés nyomán. ❖

Nyomdai előkészítés
képfeldolgozás
tördelés
levélváltás

www.artur.hu

www .the-good-news. org

A nagy lehetőség

Mindenkitől lehet valamit tanulni

Nincs az az isten, aki vagy ami képes lenne elszerezni a rádiózástól Kőszegi András (www.tozso.hu/andras) 36 éves, kétgyermekes magyar családapát. De nem is kell. Igazi self made man. Internetes adására, a Budapest rádió Vasárnapi vendég című egyórás beszélgetős műsorára a legbüszkébb, amelyben majd 100 nagy név megfordult már...

■ *Mondtad a telefonban, hogy nagyon nem szereted, ha úgy kezdődik egy interjú: mondjál magadról valamit! Te milyen kérdéssel kezdenéd ezt a beszélgetést?*

■ Kicsit úgy érzem magam, mintha hátul lünnék a vonaton, hiszen nekem az a dolgom, hogy *kérdéseket tegyek föl* az embereknek. Ez egy megválaszolhatatlan kérdés. Nem tudom, hogyan kell kezdenie egy velem készülő interjúnak. Sokat szoktam a kocsi-ban magammal beszélgetni, olyankor borzasztó jókat mondok, de hogy miket, azt már ne kérdezd!

■ *Hogyan keveredtél rádióközelségbe?*

■ Az már nagyon rég volt. 1985-ben. Édesapám a *Bródy-portán* volt rendész. Így kerültem hangtechnikusként a *Magyar Rádióba*.

■ *A nagy magyar királyi rádióba...*

■ Akkor még nem volt se *Calyppo*, se *Danubius*. Csak *Petőfi*, *Kossuth* és *Barátok*. Ez az egy nagy szentély létezett. Megfertőzött. Éjjel-nappal ott voltam. Persze jobban érdekelt a műsorokészítés, mint a technika. Nehéz volt átkerülni az üvegfal túloldalára. Akkor én már – 17 éves korom óta – *diszkóztam* az éjszakában, de 1988-ban nagyon fiatalon, 22 évesen megnősültem, és már nem feleltek meg a mind hosszabbra nyúló éjszakai munkák. Muszáj volt valami olyat csinálnom, hogy emberekkel beszélgessek. De ez már az évodában és az iskolában is így volt. Minden verset én mondtam, soha be nem állt a szám, a család tagjai hiába könyörögtek egy kis szünetért.

■ *Aztán mégis eljöttél a rádióból.*

■ A rádiót soha nem voltam képes kiírni magamból, hiába volt például jól menő *cipőboltom* a Váci utcában. Mindig visszavágytam. Visszajártam a régi kollégákhoz a Pagodába jókat beszélgetni. *Béla Pál* szerkesztő-röporter barátom ajánlott be a *Fehérvár rádióhoz* műsorvezetőnek, csak hogy ne hiányozzon annyira.

■ *Sosem zavart, hogy ezt azért tanulni kellene, ez azért mégiscsak egy szakma?*

■ Jártam *Fischer* tanár úrhoz, akihez elméltileg lehetetlen volt bejutni beszédtechnikára... Épp most beszélgettem *Szinétár Dórával*, aki nem végezte el a színművészetit, csak éppen főszerepeket játszott/játszik. Biztos vagyok benne, hogy ezt a szakmát iskolában nem tudják megtanítani. Csak a gyakorlatban, egy szerkesztőségben, a nagyoktól illetve lehet elsajátítani. Az *újságíró-iskolában* voltak nehézségeim. Van, aki megtanulja, mi a riport vagy az interjú, van, aki még csinálja. Szoktam mondani, hogy annak idején a takarítónők többet tudtak a szakmáról a rádióban, mint ma az úgynevezett médiasztárok. Én sokkal fontosabbnak tartom a velünk született képességeket. Akiben nincs érdeklődés, aki már otthon vagy az iskolában sem tud a barátai-val beszélgetni, abból soha nem lesz érdekes, jó röport. Egy profi mellett dolgozva, érzékelve a létegetvételeit lehet igazán tanulni.

■ *Neked volt ilyen mestered?*

■ *Kőszegi Gábor*. Őt szintén a Pagodában kávézva kérdeztem meg, nincs-e a *Petőfi Déllelőttben* valami munka. Mire azt mondta: egy óra múlva gyere föl 10 témával! Fölmentem hozzá. Kezemből nyomott egy magnót, és azt mondta: ma van az ügyesség napja, csinálj egy anyagot! Vágni tudsz? Persze – feleltem. Nekem nincs időm lelkizni senkivel – fűzte hozzá –, és nincs időm senkit tanítani. Az első anyagom még adásba ment, de a másodikat úgy kidobta a ku-

FOTÓ: VÁRALJAI SZANDRA

kába, hogy csak úgy sercegett: ha nem jössz rá, hogy miért nem jó, fejezd be a szakmát. Ez volt az utolsó kidobott anyagom. Azonnal otthagytam a Fehérvár rádiót a Petőfi Délelőtti kedvéért. „Apámmá” fogadtott névrokonommal, Kőszegi Gáborral akkor még Fodor János lakott egy szobában. Tőlük sokat tanultam. Ennek során készíthettem el első interjúmat például Vitray Tamással.

■ *Megint csak a tanulás...*

■ Természetesen, ugyanakkor közelebb is vitt ahhoz az álomhoz, amelyet az-

óta már megvalósíthattam: nagy beszélgetős műsorokat csinálni. De hidd el nekem, mindenkitől lehet valamit tanulni! Egy titka van: az **odafigyelés**. Ezt az egy szót Bárdos Andrástól kaptam néhány évvel ezelőtt. Most egy rádióban dolgozom **Sebes Györggyel**, **Fialával**, sok kiváló kollégával. **Minden nap egy új lecke**. De én nem akarok más bőrébe bújni, megvan a saját utam.

■ *Hogyan kerültél a Budapesti rádióhoz?*

■ A väci Infórum rádióin keresztül, amelynek kapuját **Török Mária** főszerkesztő nyitotta meg előttem. Aztán amikor az **Infórum** tulajdonosai megpályázták a Budapesti rádiót, én is azok közé tartoztam, akik a fővárosi adóhoz kerültek. **Vasárnapi vendég** című beszélgetős műsoromat persze a világhírt nem hagytam volna **Váccott**, ha már vihettek magammal.

■ *Nagyon kerekdeden elbeszélgetünk itt az analóg technikáról, ám közben fölrobbant a világ. Jött az internet. Elkaptott?*

Advertiser adserver
és adnetwork szolgáltatásTovábbi információ: www.adverticum.com,
info@adverticum.com, (06-1) 248-3230

http://www.prim.hu

címlapsztor **i n k**

Hétesesi Péter Pál (63) / ggregorg@freemail.hu

Mindenkitől lehet valamit tanulni

■ Borzalmasan nehezen. Tőlem a számítógép olyan távol volt, mint **Makó Jeruzsálem**től. Folyton csak azt mondtam: nem kell, minek? Csak papír és ceruza legyen a környéken! Ma sem akarom senkire ráerőltetni a számítógépet és az internetet. Mindenki csak annyira használja, amennyire szüksége van rá. A digitális technikára először a **Budapest rádió**nál volt szükségem.

■ **Vágni?**

■ Vágni, igen. Eleinte ivöltöttem, hogy adjanak egy szalagos magnót, mert nem haladok. Később aztán betörtem. Műszáj volt. A fejemben kellett átködolni néhány dolgot. Ma már ellentmondok azoknak, akik azt mondják, hogy de jó volt a Magyar Rádió, a szalagos magnó! A francot volt jó! A **hangulat**, a Pagoda volt jó, nem a magnó! Az, hogy bárki mellé leülhetél. Ma már jól teszed, ha megneznéd, ki mellé ülsz le, ha jót akarsz...

A bátyám volt az, aki már nagyon korán elkezdett számítógépekkel foglalkozni. Ő megtanult programozni, internetezni, weblapokat tervezni. Hiába győzködött, mindig elzárkózott. Ennek akkor lett

vége, amikor a Budapest rádió műsorstruktúráját rakták össze. Egyik éjszaka fölhívtam Török Mari, és megkérdezte, hogy hogyan állok az internettel. Mondtam: sehoggy... Talán már érdekel, de miről van szó? Kellene csinálni egy internetes műsort. Tudod mit, csináljuk meg, mi bajunk lehet belőle?! Az is csak egy rádióműsor... És akkor **belevettem magam**. A bátyám adott négy tonna internetes magazint, ami később jó

amikor még mindenki mindenkivel leállt beszélgetni. Senki nem tudta, hogy kiből, miből mi lesz: nagy cégből kicsi...

■ **Én 1996 óta kóstolgom ezt a világot, ott voltam néhány kilométerkőnél, de a kezdetek óta az az érzésem, hogy ez a bizonytalanság, ez a tapogatózás jellemző a világháló magyar fertályára...**

■ Egy évvel később, a második Internet Hungaryn már kezdtek kialakulni a frontok, látszottak az **érdekszövetségek**, a jövőendő klikkek. Elég szépen letisztult a történet. Azóta meg pláne.

■ **És téged azóta érdekel ez az egész?**

■ Érdekel, de nem a technika. Nagyon sokan megfordultak a műsorban. Azt vettem észre, hogy az egész internet **túlmisszifikált**. Pedig pusztán egy eszköz, amelyet bizonyos dolgokra nagyon praktikus használni. Bizonyos dolgokban megkönnyítheti az életet. Akinek nincs szüksége rá, ne használja. Nem kell beleképzelnem se csodát, se átkot.

■ **Te használod otthon?**

■ Igen, széles sávú **Chello-hozzáféresem** van. Odahaza már nem nagyon akarok dolgozni, keveset használom, de ha a rádióban egy-egy anyagot már nem tudok elolvasni, azt hazaküldöm. Leginkább a 12 éves lányom kedvéért került a családi fészek falai közé számítógép. Ez ma már kikerülhetetlen. Persze az kell hozzá, hogy minden egyéb offline legyen körülötte. A gyereket meg kell tanítani, hogy ha valaminek gyorsan utána akar nézni, ez az az eszköz, amelynek a segítségével megteheti: vonatindulás, moziműsor, hírek stb.

■ **Beszéltünk rádióról, internetről, kicsit családról, kicsit rólad. Minden gömbölyű?**

■ A **televíziós műsorom** hiányzik. De tudom, hogy mi a legfontosabb az életemben. Sosem mondom azt, hogy kész vagyok, de tulajdonképpen... gyönyörű család, rádió... tulajdonképpen... igen.

SAMSUNG

FCB

SyncMaster monitorcsere-akció!

SyncMaster monitor vásárlása esetén, használt, bármilyen típusú, akár működés-képtelen monitorodat több ezer forintért számítjuk be.

Akciónk 2002. május 6-tól június 14-ig tart.

További részletek az üzletekben.

SyncMaster
A Te monitorod!

SAMSUNG DIGITAL
everyone's invited™

Kis (internet) kalauz a hipnózishoz

Volt egyszer egy ifjú, neve Anton, aki igen szeretett az erdőben sétálgatni. Egy nap favágók csapatával találkozott, akik éppen vérző társukat ápolták. Az ifjú meglepve tapasztalta, hogy amikor közelebb lép, állál a vérpatak, majd amikor távolodik, újból megindul a vérzés.

Kiben ne hagyott volna mély nyomot ez az élmény, még ha rendszeres használatának tb-finanszírozása kétséges is volna. Az ifjú felneve orvos és filozófus lett Bécsben, s jó úton haladt a teljes ismeretlenség felé, amikor egy átutazó angol hölgy gyomorpanaszaira – a kor egyik hőbortját követve – **mágnes**t rendelt tőle. A mágneses lady hálálkodó levele azután kizökkentette **Mesmer**t a jólét bizonyosságából. **Mágnesezni** kezdte betegeit, de gyorsan ráeszmélt, hogy azok nem a mágnesből, hanem az ő érintésétől gyógyulnak. Hogy villámként hasított-e belé fiatalkori emléke, vagy mindig is tudta, hogy ő nem akar ki, ez rendezői felfogás kérdése. Mindenesetre összedobott egy teóriát az állati mágnességről, amely tulajdonképpen egyfajta rázókeveréke volt a kozmikus hatások, a mágnesség, a keringési rendszer stb. divatos témáinak.

Nem volt nagy durranás, hideg téli esteiken ilyen irományokkal fűtötték az akadémiaiak hideg termetit, s a kofák a fejlődés jegyében krumplicsacsokot ragasztgattak belőlük. Egy picit különböző azonban volt

Mesmer teóriája és elfűtött társai között: ez működött. Az „Ármány és szerelem” címet adhatnánk a fejleményeknek, ha nem volna már levedett. Dólt a siker, ám Mesmer elkövette azt a balgaságot, hogy visszaadta a látását **Mária Terézia** kedvenc vak zongoristanójének (1.), aki – mintha csak a **Metro Goldwyn Mayer** szabványhelyében készült volna a történet – 17 éves volt, gyönyörű, csodálatosan játszott, és a megfelelő pillanatban még bele is szeretett a csodatévő Mesmerbe. Forgatókönyvírók arcán ilyenkor szokott széles, kaján mosoly elterpeszkedni: na, ne legyen ennyire jó nekik... Mit is ír a receptkönyvünk? Mondjuk, legyen az, hogy a lány ne tudjon többet zongorázni. (Úgy is volt.) Legyen az is, hogy a bécsi kuruuzslók praxisa megcsappanjon, s kezdjenek el ármánykodni. (Úgy is volt.) A lány szülei akarják megbementeni lányukat, és az a kezelés abbamaradtával vakuljon meg ismét. (Úgy is volt.) És Mesmernek meneküléni kelljen. Menekült is, egészen **Párizsig**, ahol hirtelen olyan híres lett, hogy csak na. Kezelt bénákat, vakokat, rákosokat és persze unatkozó márkínóket. Hiteles adataink vannak arról, hogy elképesztő esetekben tudott valódi gyógyulást elérni, de ugye, az irigy kollégák szemében ez több volt, mint bűn, nagy hiba volt. És az edzett néző/olvasó ekkor már persze sejti, hogy ez a tündöklés nem tarthat örökké, majd megint kikezdik, zaklatják, és az el nem ismert zseni később szegényen

és ismeretlenül halálozik el, mondjuk a **Genfi** tőpartján. (Úgy történt.) De érdemes még egy örök érvényű részletet kiragadnunk „**Mesmer leleplezése**” címmel. Nagy tekintélyű tudósok (**Benjamin Franklin**, **Lavoisier** stb.) alaposan kivizsgálták Mesmer és tanítványai működését (2.), s a királynak egy zsenialos ostoba jelentést adtak át, amelyben leírták, hogy nincs itt semmiféle titokzatos állati mágnesség, a csodás gyógyulások egyszerűen a képzelet termékei. Ugye, ma pontosan ezt gondoljuk a hipnózis hatásmechanizmusának, úgy-hogy jó kis leleplezés volt. De ahogy sokan ma is, úgy akkor szintén azt gondolták, hogy inkább haljon meg a beteg szabályosan, mint gyógyuljon meg szabálytalanul. Az ilyen esetektől van aztán, hogy a hipnózist mindig újra és újra fel kellett fedezni.

James Braid doktor sem járt jobban Angliában, mellest ő ötlötte ki a hipnózis márkanevet (3.).

Braid teljesen átlagos, derék, pocakos sebész volt, aki egy napon felesége un-

szolására elment egy vásári mutatóványos, nevezett *La Fontaine* (nem a meseíró) előadására. Ott láthatta, ahogy a csepürágó gyű-

rűjével elbűvöli áldozatait, majd azok képzeletben lovagolnak, a víztől berúgnak, hagyományok alakmént, s mindenféle mókás dolgot csinálnak a színpadon a köznépp mulattatására. Braid felzaklatva rontott haza, fejében a szemidegk kifáradásáról szóló elmélet zsenyéjét forgatva. Előrendelte inasát, egy csillógó tárggyal kifárasztotta a szemét, s az inas engedelmesen mély álomba merült. Alvás, hát ez az! Legyen akkor ennek a neve hipnózis (*Hypnos* az alvás istennője). Innentől Braid reménytelen eseteit hipnózissal kezdte kezelni, eléggé sikeresen, ettől meg is gyűlt a baja a.) az orvosokkal, b.) az egyházzal, c.) a titkos mesmerista társasággal. Szintén szegényen, elfeledve halt meg, de nem a Genfi tó partján.

Má' megin' ez a hipnózis

Ugye, már ettől a befejezéstől is elmehet az ember kedve az egészségtől. De Párizsban aztán megint felfedezték a hipnózist. *Charcot*, a híres neurológus telt házas egyetemien előadásain hisztériás betegeket hipnotizált durranógázal. Házi használatra nem ajánlott: asszisztensei a gyanútlan beteg háta mögött hirtelen hidrogén és oxigén keverékét kibantották be, s a beteg a rémülettel esett hipnózisba. A kor nagy divatja a hisztériás bűnulás: a beteg valamely testrésze petyhüden, bennán lóg, ám szervi oka nincs (4.).

Charcot hipnózisban utasít: „Kar, emelkedj fel!” – s lón, a kar felemelkedik. „Kar, benuj meg!” – s a kar többé nem mozdítható. A nézők között ül az ifjú *Sigismund*, aki később *Freud* néven híresül el. Tetszik neki a dolog, de a durranás zavarná a szomszédokat. Átruccan *Charcot* ellenfeléhez, a szintén francia *Bernheim*hez (valójában *Liébeault* hipnotizál, és *Bernheim* gyártja az elméletet), ahol verbális szuggesztiókat alkalmazva hipnotizálnak. Ez csöndes, jobban illik a békés bécsi bérházak atmoszférájához. Az ifjú *Sigismund* ekkor még fel sem fedezett felettes énjében lángbetűkkel ez áll: „nincs mese, híres leszek”. Korábban *Breuer* nevű ideg orvos barátjával konzultálnak *Anna O.*-ről, aki persze valójában *Berta Pappenheim*, és akit hisztériásnak tekintenek, de ma már tudjuk, hogy valójában valamiféle agyvelőgyulladásban szenvedett. Végül mégiscsak meggyógyult, ha nem is *Breuer* hipnotikus kezelésétől (5.), és

nem is akkor, hanem csak hat évvel később, de a lényeg, hogy lehetett belőle világhíres elméletet kreálni. Ám itt is bekövetkezett az, ami úgy látszik, a hipnotizőrök között foglalkozási ártalom: *Berta* beleszeretett *Breuer*be, aki erre pánikszerűen családostul *Velencébe* menekült.

Freud pedig rájött, hogy nem mindenki lehet hipnotizálási (családos embernek veszélyes is), így aztán felfedezte a diványhelyeztetet. És bármilyen izgalmas volna is követni ezt a szálát, amelyben a terapeuta iránt kialakuló szerelmi érzések kérdéskörét tovább boncolgathatnánk – mert szegény *Freud* nem szabadult meg a problémától (6.) –, át kell ugranunk *Pavlov*-hoz, aki „a kutya esete a csengővel” kísérletsorozat kapcsán rávilágított arra, hogyan lehet kondicionálni bárkit bármire. Ezt később *Sztálin* elvtárs nagy sikerrel hasznosította nemzetátnevelő programjában, s hathatott rá *Pavlov* elmélete is a szetterjedő kérgi gátlásról és az éberpontról (7.), előbbiből lett a totális hülyítés, utóbbiból a CSEKA, majd a KGB.

Fáj a feje? Használja a hipnotikus korongot!

A modern korra kicsit összekuszálódott a hipnózis száalai, részben a nagy népszerűség, részben a messiásvárás XX. századi hangulata miatt. Kis fűzetékek jelentek meg arról, hogy hogyan tanuljunk meg gyorsan hipnotizálni s vele fejfájást elmulasztani vagy éppen a család szórakozására vicces jeleneteket előadhatni másokkal.

Egy magyar kutató és amatőr hipnotizőr úgy elalatozott egy leányzó, hogy az többet nem ébredt fel. *August Forel* *Hipnotizmus* című híres könyvében elképesztő esetekkel traktálta olvasóit: egy páciens poszthipnotikus parancsra egy év múlva percnyi pontossággal megjelent a rendelésben, átvette a kép-

http://www.prim.hu

Ön bámulatos eredményt érhet el a csodás „HYPNODISK” segítségével.

Nincs olyan hipnotizáló, aki másra úgy nehatolná, mint az akadémikusok egyik hipnotizálása alkalmával a férfiak (és a világ minden részén számos hipnotizáló állomány) nem tért a fejé, hogy időtől talájon arra, hogy a másra hatolással a könnyű szerrel hatolna elő keltelem.

A „Hypnodisk” a legmodernebb találmányunk, amely az akadémikusok egyik hipnotizáló segédeszköze.

Kis (internet) kalauz a hipnózishoz

zeletbeli köztársasági elnöktől a képzeltelbeli kitüntetést, majd szalutálva, diszleppésben távozott. Ehhez képest a tudományos megközelítések közel nem tudtak ekkora érdeklődést kiváltani. Nyilván Pavlov volt a legpavlovistább, de hazánkban is élt egy, *Völgyesi Ferenc*, aki hitt abban, hogy a hipnózis az agyban tetten érhető. Zseniális ember volt, a krokodiltól a tücsköt át az emberig mindenkit tudott hipnotizálni. Leírja például azt a középkori trükköt, hogy a tyúkot (a madárra gondolok) úgy kell hipnotizálni, hogy lenyomjuk a fejét a földre, és krétával hirtelen cikkkakkot húzunk a csőrétől távolodva. De aztán jött a kommunista éra, és szegény Völgyesi példaképei (Mesmer, Braid) sorsára jutott, szintén szegényen, szintén elfeledve halt meg, szintén nem a Genfi tó partján. Bár nálunk tiltott volt (8.), a szabad világban az ötvenes évek környékén megint csak fellendült a hipnózisipar. Egyrészt megjelentek az első regressziós hipnózisok, megjelent a halál közeli élmény kutatása, megszűntek a hipnózis első szerepjátás elméletei, és kiderült az is, hogy a két agyfélteke eltérően működik.

Élő klasszikusunk, *Bányai Éva* alanyait teremkerékpárra ültetve, vad tekerés közben vitte hipnózisba, bizonyítva ezzel, hogy a hipnózis minden, csak nem alvás (8.). Ehhez persze Amerikába, a *Stanford Egyetemre* kellett kiruccannia, mert bár bicikli irthon is lett volna, a légkör volt kicsit nyomasztó. Mások továbbmentek: a hipnózis nemhogy nem alvás, hanem nincs is. Vannak ilyen leleplezés típusú tudósok is ám! Szerintük a hipnózis nem más, mint egyfajta szerepjátás, behódolás (9.), amit odáig el is lehet hinni, amíg csak azt kéri, hogy emelkedjen fel a kezem (felemelem), harapjak hagymába (fapofát vágok), vagy viseljek el kisebb fájdalmakat (elviselem). Ám a komoly fájdalomknál már az agyműködés vizsgálatával is kimutatható, hogy hipnózisban valóban nincs fájdalomérzet (10.). Valójában a hipnózis körül mindig a **szabad akarat** és az **automata ember** humanista (tév)dilemmáit szoktak kicsepödni. Világos: rémisztő elgondolni, hogy valaki megfoszt minket akaratunktól, és spenótot etet velünk. De hogy befolyásolhatók vagyunk, az tény. Hogy a korszellem függvényében mennyire kérejtjük magunkat, az nyomon követhető a hipnózisindukció fejlődésében.

Hagyományosan az ún. **autoriter típusú**, vagyis **parancsolgatós hipnózisindukció** volt a jellemző; például a híres *Faria* abbé a XVIII. században maga elé ültette az alanyt, melyen egymás szemébe néztek, majd hirtelen ráordított: alvász! (11.) Na persze a stílus finomodott, de végül is a hipnotizőr

mondja meg, mit kell csinálnia, éreznie, tapasztalnia az alanyknak. Az újabb kutatások jelzik, hogy ez nemcsak illúzió, hanem az **agyműködés szintjén** is tetten érhető (12., 13.). De ez az alany belezajezése nélkül se-hogy sem menne! De mi van, ha mégis? De nem. De ha mégis? Európában mélyebbek a félelmek. Nem véletlen, hogy itt született meg a *Mario* és a *varázsló*, Amerikában pedig *Milton H. Erickson* (14.), aki az ún. **indirekt hipnózis** technikát kidolgozta, megújítva ezzel a **klinikai hipnózist**. Indirekt azt jelenti, hogy nem ordibálunk a beteggel, hanem szépen és demokratikusan, de csalafintán elkalauzoljuk őt a transzállapotba. „Őn észre sem vette, de amióta itt ül a fotelemben, és hallgatja a hangomat, egyre mélyebb hipnózisba került, bár látszólag teljesen éber, és ez kicsit meglepő lehet.” Na, ha eddig nem volt hipnózisban, most már abban lesz. A kulturális különbségeknek megfelelően az európai hipnotizőrök hagyományosan tekintélyes, mély hangú férfiak voltak, Erickson pedig egy kis, szemüveges, tolokocsis bácsika volt. Hogy miért jó nekünk engedelmessékedni, azt mindenki kérdezze meg a szüleitől meg a főnökétől, de a reg-

Address <http://www.news.harvard.edu/gazette/2000/08/24/hypnosis.html>

August 24, 2000

THE HARVARD UNIVERSITY Gazette

contents
notes
newsmakers
police log

- ▶ Gazette home
- ▶ Gazette archives
- ▶ Harvard News Office
- ▶ Feedback

SEARCH THE GAZETTE

THE MEN BEHIND THE MIND: Stephen Kosslyn (right) holds a brain model

nyavalyá **i n k**

ressziós hipnózis jó példája annak, hogy az emberis feneketlen vágyak vannak rendkívüli élményekre. Jóllehet, az egész badarság (csalódtál?), a magyar web és a könyvesboltok is tele vannak jobbnál jobb történetekkel (15., 16., 17.). Egy nőánsznny gond: még senki nem bizonyította, hogy lehetnek előző életeink, de persze ettől emlékeink lehetnek róla. Pláne, ha aztán az alany útmutatásai alapján megtalálják azt a sírt, titkos térképet, elásott kincset stb. Divat még úfó által elrabolatva lenni, illetve még izgibb, ha meg is erőszakoltak minket ezek a lényecskek. A gond az, hogy ezek mindig mással történnek. A hipnózis két ember közös terméke, ha az egyik előző életekről akar hallani, a másik meg szívesen hinne ebben, akkor már csak a tudattalan fantázia szab határokat a történéseknek (18.).

Még az ötvenes években Amerikában utánajártak egy híres esetnek, amelyben egy nő hipnózisban több száz évvel korábbi dublini életének bájos epizódjait idézte fel. Sajnos azonban kiderült, hogy a hölgy gyermekkorában ír bevándorló családok szomszédságában lakott, s a hipnózisban előjött személyek nevei és történetei kísértetiesen emlékeztettek gyermekkorra szereplőire.

A hipnotikus agy

Közelebb visz a hipnotikus jelenségek megértéséhez, ha kanalazunk egy kicsit az **agykutatás** eredményeiből is (4., 19.). A két féltelke közötti működési különbségek egyik lényeges vonása, hogy a **bal féltelke**hez köthető a beszéd, az éntudat, a tudatosság és a fókuszált figyelem, míg a **jobb féltelke** öntudatlan, gondolkodására a szimbolikusság és a képszerűség jellemző. A hipnózis kialakítása során a hipnotizőr áldozatát figyelmé beszűkítésére veszi rá („figyelje meg a finom rezdüléseket a szemhéjában” stb.), ekkor a mérések szerint a bal féltelke igen aktív, majd a hipnotizőr fokozatosan olyan dolgokat kezd mondogatni, amelyek igazak („a szeme égni kezd, jólesne becsuknia”), de az alany eddig nem figyel rá, s ettől az az érzése tá-

mad, hogy ezek azért vannak, mert a hipnotizőr mondja. Ez az a pont, ahol a bal féltelke aktivitása és akarati funkciói csökkenni kezdenek, s fokozatosan „feljön” a jobb féltelkei képi-szimbolikus élményvilág. Tévedsz, ha azt hiszed, ez valami rendkívüli és nem mindennapi; az egész pontosan olyan, mint amikor ellent akarsz állni a csábításnak (akarat), de aztán fokozatosan elveszíted az önuralmadat, és győznek az érzelmi erők (ösztönös folyamatok). Itt például arra gondolok, hogy mégsem mész be az órára. A hipnotikus hatások megértéséhez fontos még tudni, hogy a jobb féltelke a testi folyamatokkal közvetlenebb kapcsolatban áll, ezért ha elképzeljük például, hogy immunsejtjeink cápaeknt üldözik a rákos sejteket (ez a Simontontérápia), akkor tényleg valami ilyesmi történik bennünk. Ha felállsz, becsukod a szemed, és élénken elképzeled, hogy dőlsz előre, majd meglátod, mi fog történni. Ez a képzelet hatalma. Amiben hiszünk, az megtörténik! Persze most is hipnózisban vagy, ahogy ezt olvasod, és arra gondolsz, de nagyon frankó is ez a cikk. Most vége van. Lassan becsukod az újságot, visszatér az erő a tagjaidda, nyújtózkodsz egyet, és majd nem emlékszel semmire.

1. www.glassarmonica.com/armonica/mesmer
2. www.geocities.com/Vienna/8536
3. easyweb.easynet.co.uk/~dylanwad/morganic/bio_braid.htm
4. www.behsci.sote.hu/szg_human.htm#hiszteria_es_hipno
5. www.lrb.co.uk/v22/n08/borc2208.htm
6. www.mek.iif.hu/porta/szint/termesz/orvostud/pszianal/html/nterr908.htm
7. user.orbit.net.mt/abela/def.html
8. szotar.lezlisoft.com/kikelet/ujsgiras/cikk73.shtml
9. www.hypnosis.com/faq/faq1.html

10. www.technews.vt.edu/Archives/1996/Aug/96253.html
11. www.deeptrancenow.com/history.html
12. www.origo.hu/tudomany/élet/20020218latom.html
13. www.news.harvard.edu/gazette/2000/08.21/hypnosis.html
14. easyweb.easynet.co.uk/~dylanwad/morganic/bio_erickson.htm
15. www.vegzet.hu/cikkek/termeszeffeletti.php
16. www.hpconline.com/szinesufo/0007/kalandor.htm
17. www.centralnet.hu/paticis/kincs/cikkek/karmikusasztr.html
18. www.bura.hu/cikk.php?cikk=210
19. www.uclm.es/inabis2000/posters/files/037/session.htm

Enni vagy nem enni

www.hazipatika.com/services/articles?aid=20011210140917

„Amíg az ember eszik, iszik, nem fog rajta a szomorúság” – mondta *Cervantes*. Szerencsés esetben az evés valóban kellemes élmény, ám egyre többen vannak, akiknél a táplálkozás-hoz számos negatív érzelem fűződik: bűntudat, szorongás, tiltalmak. A nőneműek jelentős része mániákusan **fogókúrázik**, mások különböző táplálkozási irányzatok idvőzítő hatásában hisznek, például egyáltalán nem hajlandók fött ételt enni. Ezek a szokások időnként bonyolultabbá teszik az étkezés megszervezését. A **bulimiában** szenvedők életében viszont az enni vagy nem enni témája valóságos lidércnyomást jelent. A betegek inkább átlagosak vagy soványak, mintsem kövérek, mégis betegesen rettegnek a **túlsúlytól**. Ez a kórság beteges falánksággal jár, amit titokban rendszeres önhánytatás, koplalás, hashajtás követ. Akinek nincsenek ilyen jellegű gondoljai, nem is sejti, mennyi ok rejtőzhet a probléma mögött: az önértékelés zavarai, testképzavar, cukorbetegség, bizonyos személyiségvonások, biológiai hajlam, a családban előforduló depresszió, szorongás stb. De az evés használható lázadásra, büntetésre, a bűnösség kifejezésére, megtisztulásra, mások kontrollálására; az evészavar igen alkalmas arra, hogy dac tárgya, így a szülőktől való függetlenedés jelképe legyen (ezért is gyakori tizenéves korban). A bulimia gyakran furcsa dolgokra kényszeríti a beteget: **falási rohamai** transzzerű állapotban zajlanak, és később szinte egyáltalán nem, vagy csak hiányosan emlékszik ezekre. Az ilyen betegek hipnózis iránti fogékonyága nagyobb, mint az átlag népességé, ezért a szakemberek szerint ez hatékony terápiás forma lehet. Ennyi riasztó tünet és következmény felsorolása egyértelművé teszi, hogy komoly bajról van szó: a bulimia súlyos esetben akár **életveszélyessé** is válhat.

nyavalyá **ink**

Az ördög itala

www.hazipatika.com/services/articles?aid=20010808163208

A **kakaó**ab uborka nagyságú, kiábrándító termés, amely egyáltalán nem édes és finom, mindenféle bonyodalom után (erjesztés, szárítás, pörkölés, sajtolás) nyeri csak el azt a formát, amely olyan ellenállhatatlan erővel csábítja rajongóit. Az aztékoknál, ahonnan a spanyolok **Európába** hozták ezt az „ördögi” termést, a kakaóab annyira értékes volt, hogy száz bogyóért már rabszolgát lehetett vásárolni. Európában a kakaó szélesebb körű elterjedése óta, **150 éve** mindenféle vád éri

ezt a finomságot, különféle **betegségek okozójának** kiáltották ki. Többek között az elhízásért, a fogszúvasodásért, a pattanásokért, a szívbetegségek kialakulásáért, az epekök, a gyomorégés és a fejfájás

okozásáért tették felelőssé a kakaót és a belőle készülő csokoládét. (Csoda, ha ennyi vélt bűne mellett nem átkozták ki a kakaót a kulináris csodák alapanyagai közül. Valószínűleg az óvta meg ettől a sorstól, hogy túl sok finomságról kellett volna lemondani.) Jó hírem van: a fenti címen olvasható anyag arról szól, hogy ezek a vádak megalapozatlanok, sőt... Ez a finomság egyenesen **egészségmegőrző hatású**. A kakaó és a csokoládé nem tartalmaz **koleszterint** (kivéve a tejszokoládét). A közép-amerikaiak a láb, a köhögés, a terheségi zavarok és a szülés utáni betegségek kezelésére is használták a kakaót. A kakaóvaját égési sebekre, kicserepesedett szájra, kopaszodó fejbőrre kenték (sajnos a hajnövesztő képességéről nem szól az írás). Állítólag a csokoládé hatására olyan vegyületek szabadulnak fel az agyban, amelyek a szeretet érzetért felelősek, valószínűleg ezért szoktak sokan bánatukban csokit rácsálni. (Ilyenkor a szaporodó kilóért nem a csokoládében lévő kakaó, hanem a cukor a felelős.) És még ennél is több

pozitív egészségügyi hatásuk van a kakaó különféle alkotóelemeinek. Ha eddig netán lelkiismeret-furdalással nassogtunk volna csokit, avagy iszogattunk volna kakaót, most már felmenthetjük magunkat...

@X Alarmix OnLine
www.alarmix.net
Tel: 0634504010, 4401-200137 Fax: 111 363-3745
e-mail: sales@alarmix.net

**Dial-up
havi 3700,- Ft-ért**

- korlátlan hozzáférés
- 5 db e-mail cím
- 10 Mb web tárhely
- .hu domain név
- Internet kalauz
- 3 nap próbaidő

Mini csomag

• 500 Ft = 5 óra / hó

**AKCIÓS
korlátlan előfizetés
havi 2000; Ft**

ADSL

„OTTHON”- díjcsomag • 12.000 Ft

Üzleti díjcsomagok • 17.000 Ft-tól

Bérelt vonal • 64 kbit/s - 2 Mbit/s

Forgalmi díj nélküli

- alap díjcsomag : 25.000 Ft -tól
- profi díjcsomag : 75.000 Ft -tól

Forgalmi díjas

• 12.000 Ft -tól

**INFORMÁCIÓRA
ÉHESEN
VÁRJA ÖNT
A NAGYKÖZÖNSÉG**

**INFO
MARKET**

**INFORMÁCIÓTECHNOLÓGIAI
ÉS TELEKOMMUNIKÁCIÓS
VÁSÁR**

Budapesti Vásárcsopont
2002. szeptember 13-19.
BNV, D pavilon

Jelentkezési határidő:
2002. május 31.

www.infomarket.hu
e-mail: infomarket@hungexpo.hu

Információ:
Tel.: (1) 263-6065
Fax: (1) 263-6086

...hely a Nap alatt...

*kolokáció
10.000 forinttól*

1132 Victor Hugo u. 18-22.

a hálón: <http://ahol.com>
mail: info@ahol.com

(40) HUNNET AHOL. MINDENKI TÖBBET KAP

CSS-csapdák (I.)

A CSS egyik csapdája, ha azt hiszed, tudják, mi az. Naívan egy komoly számítástechnikai könyvkiadó boltjában érdeklődtem, van-e valami a CSS-ről, de a ködös tekintetek láttán zavarba jöttem. Mit bennfenteskedek itt, miért nem lehet normálisan rákérdezni, ugye. „Úgy értem, a Cascading Style Sheetsről.” De nagyképű vagyok, miért kellene nekik angolul tudni. „Úgy értem, van-e valami a stíluslapokról?” Végleg zavarba jöttem: miért kéne nekik tudni, mi az, ami nincs?

Hogy épkezláb kinézetű weboldal ma már jószíverrel nem készülhet el CSS nélkül, az kit zavar, amíg a böngészők vannak olyan jóindulatúak, és még mindig megjelenítik a lejárt szabványra támaszkodó HTML-oldalakat. Ma még a HTML 4, amelyre az 5.x és 6.x böngészőverziók épülnek, csak egyszerűen nem ajánlja a tag használatát, de a holtan böngészői valószínűleg már nem fogják megjeleníteni. Az utóbbi időkből ugyanis rohamléptekkel indult meg a web szabványosítása, s ennek egyik meglehetősen jele volt, amikor a Netscape 6.x egyszerűen szakított a visszafelé való kompatibilitással, és fejre álltak a régebbi verziók DHTML-oldalait (lásd: **ink** 2001. november, 43-45. oldal). Aki azt sem tudta, eszik-e, vagy iszák a DHTML-t, annak persze aztán sem voltak gondjai.

Most az IE6.x állítja nehéz helyzet elé azokat, akik időben áttáltak a CSS-re, de mondjuk kicsit lazán kezelték íratlan szabályokat, vagy nem is volt arra szabály, ami most hirtelen tilos lett (lásd: msdn.microsoft.com/library/default.asp?url=/library/en-us/dnie60/html/cssenhancements.asp). Persze megint lehet egymás hátát csapkodni örömmel, hogy ugye, milyen jól tettük, hogy nem kapkodtuk el a dolgot.

Az IE6 szigorú szabványának megfelelő oldal

Az IE6 szigorú szabványán elbukó oldal

(Forrás: www.netmechanic.com)

Persze ha most nekibuzdulnál, akkor sem igen lenne miből elsajátítanod a CSS-t. Szerencsére az áprilisi CD-nken a CSS könyvtárban vagy az interneten a htmlinfo.freeweib.hu/css_ref/cssmain.htm-en

elérhető a W3C CSS1-standardja magyarra fordítva; ez komoly segítséget jelenthet annak, aki meg akar ismerkedni a stíluslapok használatával. Azonban az is igaz, hogy ez a standard kicsit olvashatatlanul azt írja le, hogyan **kellene** működniük a böngészőknek a CSS interpretációjuk, másrészt nem könnyű eligazodni benne annak, aki gyakorlatiasan csak azt szeretné tudni, hogy...

Az alábbiakban ezért megpróbáljuk a CSS magyar fordítását még magyarul lefordítani, és a gyakorlatba átültetni, kerülve a rémisztően ható szakkifejezéseket.

A CSS előnyeiről

Egyik legfőbb előnye, hogy ez a szabvány. De természetesen sok oka van annak, hogy szabvány lett belőle.

A CSS-t alapvetően az a növekvő igény szülte, hogy kontrollálni lehessen egy oldal kinézetét, és ne a szerencsén, illetve a böngésző kénye-kedvének múljon, hogy mit hogyan jelenít meg. A CSS e tekintetben nagy előrelépés, de persze vannak még apróbb gikszerék, úgyhogy marad a régi szabály: minden oldalt ellenőrizni kell legalább Netscape 4-6.x-ben és IE4-6.x-ben, különben úgy járhatunk, mint ahogy a mellékelt képpár mutatja.

A CSS másik nagy előnye, hogy rendkívüli mértékben csökkenhet az oldalak mérete. Ha valaki például egy nagy táblázatot elkészít Frontpage 2000-ben, majd törli az irratlan mennyiségű , <p align...> stb. taget, amely minden cellában szerepel, és CSS-leírással éri el ugyanazt, akkor a fájl kb. a felére apad. De hasonló a helyzet egy egyszerű szöveges oldallal is: a program a szóhatárokat sem tisztelve teletűzdeli tagekkel még akkor is, ha amúgy használjuk a Frontpage-ból elérhető stílusleírás.

További méretcsökkenést jelenthet, ha több oldalunk használja ugyanazt a stílusleírást, ami egy egységesebb website-nál igen valószínű. Ekkor elég minden oldalon hivatkozni a stílusfájlra (lásd következő cikkünket), s azt a böngésző a cache-ből veszi elő (ha már egyszer letöltődött).

Végül nem elhanyagolható szempont az sem, hogy egy komolyabb website-nál a stíluson módosítani – mondjuk a megrendelő óhajának megfelelően – a stíluslapokkal pofonegyszerű, hiszen csak az oldalak által közösen használt stíluslapba kell belevényülni. Régebben viszont minden fájl meg kellett nyitni, és bele kellett piszkálni.

Végül aki webszerkesztőt (Frontpage, Dreamwaver stb.) használ HTML-szerkesztő helyett, annak további jó egészséget kívánok, de azért nézzem szembe azzal a ténnyel, hogy a CSS ismerete nélkül ezekben a programokban sem boldogul majd a stílusleírások létrehozásával.

Hogyan fogjunk hozzá?

Mit is akarunk tulajdonképpen a stílusleírással megadni? Vegyük azt az alapesetet, hogy szeretnénk beállítani az oldalunkon a font méretét, típusát és színét. Ezt az egész oldalra érvényesen a következőképpen tudjuk megtenni:

```
<STYLE type="text/css">
<!--
BODY {font-size:14px; font-family: Times New Roman;
color: #000000}
-->
</style>
```

Ezzel az egyszerű sorral megspórolunk egy csomó `` taget. De van egy-két rejtett buktatója is. Egyrészt korábban lehetett azt írni, hogy **14 px** (szóközzel), azonban az IE6 ezt esztétül figyelmen kívül hagyja! A színmegadásnál sokan elhagyták a # jelet, mostantól viszont kötelező. Ha nincs, akkor szín sincs.

És esztétül a `font-size` tulajdonsághoz minden esetben tartoznia kell egy `font-family` tulajdonságnak is, különben nem értelmeződik a stílusleírás.

Érdeemes ezeket így megtanulni, mert ez a jövő. Az egészet pakold be a `</Head>` záró tag elé. Első meglepetésként azt fogod tapasztalni, hogy ettől tényleg minden szöveg 14px méretű lett, még az is, amelyet nem szeretnél. Illetve van egy extrameglepetésünk is: a táblázatok

fűtyülnek arra, hogy mit írtál elő nekik. Na, még ne menjen el a kedved, csak most kezdünk!

Először is a **Hn-ek**, vagyis a **headerek** (`<H1></H1>` stb.) szintén mind 14px méretet fognak mutatni. Ezen könnyen segíthetünk, sőt tulajdonképpen ha használni akarod ezeket a kiemelő tageket, akkor nem is árt definiálni a tulajdonságait, mert különben megint a böngészőre bízunk, hogy ő mit gondol megjeleníteni, ha ilyet talál.

Tehát:

```
H1 {font-size:18px; font-family: Times New Roman;
color: #000000}
H2 {font-size:16px; font-family: Times New Roman;
color: #000000}
```

A táblázatprobléma megoldásához pedig tegyük be egy újabb sort a stílusleírásba:

```
TD {font-size:14px; font-family: Times New Roman;
color: #000000}
```

Ugyanaz? Naná! De lehetne a fontméret akár 12px is. Ezért jó külön definiálni ezt a sort, mert elvileg írhatnánk azt is, hogy:

```
BODY TD {font-size:14px; font-family: Times New Roman;
color: #000000}
```

Ám ha eltérő betűméretet szeretnénk, akkor csak nehezítjük a dolgunkat.

Az eddigiekből észrevétlenül megtanulhattad azt a szabályt, hogy a CSS-ben bármelyik HTML-tagnek definiálható a stílus tulajdonságait, és hogy milyen egy leírás kinézete: két kapcsos zárójel között, pontos vesszővel elválasztva vannak a stílusjelzők felsorolva.

Na, most egy kis hasznos pletyka a Netscape 4.x-ről: a legkisebb szintaktikai hiba a CSS-leírásban fejről állítja az egész oldalt, mert a Netscape 4.x más szemében a szálkát, a sajátjában a gerendát sem... Továbbá még egy kissé meglepő dolog: ha ki van kapcsolva a Javascript a böngészőben, akkor a Netscape 4.x egyáltalán nem vesz tudomást a CSS-ről. Ezt a gyermekbetegséget szerencsére a Netscape 6.x már kinötte.

Na és mi történik akkor, ha mondjuk kétféle táblázatunk van, s az egyikben nagyobb, a másikban kisebb betűt szeretnénk? Vagy egyazon táblázatban szeretnénk kisebb és nagyobb betűt alkalmazni?

WebMester

CSS-csapdák (I.)

Erre találták ki a következő módszert, amelyet **class szelektor**nak is neveznek.

Figyeld meg a következő sort:

```
TD.kicsi {font-size:10px; font-family: Times New Roman; color: #000000}
```

Ezzel létrehoztunk egy **TD.kicsi** alosztályt; ezekben a cellákban a betűméret **10px** lesz. Az oldalban erre így fogunk hivatkozni:

```
<TD class="kicsi">A cella tartalma</TD>
```

Ahol tehát csak simán **<TD>** áll, ott a **TD-s** stílusleírás lesz érvényes, ahol meg ez, ott a **.kicsi** class szelektor fogja meghatározni a cella kinézetét. Ha már itt tartunk, írhatjuk azt is, hogy:

```
.kicsi {font-size:10px; font-family: Times New Roman; color: #000000}
```

A cella tulajdonságát ugyanúgy meg fogja határozni, de ráadásul bármely más HTML-tagben alkalmazva is hatásos lesz! Van még egy módja a stílusosztály létrehozásának, és ez az **ID szelektor** (identity = identitás) alkalmazása:

```
#kicsi {font-size:10px; font-family: Times New Roman; color: #000000}
```

Látszólag nem sokban különbözik az előzőtől, de másként hivatkozunk rá:

```
<TD id="kicsi">A cella tartalma</TD>
```

Ennek az **ID**-nek különös jelentősége abban áll, hogy elvileg egyetlen elemre szoktuk alkalmazni, akár felülírva ezzel mondjuk a **<TD>**-k általános tulajdonságait.

Ezeknél a szelektoroknál mostantól különösen fontos, hogy a később is úgy hivatkozzunk rájuk, ahogy definiáltuk, mert az IE6.x nem ismer kegyelmet, ha keverjük a kis- és nagybetűket, nem hajlandó felismerni, hogy ugyanarról a szelektorról van szó, csak pongyolában. A másik fontos szabály, hogy ne kezdődjön számmal a szelektor, mert a Netscape 4.x meg azt nem fogadja el.

Végül van még egy fontos stílusmegadási mód, amely ugyan kicsit ellentmond a stíluslapok logikájának, de a Netscape

6.x óta igencsak megnőtt a jelentősége: ez a „soron belül” stílusmegadás. Úgy néz ki, hogy a stílusleírás sora bekerül a megformázandó HTML-tagbe a következőképpen:

```
<TD style="font-size:10px; font-family: Times New Roman; color: #000000"> A cella tartalma</TD>
```

Ez a Netscape 6.x óta azért vált jelentőssé, mert ha Javascripttel akarjuk megváltoztatni egy HTML-elem stílus-tulajdonságát, azt csak az így megformált elemeknél tehetjük meg.

Jó lenne még valami háttérrel is adni az oldalunknak, ezt a következőképpen tehetjük meg:

```
BODY {background: #FFFF80 url(hatter.jpg) 0px 0px; background-repeat: repeat-y;}
```

Korábban a böngésző a megadott háttérképpel ellentmondást nem térően vízszintes és függőleges irányban betérítette az oldalt. Most lehetőségünk nyílik ennek szabályozására is. A **background-repeat** (háttérismétlés) nevű tulajdonságban megadhatjuk, hogy hagyományosan (**repeat**), vízszintesen (**repeat-x**), függőlegesen (**repeat-y**) vagy hogy egyáltalán ne ismétlődjön (**no-repeat**).

Ez a leírás például sárga háttérszint ad (#FFFF80), és a **hatter.jpg**-t függőlegesen kirakja bal oldalra. További érdekes lehetőség, hogy egyfajta vízjelként fixen rögzíthetjük a képet a képernyőn (mondjuk középen), és ha a webpolgár gördíti az oldalt, a kép mindig ugyanott marad mozdulatlanul.

```
BODY {background: #FFFF80 url(hatter.jpg) center center; background-repeat: no-repeat; background-attachment: fixed; }
```

Látható, a **center center** tulajdonsággal megadtuk, hogy a kép középen fixálódjon, amit a **background-attachment: fixed** tulajdonsággal érünk el. A center center helyett megadhatnánk a kép helyzetét százalékban is, pl. **20% 30%**, ami különösen a változó képernyőméretek miatt igen előnyös. A dolog szépséghibája, hogy **Ns4.x**-ben nem működik, de **Ns6.x**-ben már igen.

Viszont jó hír, hogy ezt akármelyik HTML-taggel megtehetjük, amelynél van értelme háttérrel beszélni. Például a celláknak (**<TD>**), headereknek (**<Hn>**), bekezdéseknek (**<P>**) egyaránt megadhatunk külön háttérrel.

Magyar Címtár

Szerkesztésén belül is tanulságos, amikor hónapról hónapra áttanulmányozzuk a Magyar Címtárba újonnan regisztrált webcímeket, hiszen minden ilyen 3-500-as lista önmagában is jól demonstrálja, hogy az egyéni honlapoktól a céges webáruházakig mi minden található meg a világháló magyar fertályán. Az e havi adagban van például parókacsináltatás, horvátországi apartmanbérleti lehetőség, balatoni információk, anyák napi köszöntő, gépkocsimárkához vagy rockzenekarhoz kapcsolódó hódolat, hitelüggyintézés, de több festőművész is épp mostanra készítette el, vagy mostanra regisztrálta web-sites-ját. Kellemes barango-
lást!

4motion Studio
www.4motionstudio.hu

A Balaton-régió hivatalos turisztikai honlapja
www.balaton-tourism.hu
Ablak a világra
www.ablakavilagra.hu

Abodi Nagy Béla
festőművész és egyetemi tanár
www.abodi.hu

Active Invest
www.activeinvest.hu
Adi Kehl Art Gallery
www.ak.eg.st

Adria – Horvátországban apartmanok kiadók kanga-ingatlan.hu/utazas.htm

Adventista
www.adventista.lap.hu

Af Analóg Kft.
www.afanalog.hu

Age of Empires
ageofempires.lap.hu

Agrárkapu – mezőgazdasági portál
www.agrarkapu.hu

Ajánló lapok
www.lapok.on.hu

Alien
alien.host.sk

Aloe Vera – FLP
www.vallalkozo.hu/aloevera

Aloe Vera Shop
www.bebilap.hu/shop

Amit keresel, az itt van!
www.freeweb.hu/spetya

Anyagmozgató
anyagmozgatas.lap.hu

Anyák napja
www.legjobb.lap.hu/anyaknapja

Apollo Szauna
www.apolloszauna.hu

Aranycikkes weboldal
goldencikkes.ini.hu

Arató Gergely
www.aratogergely.hu

Armonic Music Site
www.armonic.org

Árnyoldal
www.tar.hu/arnyoldal

Árvai Attila Magán Autóiskola
members.chello.hu/arvai.attila

Autóbörés
Magyarországon
www.steverent.hu

Autóextra
www.hajduhegyautoextra.hu

Autókölcsonzó
www.autorent.ini.hu

Autopesti Bt.
www.autopesti.zala.hu

Bács-Kiskun Megyei Munkaügyi Központ
www.bacsmmk.hu

Balaton Club
www.balatonclub.hu

Bálint
killer2.suxx.hu

Bánhorváti
w3.enternet.hu/kazinczy/index.html

Baranya
www.baranyaportal.hu

Belga sör
belgasor.lap.hu

Belgium
belgium.lap.hu

Bentadex
www.bentadex.hu

Be05
beos.webbiz.hu/index.html

Bestfruct Plusz Kft.
wb.hu/bestfruct

Bibak Bt.
www.bibak.hu

Bi-Ka logisztika és nemzetközi szállítmányozás
www.bi-ka.hu

BL Marketing Kft.
www.bl.hu

BMK – állásajánló
www.bmknet.hu/bmk/allas.html

Bogonhát lakópark
bogonhat.freeweb.hu

Bőör Zoltán
www.boorzoltan.hu

Bross Holding Rt.
www.brossholding.hu

Btech Magyarország Kft.
www.btech.hu

Budapest Klub
www.budapestklub.matav.hu

Autóbörés
Budapesti Művelődési Központ
www.bmknet.hu/muvhazak/index.htm

Budapesti Művelődési Központ – adatbázis
www.mmi.hu/org/bmk/ismeret/index.htm

By-Candy Modellügynökség és Tánciskola
www.by-candy.bekesnet.hu

Censor Design
www.censor.hu

Chatek
chatek.webhop.org

Colibri script – mIRC
www.slyweb.hu/colibri

Corporate Volume
w3.enternet.hu/zoli8249

C-pen digitális toll
www.cpen.hu

Cruel Intentions
www.tar.hu/cruel-intentions

Csá, Misi! zenekar
www.tar.hu/csamisi

Csepeli Acélsző Kft.
www.aceleso.hu

Csepel-szigetről mindent!
csepel-sziget.lap.hu

Csodás Gyógyír
reitiklozopontok

reikimesterek.hu

DataClan
data.uw.hu

David Beery festőművész
www.davidbeery.com

David Hasselhoff
members.fortunecity.com/davidhasselhoff

David Hasselhoff énekes
hasselhoffsite.free.fr

Diet Food Studio
www.diet-foodstudio.hu

Dínt Nyelviskola
www.dint.hu

Dj Mono
www.djmono.hu

Dog Center
w3.enternet.hu/luca123

Dolcsika
www.tar.hu/dolcsika

Dunawood Kft.
www.dunawood.com/index.html

Eagle Residence Panzió
eagle-residence.com

Ebmester információs és hirdetőoldal
www.ebmester.hu

Ég és föld
www.egesfold.hu

Egészség
www.egeszseg-lapok.on.hu

Egészséges életmód és keresztény hitélet
www.galagonya.hu

Elmot Kft.
www.elmot.hu

ENADA
www.enada.hu

Ényingli Tinódi Lantos Sebestény Református Általános Iskola
www.zeneiskola.hu

Építkezés, számítógép tarantula.hu

Erotikus történetek
www.extra.hu/hk6/index69.html

Eszerperató
www.eszerperato.hu

Evelino Picture Gallery
www.evelino.hu

Expodata
www.expodata.hu

Fábián Zoltán – Kinderbiggyók
www.extra.hu/kinderbiggyok

Falusi turizmus Hollókőn
www.hollovendeghaz.hu

Fazekas Antónia báb- és díszlettervező
www.ikonet.hu/puppet

Fehér Akác lakópark
www.feherakac.hu

Fehér Dániel
ddani.fw.hu

Felni Kft.
www.felnikft.hu

Fémkeresők
www.tar.hu/muszer/index.html

Fertőd
fertod.lap.hu

Fertőd, Borostyán Panzió
borostyapanzió.hu

Fetaphon magzatvizsgáló készülék
www.heartmonitor.hu

http://www.prim.hu

Magyar Címtár

a mi Mac **ink**

Fiat-rajongók
www.fiatbravo.hu

Fonyódi női
kézilabdacsapat
kezilabda.hq.hu
Futballmánia
www.gabrielpetrescu.go.ro
FreeMusic
www.freemusic.hu
Futsal refere
www.tar.hu/zogy

G
Gaja birodalom
www.gaja.hu
Garfield
garfield.lap.hu
GaVi Kft. - CDR-birodalom
www.gavi.hu
Gigatel Kft.
www.gigatel.hu
Glob-Invest Ingatlaniroda
tar.hu/glob-invest
Gokart racer
www.socsa.gkart.hu

Good-gumi
goodgumi.hu
Görland Sport
www.gorland.hu
Grafika, tipográfia,
webdesign
www.surface.hu
Graphycom
www.graphycom.hu
GSM-telefon
gsmtelefon.lap.hu
GSM-világ
www.gsmvilag.hu
Gyógyszer-nagykereskedők
Szövetsége
www.php-gynsz.hu

H
Hajgató Szifon
hajgato.fw.hu
Hajró Dunaferr!
hajradunaferr.fw.hu
Hamvas Béla
members.chello.hu/aurelia
Happy End Band
hebike.freeweib.hu
Harry Potter-fórum
forum.supergamez.
hu/forum.php3?ujsg=harrypotter
Haszongépjáromvek
zastava.freeweib.hu

Ház- és lakásdíszítés
www.bluedecor.hu
Hexaglot Magyarországi
www.hexaglot.hu
Hitelközvetítés, ügyintézés
www.bankinfo.hu
Hold
hold.lap.hu
Honlapokat kereső és
beregnyező robot
www.linkfaktory.com/
linkgyar_keresogep
Horváth-Magyaralmás Fu-
varozó és Kereskedelmi Bt.
www.horvath-
magyaralmas.hu
Hunair Magyar
Légitársaság
www.hunair.hu
HungaroTrans Sped
www.hungarotrans.hu
Hunologia Team
hunologia.fw.hu

I
Ifjúsági Barlangtúra és
Barlang Sportterápia
Egyesület
www.ibbs.civilport.hu
Integrált
ügyviteli rendszerek
www.reset67.hu
Interfila - filatéliai
magazin
www.interfila.ini.hu
Intim Shop
www.intimshop.hu
Ipari ingatlanok
www.iparingatlanok.hu
Ipartelep
ipartelep.lap.hu
IQAir légtisztító
www.tar.hu/legtsztito
Iseum Tours online!
www.iseum.com
ITI Kft.
iti.wh.hu
Itt az oldal!
www.chts.at.hu

J
James Bond
www.jamesbond.lap.hu
Japán szerzetesek tradicio-
nális reiki gyakorlatai
www.extra.hu/japanreiki

Javne Zeneiskola
www.lauder.hu/zeneiskola
Joker rádió
www.jokerfm.hu

K
Kanapé bútorútel
www.butoruzlet.hu
Keen Sinev
zolly.fw.hu
Kék Adrián - Plavi Jadran
www.adriait.hr-free.com
Kekduna.info
www.kekduna.info
Képek
bigtits.elitecities.com/
freeporno
Kereskedők
www.kereskedo-lapok.on.hu
Keresőmarketing itthon
www.arcanian.com

Kiadó lakások
www.users.broadband.hu/
gemini/index.htm
Kickbox
kickbox.lap.hu
Kisebbségi információk
www.mmi.hu/org/bmk/
kisebbségi/index.htm
Kisújfalu község
www.kisujfalu.sk
Klinszky Gábor divat- és
reklámfotós
www.klinszky.hu

Koalas Rendezvényiroda
www.koalas.hu
Komplex Trade 2000 Bt.
www.complextrade.hu
Kulcsosház-adatbázis
www.kulcsoshaz.hu
Kulturális Értékek Képvise-
lete Önálló Vállalkozás
w3.enternet.hu/kishazy
Kvíz
kviz.lap.hu

L
Ladisz
ladisz.uw.hu
Lakáspiactinfo
www.lakaspiac.info
Lakatos Norbert
www.run.to/norbi
LEDL Ingatlaniroda
www.ledingatlan.hu
Legjobblap-katalógus
www.legjobblap.hu/
katalogus.html
Lexibook Magyarország
www.lexibook.hu
Lézershow
w3.enternet.hu/lazi
Lodog Bt. Könyv- és
Lapkiadó
www.lodog.hu

M
Maffia
www.freeweib.hu/jel
Maitra
maitra.wire.hu
Makár-tanya
Sportcentrum, Pécs
www.makartanya.hu
Marosvásárhely - 1848-as
emlékek
www.medibit.hu/Mvhely/
1848.htm

Márton Anita
martonanita.fw.hu
Medal of Honor fansite
sly.counter-strike.hu/
mohaa
Medkont Kft.
www.medkont.de.uv
Méhés András
mesterszakács
szolgálat.hu/mehes
Mélyhámlesztás
www.melyhamlasztas.hu
MERT-CERT Tanúsító Kft.
www.mercert.hu/
2-2-1-2.html

Métisz-Q Ipari és
Méréstechnikai Kft.
www.wb.hu/metisz-q
Metz 2000
Gépkereskedelmi Kft.
www.metz2000.hu
Michael Schumacher Fans
www.schumacherfans.gjb.net
Microbi
www.microbi.lap.hu

Mikrocomp
számítástechnika
mikrocomp.co-ltd.com
Mindcontrol
www.mindcontrol.hu
Minit Tipp 2002 - vakációs
programok
www.mmi.hu/org/bmk/
minittipp2002/index.htm
Misszionárius
www.missionariushu
Miyamoto Musashi
www.miyatomomusashi.com
MK Warez
www.netad.hu/
~mickemkwarez
Mobilpont
www.mobilpont.hu
Mócsing
www.mocsing.hu
MonitorService
monitorservice.web-
oldal.hu
Motel 21 panzió - Vác
www.motel21.hu
Mozgásterápia
web.interware.hu/ntkrisz/
mozgasterapia.html
MTA
econ.core.hu
M-team Számítástechnika
Szolgáltató
www.freeweib.hu/mteam/
index.html
MyPIN - irányító az
egészségügyben
www.mypin.hu

N
Nagy Géza festőművész,
grafikus
www.gezanagy.hu
Nagy Stoica Georgeta
festőművész
www.nagystoica.hu
Numerológia
www.numerologia.hu

O
Okos tv
okos.tv
Online elektronikai bolt
www.elektronline.hu/
webaruhaz/arbort
Online szállásfoglalás
www.falutour.hu

a mi Mac **ink**

Magyar Címtár

Optimum Látásjavító
Lézerközpont
www.lasik.hu
OzHun – Ausztráliai Magyar
Internetes Közösségi
Központ
www.ozhun.net
Öltöny
www.oltony.lap.hu
Öregszem
www.extra.hu/oregszem

P
Pannon Fejlesztő Kft.
www.pannon-fejlesztzo.hu
Paris Design
www.parisdesign.hu
Paróka
www.paroka.hu
Patito
www.patito.hu
PC Pult – online
www.extra.hu/pcpult/
index.html
PCWC IRC és FreChat
www.tar.hu/pcwc
PDA-center
www.pdacenter.hu
PDG Proximity beléptető
www.pdg.hu/belpteto
Peet Goodman fró, táncos
www.peetgoodman.hu

Pelemín Bt.
www.pelemin.ini.hu
Pénzes Kft.
www.penzes.at.hu
Pénzjegynyomda Rt.
www.penzjegynyomda.hu
Phantasy Internet Stúdió
www.phantasy.hu
Phoenix Pharma Rt.
www.phoenix.hu
Plútóreklám Kft.
www.pluto reklam.hu

PMFM-villamoshallgatók
www.extra.hu/
pollackvilamos
Poggi
www.tar.hu/poggi
Posta
www.posta.lap.hu
Praxis Consult
www.privatpraxis.hu
Primary 2002 Kft.
www.primary.hu
Profiszol Mérnök Stúdió
Kft.
www.premiercomp.hu
Pyrostop 2000 Tűzvédelmi
és Faanyagvédelmi Kft.
www.anyagvedelem.hu/
index.html

Q
Quartus – tréning és
tanácsadás
www.quartus.hu
Quest
www.tomori.info
Quicktionary – fordító toll
www.quicktionary.hu

R
Rammstein Hungarian
Fanclub
www.rammsteinfan.hu
Red Station
www.freeweb.hu/drog
Rivalda kávéház és étterem
www.rivalda.net
Rovarirtás, rágcsálóirtás
www.kartevmentesites.hu
RR Diamonds
gyémántkereskedés
www.rrdiamonds.hu

S
Sajtlap
www.nexus.hu/sajtlap
Sasvári Gábor szociálpedagógus
www.sasvarig.hu/index.html
Savermania
www.nexus.hu/savermania
Schrack Energietechnik
Kft.
www.schrack.hu
Second Hand Computer
Kft., Göd
www.shc.hu/downleft.html

Secutron Kft.
www.secutron.hu
Sexi Shop
www.fehernemushop.hu
Sexwebshop – barangolás
az erotikai birodalmában
intimshop.intimposta.hu
Sliders SciFi Olvasóterem
olvasoterem.cjb.net
Soós-fotó
www.soosfoto.hu
Speedgrav Kft. – reklám-
grafika
www.speedgrav.hu
Stonet Computers
www.stonet.ro
Surface Bt.
www.surface.hu
SysConsulting Bt.
www.sysconsulting.hu
Szabó Kerttechnika
www.kerttechnika.hu
Számismiztika
www.szamismiztika.hu
Szegő Zsuzsanna
természetgyógyász
www.termeszeti-gyogysz.hu
Székesfehérvári Fűtőerőmű
www.futoeromu.hu
Szenzációs recepciók
www.concierge.hu
Szépesség
www.szepseg-lapok.on.hu
Szeretlek
szeretlek.fw.hu
Szexképeslap
www.sexkepesslap.hu
Szítanyomás, tamponnyo-
más, emblémázás
www.szitagrafix.hu
Szítanyomda Kft.
wb.hu/szitanymoda
Szolgáltató
www.szolgaltrato-lapok.
on.hu
SzolnokInfo
www.szolnokinfo.hu
Szótár
www.szotar.da.ru
Szótárgépek
www.szotargepek.hu

T
Tamási Koppány Sport-
egyesület
www.koppanyse.hu
Secutron Kft.
www.secutron.hu
Sexi Shop
www.fehernemushop.hu
Sexwebshop – barangolás
az erotikai birodalmában
intimshop.intimposta.hu
Sliders SciFi Olvasóterem
olvasoterem.cjb.net
Soós-fotó
www.soosfoto.hu
Speedgrav Kft. – reklám-
grafika
www.speedgrav.hu
Stonet Computers
www.stonet.ro
Surface Bt.
www.surface.hu
SysConsulting Bt.
www.sysconsulting.hu
Szabó Kerttechnika
www.kerttechnika.hu
Számismiztika
www.szamismiztika.hu
Szegő Zsuzsanna
természetgyógyász
www.termeszeti-gyogysz.hu
Székesfehérvári Fűtőerőmű
www.futoeromu.hu
Szenzációs recepciók
www.concierge.hu
Szépesség
www.szepseg-lapok.on.hu
Szeretlek
szeretlek.fw.hu
Szexképeslap
www.sexkepesslap.hu
Szítanyomás, tamponnyo-
más, emblémázás
www.szitagrafix.hu
Szítanyomda Kft.
wb.hu/szitanymoda
Szolgáltató
www.szolgaltrato-lapok.
on.hu
SzolnokInfo
www.szolnokinfo.hu
Szótár
www.szotar.da.ru
Szótárgépek
www.szotargepek.hu

T
Tamási Koppány Sport-
egyesület
www.koppanyse.hu

Tápiógyörgyei Ifjúsági
Fúvószenekar
vape.hu/tif
Távírányító
www.tar.hu/rududu
Tel-Yes Shop
www.webaruhaz.hu/teyles
Tepede Hungária Kft.
www.tepede.hu
Terjék Lajos
www.terjek11.hu
Tesztautóinfo
www.tesztauto.info
TFP Clan
web.axelero.hu/tothzozo
The Crazy Rap Crew (CRC)
crc.rulz.hu
Tiller Team Kft. – műszaki
műanyagok fröccsöntése
www.tiller.hu

Titon
free.x3.hu/titon/titon.htm
Tokody Tibor
www.tokodytibor.hu
TomBoy
www.tomboy.com
Tom-Info
www.tom-info.hu
Túrávezetés
www.turavezetes.hu
Tv11
www.tv11.hu

U
U2ikalauz – Dublin
www.u2fanclub.hu/dublin/
dublin_index.htm
Újautó-info
www.ujauto.info
UngParty – Balla D. Károly
virtuáléja
hfrf.org/ungparty
Utazó
www.utazo-lapok.on.hu

X
Xwww Online
www.xwwwonline.net

Y
Yamaha-Surman
www.yamaha-surman.hu

V
Vagyonbiztonság
vagyonbiztonsag.hu

Vájtűl – keresztény
rockzenei magazin
www.cograf.hu/vajtful
Valahol
www.tar.hu/valahol/
index.html
Vape
www.vape.hu
Varinet Informatikai,
Kereskedelmi és
Szolgáltató Bt.
www.varinet.hu
V-Comp
www.v-comp.hu
Véber & Drávay – vízi túrák
www.heky.hu/vizitura
VEGS Vasipari és Gépgyártó
Kft.
www.wb.hu/vegs
Videobank
www.videobank.hu
Video-fon Műszaki Bizomá-
ny és Elektronikai Szervíz
w3.ernetnet.hu/videofon
Viggo Mortensen
viggomortensen.lap.hu

W
Warez and House MP3
feketevipera.ini.hu
Webfejlesztés.hu
www.webfejlesztés.hu
Webgarden webdesign
webgarden.fw.hu
Webírnyűt
www.webiranytu.com
Weboldal
web-oldal.hu
Worldinternet
www.worldinternet.hu

Z
Zempléni turisztikai kalauz
www.zemplen.net
Zen Bu Kan Kempo Karate
kempo.mentha.hu
Zentai Úti Általános Iskola
www.zentai.hu
Zöldláncolat Kft.
www.zoldlancolat.hu

inkább leginkább internet kalauz

Nem szeret sorba állni az újságosnál?

Van megoldás!

Rendelje meg, és minden hónapban a postaládájában találja a CD-melléklettel kibővült egyetlen magyar internetes életmódmagazint.

Kérjük, az alábbi adatokat akár e-mailben (ekiss@prim.hu), akár postán (Prím, 1118 Budapest, Ugron Gábor utca 35.), akár faxon (+36-1-248-3250) juttassa el Kiss Éva kolléganőnknek.

Előfizetési megrendelés

Megrendelem az Internet Kalauzt 2002.hónaptól példányban

1 évre 5472 Ft fél évre 2736 Ft negyedévre 1368 Ft

Az összeget a számla kézhezvételétől számított 8 napon belül átutalással , illetve csekken (a megfelelő megjelölendő) kiegyenlítem.

Kézbesítési név: Telefon:

E-mail:

Kézbesítési cím:

Számlázási név:

Számlázási cím:

Dátum: Aláírás:

Örület, de van bennem rendszer!

Inkább beültetvény, professzor úr, ha kérhetem – mondtam utolsó lehetőséggel –, az az implantátum olyan idegenül szól...

Elvégre én lennék az első magyar cyborg, akinek hamarost beleteccik építeni azt a helyre kis chipet, ide, a herevezeték tövébe...

Mennyi a lé, mennyi a lé, már megint ez az első... Nem kevés, elárulhatom, de hát tessenek szívek csipőből szemrevételezni a kockázatot meg a hozzárendelőt egyenes arányt. Jó, jó, többet nem fogom irigyelni *Vágó István* kuncafaftjait, de azért nem kell garaszt bővítenem, hogy a két Maserati elférjen a három Lamborghinivel.

Hogy akkor miért? Igazuk van, lehettem volna az első magyar férfi béranya, az is hoz ennyit a konyhára. Nem fogják elhinni: nem a munkanélküliség fáj, dehogyan. A kaland vonzott kegyetlenül. A kaland. Hogy milyen lehet gépnek lenni. Ha csak egy picit is, de elmasinásnodni. Méghozzá nem is akárhán, hanem éppen férfisságom epicentrumában.

Ha majd tül leszek az altatáson, és jól bedörgölöm vacsorára az ilyenkor szokásos kórházi lecsót teával, majd bejön a prof, és azt mondja, az első kontrollorok kapok egy számkombinációt, amellyel a legvégső esetben fölturbózhatom a bennem kegyegő processzort, nehogy szégyenben maradjak, és valaki hirtelen fölindulásból kárt tegyen ebben a páratlan periferiában, veszélybe sodorva magát a programot.

Annýira átlagos vagyok, de annýira, hogy gerjedelmem minden bitje aranyat ér a népgazdaság számára. Engem aztán lehet optimalizálni, szintetizálni, metrizálni. Ég áldjon, nemzethalál, népeségfogyás: Gózeró Gregor Gépzenezés odavágyozott! Új alapokra lehet helyezni az egész szepesedőpolitikát. A tesztoszteronszint legkisebb elhíbbanásától magas vérnyomásom mikroszintű elmoccnásáig mindennek mérük majd a szexuális vonzatát, nem is beszélve a mániás depresszió közlekedtető jelző szerotoninszint-eltérésekig. Egyetlen árva kálium-nátrium pumpa nem dolgozhat többé stikában, föltárva a citromsavciklus minden rejtélye, tán még a csak rám jellemző bá-

zissorrendem is elköpöm, hadd legyen közkincs a géntérképem.

Emberek, topic lesznek az Index, az Origo és a Yahoo! összes termeiben egyszerre! Gyöngéden szárnyára vesz a szeretet, becenevem lesz, azokra a zsengéimre, amelyeket 1998-ban remixeltem össze a Sziget Sun Online lobbogója alatt, most etno-techno producerek hada veti vígázó szemémet. Potenciális *Grammy*-esélyessé lépek elő. *Paco Rabanne* új kollekciójában önálló illatom lesz, és új 501-es szériát indítanak a kedvemért. *Michael Jordan* vizitkártyát küld a születésnapomra, és az APEH külön levélben tudatja: büszkék, hogy kebelükön adozom...

Elfekvő vagy meg sem írt ponyvaregényeimet éppúgy kiadja az *Amazon.com* és a *Penguin Books*, mint napról napra elkövetett ágendáimat, amelyeket át- és átszó legfontosabb adataim halmaza. Mindent megkapnék. Ha már soha többet nem lehetnék egyedül...

Dacára legendás diszkréciómnak, a hozzám tartozó hölgyek kénytelenek lennének megszokni: a már gyakorolt hatásuk maszkként rajtam mint periferián keresztül szintén „rögzítésre kerül”. Működésük, titkaik immár csak algoritmusra várnak, hogy újra előállíthatók legyenek. Botránnyaimmal tele lesz a *revolversajtó*.

Olykor a központi számítógép emlékeztetne periferiáimra, és akaratommal ellentétes irányba szeretné terelni az események folyását: hol túlzott erejű és tartósságú erekciókra kényszerítene fölöslegesen, hol pedig rohamkocsi fékezne mellettem, és meg sem állna velem a „sárga házig”. Magyarázhatnám dr. *Rigó Péternek*, hogy semmi skizoaffektív pszichózis, csak a belém ültetett chip gerjert össze a központi operációs rendszerrel. Motyoghatnám doszt: örület, de van bennem rendszer! Egy rosszul definiált *Linux-démon* képes tönkretenni mindent: úgy nullázhat le, hogy azzal páromat ritkitom. Hiába jönnek majd

a jogvédők, senki sem lehet biztos, hogy az ő profiljába tartozom, hiszen én pont azért kaptam egy kalap pénzt, hogy ezentúl a senki földjén, egy géphez kapcsolva éljem az életem. Semmilyen szabály nem vonatkozik rám igazán, igaz, nincs olyan regula, amely 100 százaléki hatályát veszítené fölöttem. Szeretek is, meg nem is. Tudom, így van ez. Mindent szabad, de semmit sem muszáj. Arról pedig ne is tessék kérdegetni a program atyjait, hogy miképpen hatunk mink egymásra azzal a számítógéppel, hogyan hat rám például egy szoftverfrissítés.

A helyzet jó, de nem reménytelen – vigyorogva *Bródy* mester. Többnyire jóbán vagyok a masinával. Nagyjából úgy fest, én sem zaklatom őt, ha elmulasztották az esedékes karbantartást, és ő sem pöpeckedik, ha átlagon felüli hangerőt regisztrál egy rosszkor használt kokárda láttán. Mi több, van egy közös hobbinck: mind a ketten imádjuk az ólomkatonákat. Ez a felső Váci utcában derült ki, amikor egy kirakat előtt ácsorogtam, és éreztem: új extrachatek zaklatták férfisságom a tantra jóga szabályai szerint.

Beültetvény, professzor úr, maradjunk ennyiben. Meg abban, hogy implantarenesses est. (Beültetni márpedig muszáj.) Még ha belém, akkor is. A többi meg jó szerencse, semmi más. És a haza fényre derül...

http://www.prim.hu

Amatőr képekből profi minőség

Mindnyájan örünk otthon néhány majdnem tökéletes fényképet egy vakációról vagy családi eseményről, ahol a pillanat szépségét – amit szívünkben sikerült megőriznünk – a háttérbe belógó ismeretlen arc, a fotós ujj, a nagymama csukott szeme vagy éppen egy volt barát(nő) jelenléte tesz tönkre. Egy amerikai cég szerint ezen ma már könnyű segíteni. A digitális fényképezőgépek, valamint az egyre olcsóbb fotószkennerek megjelenése lehetővé teszi, hogy a korábban elveszettnek hitt pillanatokat megőrizzük, megszépítsük, sőt át is alakítsuk.

An San Franciscó-i székhelyű Digital Custom Group (www.digitalcustom.com) egy internetmenedzsel, világméretű produkciós iroda, amely mind hobbi-, mind professzionális fotósok számára elérhe-

tővé tesz olyan digitális fotószolgáltatásokat, amelyeket magas kvalifikált művészek segítségével nélkül nem lehetne megvalósítani.

Ráadásul mindezt olyan áron, gyorsasággal és garantált minőséggel, hogy a jövőformáló trendeket követő Wired magazin májusi számában a cég amatőr fotósoknak szóló termékét (www.image-edit.com) kategóriájában „az internet legjobbjának” nevezte. Hasonlóan vélekedtek a MacWorld Magazine és sok más szakmai, valamint kereskedelmi folyóirat újságírói, az ABC televízió és a CNET rádió riporterei is. A Digital Custom Group kutatási és fejlesztési igazgatója dr. Takács Barnabás, akinek a nevét Marlene Dietrich digitális klónjának megalkotása kapcsán néhány évvel ezelőtt már megismerhették olvasóink. Ő és Jeffrey Makoff, a Szilikon-völgyben dolgozó ügyvéd-menedzser 2000 tavaszán alapította meg a céget, amely az amerikai és kanadai piac folyamatos kiterjesztése után jelenleg Japánban és Ausztráliában bővíti fogyasztóinak körét. Az **ink** kérdéseire Takács Barnabás válaszolt.

– Mi a titka ennek a sikernek, és mennyiben különbözik a cég a hasonló profilú vállalkozásoktól?

– Az internet előnyeit felhasználva sikerült olyan újszerű, globális cég-és menedzsmentstruktúrát kialakí-

tanunk, amely egyrészt képes minden velünk dolgozó művészt motiválni, és belőlük a legjobbat kihozni, másrészt minőséget és határidőket garantálni a megrendelők felé. Jelenleg több mint 75 digitális művész áll rendelkezésünkre a világ minden pontján – Nepál, Thaiföld és India távoli vidékeitől Amerikán keresztül egészen Magyarorszáig és Ukrajnáig. Cégünk több szabadalommal védett technológiája lehetővé teszi, hogy a Los Angelesben helyi idő szerint este beérkező megrendelése egy európai iroda azonnal dolgozni kezdjen. A képen dolgozó művészek által befejezettnek tekintett munkát egy helyi menedzser pontos és objektív minőségi szempontok szerint értékeli, és esetleg javíttatja, majd a nap végén átküldi egy ázsiai irodának, ahol újra ellenőrzik, s szükség szerint javíthatják, majd visszakérül a központi közönségszolgálathoz, Cincinnatiba, ahol apróbb hibákat még mindig ki tudnak javítani, mielőtt a nap újra felkel Los Angelesben. A képen tehát 3 művész és 3 magasan kvalifikált menedzser dolgozik, mielőtt az visszakérül a fogyasztóhoz. Ez a látszólag egyszerű folyamat nagy mennyiségű kép esetén igen bonyolulttá válik, különösen akkor, amikor különböző kultúrák és mentalitások találkoznak.

– Nepáltól Magyarorszáig... Vagyis a Los Angeles-i példa akár budapesti is lehetne?

– A szolgáltatások hivatalos európai bevezetését a Kölnben szeptemberben megrendezésre kerülő PhotoKina kiállításon tervezzük, ám ennek ellenére már most is jelentős professzionális európai megrendelőink vannak. Magyarországon a VerAnim Bt.-vel állunk szakmai kapcsolatban. Rajtuk keresztül vagy az interneten bárki megtalálhat minket.

– Ki és hogyan veheti igénybe a cég szolgáltatásait?

– Hobbifotósok és professzionális cégek egyaránt igénybe vehetik szolgáltatásainkat. A legkönnyebben az interneten vagy Budapesten a VerAnim Bt.-n keresztül. Mindkét esetben az első lépés egy megfelelő felbontású

Fotó restauráció előtt

Fotó restauráció után

Reklámfotó előtt

Reklámfotó után

fényképe **i n k**

digitális fájl létrehozása. Hagyományos (analóg) fényképek esetén ez egy szkennelerszolgáltatás, amely akár otthon is elkészíthető. Digitális kamerával természetesen ez a lépés nem probléma. A képet ezután amatőr felhasználók esetében az Image-Edit honlapon keresztül lehet hozzánk eljuttatni, és a kért műveleteket megadni. Erre a rendszer a kívánt háttérától függően három különböző ajánlatot tesz, amelynek elfogadása után a képet ugyancsak digitális formában küldjük vissza a megrendelőnek. Az amatőr-fotóshonlap egyszerű, könnyen átlátható, sok példával és bemutatóval. Profesionális munkák esetén a Digital Custom rendszerét javaslom, amely lehetőséget nyújt igen nagy felbontású – akár 50 vagy 100 MB feletti – képek kidolgozására is.

- Említene néhány példát az érdekes szolgáltatások palettájáról?

- Szolgáltatásaink állandóan bővülnek, hiszen megpróbáljuk a különböző kultúrák adta lehetőségeket ápolni, és beépíteni termékeink közé. Az én szívemhez legközelebb talán a „fotórestauráció” áll, amely régi fényképeket állít vissza eredeti állapotukba. Ezek az emlékek – legtöbbször régi családi fotók – a mi munkánk nélkül néhány éven belül örökre eltűnhetnek. Igen népszerű még a „hollywood glamour” stílus, amely az átlagos arcot a magazinok címlapján látható fotómodellekéhez hasonlítóvá alakítja át, vagy egy kimondottan amerikai védjegyet, a „digitális kézi színezés”. Megrendelőink többsége ajándékba szánja a képet, így gyakran találkozunk különleges igényekkel is.

- Mi a jövő, és hogyan látja a digitális fotográfia/média jövőjét?

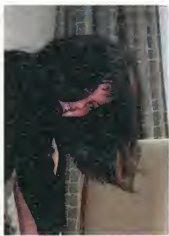
- A most bemutatott szolgáltatások csak az első lépései egy hosszú innovációs folyamatnak, amely a fogyasztók széles rétegei számára is elérhetővé tesz olyan stúdióminőségű foto-, film-

ni és javítani lehet. Hasonlóan ahhoz, ahogy egy mozifilmben a felvett képanyag csak az első lépés egy bonyolult speciális effektus létrehozásában, a digitális fénykép szintén csupán a kezdet, nem pedig a végeredmény. Ahogy ez a gondolat általánosan tért hódít, egy új, kreatív gondolkodás fog kialakulni.

- Említette a filmszakmát és a 3D-animációt. Van-e köze ennek a cégnek a virtuális emberekhez és az Ön által korábban felvázolt jövőhöz?

- Igen. Az arcok és emberek modellezése továbbra is központi szerepet tölt be üzleti területeinkben. Mellette után teljesen új fejezet kezdődött ezen a területen, amely mára egy új alapjaiban új animációs technológiát hozott létre. A jól ismert Adobe Photoshop eszköztárát például ki lehet bővíteni olyan lehetőségekkel, mint az arcok finom árnyékolása a fényképek alapján előzőleg rekonstruált 3D-modell segítségével. A jövőben tervezzük technológiánk magyarországi bevezetését is a Digital Custom Group keretein belül, illetve egyéb üzleti formákon keresztül.

Hollywood glamour előtt

Hollywood glamour után

és 3D-animációs technológiákat, amelyekhez korábban egyáltalán nem, vagy csak igen drágán lehetett hozzájutni. A digitális fényképezés nagy előnye, hogy a képeket utólag szerkeszthe-

Kiss Bernadette
VerAnim Bt., Budapest
Tel: (20) 917-9539
E-mail: BernadetteKiss@digitalElite.net

Takács Barnabás
Digital Custom Group Inc.,
San Francisco / Los Angeles
Tel: +1 415 447-4777, ext. 301 /
+1 310 312-0747, ext. 107
E-mail: BTakacs@digitalCustom.com

Digital Custom Group: www.digitalcustom.com
Image Edit & Art: www.image-edit.com
Wired Magazine: www.wired.com/wired/archive/10.05/best.html
MacWorld: maccentral.macworld.com/news/0203/11.digitalphoto.php
PhotoKina: www.photokina.de

A virtuális térben barangolók valódi utakat terveznek

Míg két évvel ezelőtt a felhasználók 10-12%-a számára pusztán „tájékoztató pont” volt az internet, addig ma már több mint 60%-uk szerzi be onnan utazási információit, sőt 28%-uk az utazás fontosabb kellekeit – repülőjegy, szálloda – is számítógépén keresztül foglalja le. A fenti következtetésre egy közös felmérés nyomán jutott a British Airways és a Nagyutazás.hu, amelynek során mintegy 600 internetező vásárlóit dolgozták föl.

Az interneten könnyen beszerezhető áruk és szolgáltatások rangsorában az utazással kapcsolatos vásárlások a banki szolgáltatások, a könyvek, a zenei árucikkek (CD, kasszeta) után a 4. legkeresettebb online terméké léptek elő.

Világháló-használati szokásaink az elmúlt években az internet elterjedésével és az iparág technológiai fejlődésével párhuzamosan változtak. Míg kezdetben a net elsősorban egy új tájékoztató, információs csatorna volt, addig ma interaktív szórakozási, szabadidős, oktatási, kereskedelmi, munkavégzési és igazgatási felülettel válásának lehetünk tanúi, amely fokozatosan egyre nagyobb szerepet tölt be modern mindennapjainkban. A felmérés szerint a megkérdezettek 54%-a legalább napi fél órát, 33%-a pedig több mint 2 órát tölt internetezéssel. Ez annak is köszönhető, hogy a megkérdezettek több mint 60%-a már nemcsak a munkahelyén tud internetezni, hanem saját előfizetéssel is rendelkezik.

A felmérés változatos és érdekes képet mutat az internetről beszer-

zett információk típusának tekintetében. A légitársaság és az utazási portál felméréseiben megkérdezettek 85%-a aktuális napi hírekért, 77%-a belföldi és nemzetközi utazási információkért, 69%-a munkával és tanulással, míg 55%-a szabadidős programokkal kapcsolatos információkért látogat leggyakrabban a virtuális világba.

A „látogatások” azonban egyre meghatározóbb szerepet töltenek be az utazásukat tervezők számára. Míg a két évvel ezelőtti British Airways-felmérés adatai szerint mindössze a felhasználók 10-12%-a kezdte utazásának tervezését az interneten, addig ez az arány ma már több mint 61%. Az interaktív csatorna térnyerése az online foglalások terén is megmutatkozik, mivel a megkérdezettek 28%-a már a hálózaton keresztül foglalja le utazásainak olyan fontosabb elemeit, mint például a szálloda és a repülőjegy.

„Az utazási irodák szakembereinek tanácsára várhatóan még sokáig szükségük lesz az utazóknak” – mondja *Tuboly József*, a British Airways kereskedelmi és marketingigazgatója. „Teljes utazását –

fakultatív programok, autóbérlés és transzferok – mindössze a megkérdezettek 3%-a szervezi és foglalja le online módon, és bár évek óta fokozatosan növekvő tendenciát mutat, az online fizetések mértéke sem haladja meg ezt az arányt” – teszi hozzá az igazgató. Az elmúlt közel két évben az online utazási információk és ajánlatok kínálata dinamikusabban bővült. Míg eleinte csak hírtárlók utazási rovataiból tájékozódhattunk, addig ma már számtalan utazásra specializálódott oldal, kompetenciacentrum közül választhatunk.

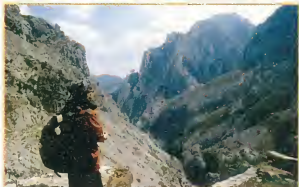
„A British Airways és a Nagyutazás.hu közös felméréseinek adatai szerint az interaktív utazástervezésnél a leggyakrabban az utazásra szakosodott oldalakról (30%) és az utazási irodák ajánlataiból (18%), azaz a kínálati oldalról választanak, tájékozódnak” – mondta *Nagy Gábor*, a Nagyutazás.hu igazgatója. „Ezzel párhuzamosan fokozatosan nő azok aránya (31%), akik előre definiált igény alapján választanak a virtuális utazási kínálatból” – tájékoztatott a szakember.

Az interneten szörföző utazók preferencialistáján elsősorban az európai kontinens kedvelt turistacélpontjai szerepelnek (49%). Anglia, Görögország és Spanyolország leggyakrabban látogatott hármasát Németország és Franciaország párosa követi. ●

Kalandra fel!

A láb mindig kéznél van

„Alighanem életed egyik legnagyobb kalandja előtt állsz, ha velünk tartasz a világ egy-egy izgalmas tájára. Biztosíthatunk afelől, hogy nem fogsz csalódni! Utazásaink rengeteg felejthetetlen kalandot ígérnek, emellett természetesen mindig adódik lehetőség némi pihenésre egy-egy kisvárosban vagy vízparton. Igazi aktív kikapcsolódás az, amiben részed lehet!” – olvashatjuk a Baraka (www.baraka.hu, iroda@baraka.hu) weboldalán.

A miskolci utazási iroda azok számára kínálja az utazás igazi kalandját, akiknek elegendő van a zsúfolt tengerpartokból és a tömegturizmus sújtotta nagyvárosokból, az autóbuszok ablakain keresztül történő városnézésekből és az első osztályú repülőjegyekből, s helyettük inkább gyalogtúrákra, természeti látványok és nem túl látogatott, de annál szebb tájakra vágnak. Mindez nem azt jelenti, hogy ne lennének például repülős utak, hiszen mondjuk **Kenyába, Egyiptomba, Nepálba, Kanadába, Dél-Afrikába, Indiába** nehéz lenne eljutni lábbusszal, de a gép előtt várakozó **Baraka-csoportokra** nem a börtönd, hanem a hátizsák a jellemző, hiszen a távoli helyszínrre megérkezvén a „**hagományos városnézés**” helyett a kirándulások következnek. Persze nem kell feltétlenül távoli földrészekre utazni, a Barakával a helyi szépségeket is

The screenshot shows the Baraka website interface with a navigation menu at the top, a main banner image of a mountain landscape, and several sections for travel packages. The 'Közvetlen árak' section lists various tours with prices. The 'Közvetlen árak' section lists various tours with prices. The 'Közvetlen árak' section lists various tours with prices.

feldezhetjük: június közepén például a **Tiszán** és a **Bodrogon** vezetnek a barakás barangolók. A legtöbb azonban **Európába** járnak: **Szicíliaba, Korzikára, Skóciába** vagy éppen az **Alpokba**. De **Törökország** és **Marokkó** is szerepel a palettán. Sokan félre tekintenek a gyalogtúrára, hátha valamiféle sziklamászóképesség kell hozzájuk. Pedig nem: átlagos erőnlét, sportos életmód és egy pár jó bakancs szükséges csak, semmi egyéb. A **túrazvezetők** persze **profik**, ám az utasok nyugodtan lehetnek amatőrök. A legtöbb gyalogtúra könnyebb, mint sokan gondolnák. Mivel a Barakával zömmel **fiatalok** járnak, így az utaz velejárója a kiváló társaság, ami nagyban hozzájárul ahhoz, hogy egy-egy utazás életre szólóvá váljék.

Hardver

Régiség

Autó

HTTP://WWW.PRIM.HU/ARVERES

http://www.prim.hu

utazása **ink**

Nyissuk ki a kincsesládát!

A magyar utazási irodák közül elsőként az 1991-ben alakult Morton's Légi Utazási Iroda nyerte el az ISO 9002-es minőségbiztosítási tanúsítványt, és erre manapság, amikor egy-két cég minősíthetetlen szolgáltatásaival az egész szakmát be tudja zárni, érdemes odafigyelni, hiszen bizonyos negatív tapasztalatok egy olyan irodánál, ahol folyamatosan ügyelnek a minőségre, nem érhetnek bennünket.

Mint repülőjegy-értékesítő iroda, más elismeréssel is büszkélkedhet a Morton's: évek óta ők nyelik el a járataikat Budapestről indító légitársaságok legjobb vidéki utazási irodáinak járó serlegét. Mivel már az első évben sokan repültek Amerikába, és

az iroda több olyan jeles nemzetközi és országos szakmai szervezetnek és tagja, amely a minőség további garanciáját szavatolja: IATA (International Air Transport Association – Nemzetközi Légügyi Szállítási Szövetség); Ausztria-Klub (az osztrák minőség ajánlattal bíró magyar irodák szövetsége); MUISZ (Magyar Utazásszervezők és Utazásközvetítők Szövetsége); IRIME (IATA Repülőjegy-értékesítő Irodák Magyarországi Egyesülete). **Kepes András** Aprópó és **Desszert** című műsorainak támogatója és utazásainak szervezője is a Morton's volt, s mint azt akkor **Kepes** az iroda prospektusában megfogalmazta: az ő Amerikája nagyon közel

áll a Morton's séhoz. A Morton's honlapján (www.mortons.hu) kiválaszthatjuk amerikai, osztrák vagy másfél tucat további országba irányuló úti célunkat, rendelhetünk repülő-vonatjegyet,

kereshetünk szállást, bérelhetünk autót. Az Útkereső nevű menüpontban állandóan több mint ezer utazási ajánlat közül lehet választani a legkülönbözőbb keresési feltételek szerint, ami az utazási irodák körében egyedülálló. Valószínűleg kevesen állják meg, hogy be ne kukkantsanak abba a kincsesládába, amely a Morton's Élmenyklub menüpont mögött található, oda azonban csak a regisztráció után lehet belépni... Mivel az oldal készítőinek a titoktartossággal nyilvánvalóan az volt a céljuk, hogy a kíváncsiságot felkeltve sok regisztrált látogatójuk legyen, a titkokba mi sem avatjuk be olvasóinkat, csak azt áruljuk el, ami kívülről is látható: ott a klubtagok részére összeállított programokból válogathatnak mindazok, akik vállalják a regisztrációt, s ezzel belépnek a klubba.

az utazás megszervezéséhez szállodafoglalás, autóbérlés, idegenvezetés is járult, hamar kialakult, hogy a Morton's egyike a legnagyobb „amerikás” utazási irodáknak. Indulásától nagy érdeklődés kísérte a Morton's „Amerika magyarul” című programját, amelynek keretében az évek során számos, profi idegenvezetővel kísért magyar csoportnak mutatták be az Egyesült Államok minden vidékét. A bátrabbak természetesen angol nyelvű túrákhoz is csatlakozhatnak, vagy akár bérautójukkal egyedül vághatnak neki az útnak.

Búvárok és kempingezők randevúja

Ez már majdnem b2b, vagyis business-to-business: a Galathea Campus utazási iroda weboldalán (a www.galathea-campus.hu vagy a www.diakutak.hu címen) arra is módot ad, hogy találkozzanak az utazásszervezők az utakkal. Vagyis nem feltétlenül csak utazási kiskereskedőként kínálják az utakat, hanem azoknak, akik csoportokat szerveznek, különféle kedvezményeket, tiszteletdíjakat is biztosítanak...

Az utazási iroda nevében két vállalkozás, a Galathea Búvárközpont és a Campus Camping találkozott, s természetesen a közös utazási iroda mindkét irányban rendelkezik kínálattal. A kalandorkomfortra vágyókat (víz, villany, tábori véce) 11 ezer négyzet-

méteres birtok várja Csákyándoroslón, a Rába partján, saját 60 méteres, fürdési lehetőséget is kínáló partszakasszal, ahonnan akár vízi túrára is lehet indulni helyben kölcsönzött kenukkal, vagy szárazföldre, ugyancsak helyben bérelt kerékpárokkal. Ha már a kölcsönzésnél tartunk, a weboldaltól kiderül, hogy Neoplan buszok is bérelhetőek osztálykirándulásokhoz, síutakhoz, akár váltott sofőrökkel.

Ha nem búvártúra, és nem kemping, akkor is nagy a választék, például rafting Ausztriában, dalmát tengerparti nyaralások Orebicben, városnéző utak s majd, ha eljön az ideje, síturák – mivel

az utazási iroda célközönségét elsősorban azok az egyetemista és főiskolai diákok alkotják, akik főlegenyek az aktívabb turizmusra.

Az orebici túrákat teljes egészében

online is meg lehet rendelni: egy regisztrációs lapon az utazni vágyó megadhatja főbb adatait, azt, hogy melyik apartmanba, panzióba, mikorra és hány főre kér szállást, jelezni lehet az igénybe vett kedvezményeket, az utazás módját, a kért ellátást – és a végén elmehet a megrendelő úgy, mint bármely online vásárlásnál. Nemcsak a weboldaltól látható, hogy a Galathea Campus felismerte az internet

fontosságát, hanem onnan is, hogy például az őségi táborban, ahol – természetes módon – nem éppen szállodai körülmények fogadják a kempingezőt, az internetezés feltételeit azért megtették.

Merre menjünk?

Útvonaltervezés az interneten

Előfordult már Önökkel, hogy valahol, több száz kilométerre a hazájuktól keringtek egy nagyjából 16 kijárral és becsatlakozással rendelkező körforgalomban, ahol az egy négyzetméterre eső táblák elolvasásához szükséges idő többszörösen meghaladta az adott táblafelület előtt életveszély nélkül eltölthető időt? Minden irányból morózus autósok és kamionosok vették körül Önöket, egyik kezükkel a dudát nyomva, másikkal az ablakon kikönyökölve, és nem éppen barátságos nemzetközi kézjelet mutogatva, miközben eltorzult arccal ordították, hogy hova is menjenek Önök, de ízbe? Ilyenkor az elviselhetetlen feszültséget minden érző ember azzal szokta leveleztetni, hogy teljes odaadással ordít a feleségével, aki nem képes az eredetileg az ölébe hajtogatott, de az adott pillanatban már a teljes usteret betöltő, minden kilátást eltakaró, autópályák és sárga meg nem található „rövidebb utak” piros vonalaival behálózott, egyre szakadozottabb és érthetlenebb, sárga és tökéletesen elavult térképen megtalálni azt a rohadt kereszteződést, ahol most szemmel láthatóan éppen Európa összes, mamutfenyőörönköket, hídelemeket és fűrotornyokat szállító kamionjai összegyűltek.

A világ összes térképe pontos, kivéve azt, amelyik a legközelebbi benzinkútnál kapható. Nem tudom, van-e ilyen **Murphy-törvény**, de ha eddig nem volt, most

tantól lesz, és még azt is nyugodtan hozzátehetjük: a világ legpontosabb térképén sem lehet egyetlen utat sem úgy megtalálni, hogy az embert közben üldözi a **feltartóztatatlan** forgalom. Arról nem is beszélve, hogy az **autópályadíj** elkerülése érdekében választott „**rövidebb utak**” – amelyeket az Önök legjobb barátja ajánlott bennfentes mosollyal, miszerint „**mi mindig arra megyünk**” – általában kifejezhetetlen mértékben hosszabbak, ráadásul életveszélyesek, és egy szakaszon teljes szélességben útjavítást végeznek rajtuk – és hogy mindez ne okozzon problémát, **benzinkút** sincs. Ha Önök pontosan ismerik a fent részletezett gyönyörözést, és ez

hivatott kielégíteni legszebb fiatal éveikből hátramaradt kalandvágyukat, akkor további jó szórakozást. De ha arra vágnak, hogy az utazás során két darab A/4-es papírra **kinyomtatva** vagy esetleg valamilyen hordozható elektronikus ketyeréjükbe **beprogramozva** minden útkereszteződést, benzinkutat, pihenőhelyet, lezárt autópálya-szakaszt, várható tankolási helyet és özszeget, külön figyelmet érdemlő egyéb információt tartalmazó **kis títner** legyen a segítségükre, akkor rám figyelmezzenek! Mert ugye van az internet, és neki számtalan honlapja, szolgáltatása, köztük pedig olyanok, amelyek még alkalmasak is valami értelmes dologra. Az egyik ilyen zseniális szolgáltatás az **útvonaltervezés**, amellyel először a **Shell** honlapján találkoztam, és azóta több helyen is láttam ilyet. Most, készsülve a nyárra és az esetleges utazásokra, megosztom Önökkel a lehetőségeket.

Shell –
www.shellgeostar.com/share

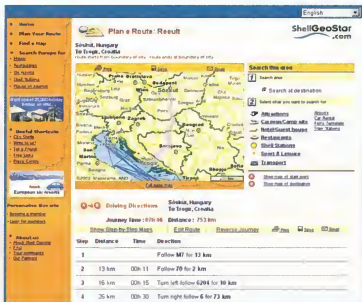
Az első útvonaltervező szolgáltatás, amely azzal a nem titkolt – és kapitalizmus lévén respekálható – céllal készült, hogy aki a Shell tippjei alapján utazgat a világban, az lehetőleg arra menjen, amerre **Shell-kutak** vannak, és **Shell-üzemanyagot** tankoljon. Amikor néhány éve először tévedtem e lapra, nagyjából ezzel ki is merült a szolgáltatás, de ma már jóval több információt kaphatunk.

Két évvel ezelőtt fedeztünk fel a családdal egy kitünő **horvátországi** nyaralóhelyet, ahol a szomszédoktól

a találaton: egyrészt beállíthatjuk, hogy mérföld helyett kilométerben kapjuk meg a távolságokat, másrészt választhatunk a legrövidebb és a leggyorsabb út között (ami, ugye, sokszor nem ugyanaz), továbbá megadhatjuk, hogy szeretnénk elkerülni a fizetős autópályákat, vagy valamely várost, városokat feltétlenül érinteni akarunk. Nekem csak ez utóbbi beállítás használatával sikerült kicsikarnom a rendszerből a közmegegyezés szerint legjobb útvonalat, amely az életveszélyes **pécsi 6-os út**, majd a hasonlóan kalandos folytatás helyett az **M7-esen** és a for-

minden faluban tankolni?) Így jön össze az a plusz 50-60 km, amennyivel több az út a valóságosnál... Valószínűleg el kellene mélyednem az útvonaltervező beállításainak finomságaihoz, de úgy érzem csak mondjuk minden **500 km** után kapjam meg a Shell-kutak teljes hálózatának térképét, de ehhez már semmi kedvem. Inkább megállapítom: az ésszerűség megint a túlzott eszesség áldozatává vált, a rosszul felfogott üzleti érdekek megsékelve. Ezek után már azt sem kell sajnálnom, hogy az oldal csak angolul, németül, franciául, svédül, hollandul és dánul érhető el.

ralóhelyet, a **Split** közelében lévő **Trogir**. A magyar vonatkozásoktól sem mentes tengerparti városka (ide menekült **IV. Béla** családjával a tatárok elől – altalváloinak mai leszármazottjai meg a tatárjárászerű mindennapok elől) félszigetre épült, és óvárosa megőrizte középkori hangulatát, azon időkben, amikor még a **velencei dóze** uralkodott itt. (A környező **dalmát hegyek** kopaszágának oka, hogy **Venice** az innen elhordott fákából készült cölöpökre épült.) Az útvonaltervezéshez most használjuk ezt az irányt, és a nehézség kedvéért induljunk el **Sóskútról**. Az indulás helye és az útirány megadásakor csak helységnevet kér az oldal, de gond nélkül felismeri, hogy Sóskút (ékezetekkel beírva) „**Hungary**”-ban, Trogir „**Croatia**”-ban található. Ha olyan városnevet adunk meg, amely nem egyértelmű – mert esetleg több is van belőle, vagy az írásmód pontatlan –, a program kilistázza nekünk a szóba jöhető helyeket, így kiválaszthatjuk azt, amelyikre gondoltunk. A **Go!** gomb megnyomása után rögtön egy kis térképet kapunk – amelynek egész oldalas nagyítása is lehetséges –, a javasolt útvonallal és az alapvető információkkal: út hossza (mérőföldben), várható időtartama. Elsőre **Shellek Szarajevó** felé terelték volna, de ez finoman szólva nem a legmegfelelőbb útvonal, még ha vannak is közben Shell-kutak. Az **Edit Route** funkcióval finomíthatunk

vátországi autópályákon át, **Zágráb** érintésével vezetett. Ennek hossza **Shellek** szerint **785 km**, és 9 óra 6 per alatt lehet megtenni (tapasztalatom szerint az út 50-60 km-rel rövidebb, de valamivel tovább tart). Amennyiben a **Sept-by-Step Mapst**, azaz a lépésről lépésre eligazító útvonalat választjuk, egy egészen elképesztő részletességű, lépésenként térképekkel illusztrált tervet kapunk. Itt még a **székesfehérvári** utca nevek, az egyes sarkokon követendő irányok és az adott irányban megteendő távolságok (pl. „*Turn right, follow Dózsa György utca for 923 m*”) is meg vannak adva. Nagy kár, hogy nem arra kell menni: rövidebb és gyorsabb rögtön Martonvásárnál felmenni az autópályára, bár kétségtelen, hogy így elkerülünk néhány Shell-kutat. A térkép a **Balaton** partján is elképesztő kavarsókba visz bele minket, szemmel láthatóan ismeri Siófok, Balatonföldvár, Szemes és Szárszó összes utcáját, éppen csak azt nem lehet néha megállapítani, hogy melyik helységben van az a Rákóczi út, amelyen balra kellene kanyarodni, és mi a fenének kell egyáltalán ott balra kanyarodni, ha azután két sarkkal odébb visszamegyünk a főútra. (Persze nyilván azért, nehogy kihagyjunk akár egyetlen Shell-kutat is, de könyörgöm, ki akar

ViaMichelin.com

Már nem emlékszem, hogyan találtam rá a **Michelin** konzern útvonaltervezőjére, de **átláthatóságával, logikusságával** és **cizellenségével** rögtön lenyűgözött. A program készítői nyilvánvalóan a fejükbe vették, hogy használható internetes szolgáltatást hoznak létre. Az indulás helye és az útirány megadásakor ugyan **országot** is kell választanunk, de általában tudja az ember, hogy mely országban lakik, és hova akar utazni. Sós-kút és Trogir azonosítása egyaránt nem okozott gondot a rendszernek, pontatlanságok vagy azonos nevű helységek esetén pedig ugyanaz az eljárás, mint a **Shellnél**: **listát kapunk** a lehetséges találatokról, amelyekből kiválaszthatjuk a helyeset. Ezután kérhetünk **gyorsszámó-**

Előny a (be)fogadónál

Vannak dolgok, amelyek virtuálisan nem teljesen ugyanazt az élményt nyújtják, mint a valóságban. Már a sakk is ilyen, mert hiába okos a program, nem lehet beszélősokkal ugratni a partnert, lehetetlen odavarázsolni a képernyőre a Városmajor vagy a Klauzál térség hangulatát. A tenisz azonban még ennél is rosszabb: nemcsak a partnerrel vívott szócsaták maradnak ki a mégannyira nagyszerű teniszportálból, hanem a tenyeresek és fonákok is, az ázszervákról nem is beszélve!

Ezen túlmenően viszont minden ott van, a **Tenisz.hu** – kifejlesztőinek és elindítóinak saját bevallása szerint – olyan teniszportál, amelyre minden felkerülhet, és fel is kerül, ami a teniszszel kapcsolatos. Vagyis itt nem csupán Kurnyikova, Semres és a többi fényes csillag a főszereplő, hanem mondjuk Ön is, aki a barátaival rendezett egy barátságos körmérkőzést, de természetesen felkerülhetnek a minősített sportolókkal készített interjúk csakúgy, mint a játék szabályai.

A világ élmezőnyében országunk kissé alulreprezentált, ám ezen a virtuális teniszoldalon egyáltalán nem. A szerkesztők fontosnak tartják, hogy a magyar versenyzők is kellő gyakorisággal szerepeljenek, a nemzetközi hírekben külön kiemelik elért eredményeiket, sikereiket, és itt nyilatkozhatnak, be-

szélhetnek magukról, sportágukról, ha már a nemzetközi sajtó a nemzetközi élmezőnyt favorizálja...

Mindez nem jelenti azt, hogy meg kell rekednünk a provincializmus salakjában; természetesen a site naprakész információkkal, hírekkel szolgál az egyes ATP- és WTA-versenyekről, a nagyobb tornákkal – Grand Slam, Davis Kupa stb. – pedig részletesebben is foglalkozik. A játékosok adatbázisában nyomon követhető egy-egy teniszező pályafutásának minden egyes állomása, sőt az olvasó közelebb is kerülhet a játékosokhoz, belekukkant hat magánéletük egy-egy mozzanatába is. Viszont – s itt térünk vissza korábbi mondatainkhoz – nemcsak a profi teniszvilág tükröződik az oldalakon, hanem legalább

olyan intenzitással figyelhetjük a magyar amatőr teniszéletet is, helyi tudósítók számolnak be egyes, nagyobb városokban zajló versenyekről.

Az eredmény- és hírchívumban visszakereshető a lejárzott tornák és mérkőzések kiemelt, illetve összes eredményei, a kapcsolódó hírekkel pedig teljesebbé válik a kép egy-egy játékos teljesítményéről.

A tenisz aktualitásai hírlevélben is megrendelhetők a Tenisz.hu-n: a tenisz szerelmesei napi vagy heti bontásban olvashatnak kedvenc sportjukról. Más eszközök is szolgálják, hogy a törzsközönség mindennap ellátogasson a portálra. Például ezért telepítettek az alkotók ingyenes levelezőrendszert is, hiszen arra mindenki kíváncsi, hogy kapott-e e-mailt... A telepítéssel ráadásul nem volt sok gond, hiszen az egyik legcsokoldalúbb freemail rendszert, a Primpostát alkalmazás-szolgáltatás formájában nyújtja a Prim, így aki itt nyit magának postafiókot, élvezheti a Primposta összes extráját, ugyanakkor mégiscsak az általa kedvelt sportág környezetében van a levelesláda, és mégiscsak @tenisz.hu a levélcím...

Arra a bánatunkra pedig, hogy jó-jó, de mindebből éppen az igazi tenisz hiányzik, szintén van válaszuk a site szerkesztőinek: már szervezik a Tenisz.hu első tornáját, amelyen az online portálok munkatársai mérheti össze játéktudásukat. Ezt pedig bizonyára követi majd több más „igazi” verseny, amelyről azután részletesen olvashatunk a Tenisz.hu oldalain!

„Hiába mondom a folyónak, hogy ne folyjék; leghelyesebb, ha megtanulsz együtt úszni az árral.”

Névtelen szerző

http://www.khp.hu/alapitvany

„Én és az internet” - grafikai és irodalmi pályázat diákoknak

Két multimédiás internetes számítógép a HUMANSofttól, 100 hónap internetelőfizetés a TvNetWorktól, számítógépes modemek a SCI-Modemtől, valamint a Prím Kiadó és az Árkád Őrs vezér tér üzletház ajándécsomagjai várják a budapesti diákokat, akik „Én és az internet” címmel beküldik grafikai vagy irodalmi alkotásukat magyar.net Alapítvány pályázatára.

A magyar.net alapítvány 2001-ben, magyar magánszemélyek által alapított közhasznú alapítvány. Alapító okirata szerint célja az **internet megismerését, felhasználását** és a társadalom minél szélesebb körében való elterjedését, valamint a **távoktatás és távmunka** meghonosítását célzó kezdeményezések támogatása. A most kiírt pályázat az első akciója az alapítványnak, amelyet az ősz folyamán további, más-más régiót illetve csoportot támogató pályázatok követnek majd.

„A TvNetWork kindja pillanatnyilag a legolcsóbb internetelérést, ami – bízom benne – már

önmagában is segíti a hazai internetezést, és most örömmel járulunk hozzá hogy a nyári szünetet sok gyerek tartalmasan használja ki a net révén” – mondta **Sádry Réka** a TvNetWorktól. – „A magyar.net Alapítvány céljaival maximálisan egyetértünk, terveink szerint a mostani pályázatot az ősz folyamán újabb közös megmozdulások fogják követni.”

A TvNetWork Távközlési Rt. 2000-ben alakult, azzal a szándékkal, hogy a Magyarországon ma elérhető internet-hozzáférések alternatíváját kínálva, az egyik legolcsóbb szolgáltatóként jelenjen meg a piacon. A vállalat részben saját fejlesztésű, részben nemzetközi gyártók eszközeivel kialakított hálózata nagy sávszélességű hozzáférést kínál különösen kedvező árakon.

A pályázaton 10-14 éves diákok vehetnek részt, feladatuk, hogy „Én és az internet” címmel grafikai vagy irodalmi alkotásokat hozzanak létre és küldjenek be az alapítvány címére. Az alkotásokat szakértőkből és a támogató cégek képviselőiből álló zsűri bírálja el, majd az Árkád Üzletházban és az interneten megrendezett kiállításon kerülnek bemutatásra – sőt, az arra érdemes

A Pályázat díjai

- 2 db Dell személyi számítógép
- összesen 100 hónap korlátlan internetelés a TvNetWorktól
- 4 db számítógépes modem a SCI-Modemtől
- az Árkád Üzletközpont által felajánlott ajándécsomag
- a Prím Kiadó által felajánlott ajándécsomag

irodalmi alkotások akár nyomtatásban is megjelenhetnek itt, az Internet Kalauz hasábjain!

A grafikai alkotásokat Faltisz Alexandra, Ibbly és Csillag Albert díjas grafikusművész bírálja el, akinek rajzaival egybeket között Lázár Ervin: Manógyár, Nemes Nagy Ágnes: Aranyecset vagy Krúdy Gyula: Zöld Kaftán című könyvében vagy a Nók Lapja meselőlalán találkozhattunk, és az irodalmi alkotások zsűrizésében pedig Vértés János a Prím Kiadó főszerkesztője is tevékeny részt vállalt.

Pályázati feltételek

A pályázat kiírója: **magyar.net Alapítvány**.
 A pályázat címe: **„Én és az internet” – rajz és irodalmi alkotás pályázat gyerekeknek**.
 A pályázaton részt vehet saját alkotásával minden, a pályázat kiírásakor 10-14 év közötti, budapesti lakcímmel rendelkező, diák.

A pályaművek címe: **„Én és az internet”**
 A pályázat két kategóriában zajlik, további műfaji megkötöttség nélkül:

Irodalmi alkotások
 az irodalmi alkotás lehet vers, rövid elbeszélés, mese, színmű, riport, stb., amely kapcsolódik az Internet használatához, elényhez, internettel kapcsolatos élményekhez (de nem az Internet használatáról vagy történetéről szóló tudományos leírást várunk!). A pályamű terjedelme maximum 6000 karakter.

Grafikai alkotások
 a grafikai alkotások szintén az internettel kapcsolatos élményeket, gondolatokat, érzelmeket jelenítenek meg: ezek készülhetnek bármilyen hagyományos technikával (papíron, vásznon vagy fán – festve, zskírkézzel, színes ceruzával, grafitval vagy akár golyóstollal, stb.); illetve számítógéppel, valamilyen rajzoló-képfeldolgozó program-

mal (ez esetben kérjük a program(ok) nevének megjelölését is). A grafikai alkotások maximum A/3-as méretűek lehetnek. **Minden pályaművet papíron kell beküldeni**, elektronikus úton készült alkotások mellékelhetők elektronikus adathordozón (floppy, CD) is.

Kézírással beküldött irodalmi alkotás esetén kérjük, figyeljetelek az olvasható írásra! Egy pályázó maximum két pályaművel (egy irodalmi és egy grafikai alkotás) nevezhet. A beérkezett pályaműveket az alapítvány által felkért, szakértőkből és a pályázat támogatóinak képviselőiből álló zsűri bírálja el, és dönt a rendelkezésre álló díjak odaítéléséről.

A pályaművek elbírálása két korcsoportban történik.

A pályázat jelítés, a legalább 8 karakterből álló jelítet az irodalmi alkotás valamennyi oldalán, a grafikai alkotások hátoldalán fel kell tüntetni.

A pályázatot lezárt borítékban, postán kell eljuttatni a magyar.net Alapítvány címére (1132 Bp., Victor Hugo utca 18-22.).

A borítékban a pályaműhöz mellékelni kell a következkézet egy lezárt, csak a jelítéssel feliratozott borítékban:

http://www.khp.hu/alapitvany

LINK

pályázata **ink**

„Szerencsére egyre többen értik meg: az internet elterjedése gazdasági és kulturális szempontból egyaránt nélkülözhetetlen az ország fejlődéséhez. Nagyon örülünk, hogy már az első akcióra ilyen szép számmal csatlakoztak a támogatók Ezúton is köszönöm a HUMANSOFT, a TvNetWork, a SCI-Modem, a Prim

A pályázó adatai:
A pályázó neve
Születési helye, ideje
Állandó lakcíme
Értesítési címe az iskolai szünidő alatt
(cím, telefon, e-mail cím is)
iskolájának neve, címe
Esetleg: felkészítő tanár neve
Nyilatkozat az pályázó gondviselőjétől
az alábbi szöveggel: „Alulírott ..., mint ... szülője/gondviselője hozzájárulok, hogy gyermekem a magyar.net Alapítvány »En és az Internet« pályázaton részt vegyen, a pályázati feltételeket elfogadom.”
A pályaművek beküldési határideje: 2002. június 10.
A nyerteseket postán értesítjük.
A nyertesek a díjat 2002. július 5-én a budapesti Árkád Üzletházban megrendezett díjkiosztón vehetik át.
Az alapítvány a beérkezett pályaműveket felhasználhatja, például kiállítást rendez az Árkád Üzletházban és virtuális kiállítást az interneten.
A nyeremények pénze nem válthatók.
További információ: a TvNetWork Irodájában – 1132 Bp., Victor Hugo utca 18–22., telefon: 349-0121, alapitvany@twnetwork.hu.
Az alapítvány honlapja megtekinthető: www.khp.hu/alapitvany.

Kiadó, az Árkád Üzletház támogatását, valamint a KHP szervezési munkáját” – mondta Szalay Attila, az alapítvány alapítója.

„A SCI-Modem számítógépes modemekkel járul hozzá a pályázat díjához, s ahhoz, hogy a még több fiatal kerüljön testközelbe az internettel, ami elengedhetetlen a jövő szempontjából – hiszen az internet megismerését nem lehet elég korán elkezdeni” mondta – Dobi Imre, az SCI-Modem Kft. értékesítési igazgatója.

A SCI-Modem Távközlési és Tanácsadó Kft. hang és adatkommunikációs eszközök, távközlési berendezések és hálózatok piacának egyre jelentősebb vállalkozásaként kínál professzionális termékeket, megoldásokat és szolgáltatókat az üzleti felhasználók széles körének, valamint – saját modemszaládjával, DialCom márkanév alatt kisvállalkozások és magánszemélyek számára.

Az Árkád Őrs vezér tere ad helyet a pályaműveket július

5-től bemutató kiállításnak. Budapest legújabb, tavasszal megnyílt 42 ezer négyzetméteres, 170 üzletet működtető üzletközpontja a mozgalmas, modern város jelképe, a kiállítás révén is színes alternatív programot nyújt látogatóinak – amellet, hogy kiemelten jó célt szolgál a magyar.net alapítvány támogatásával.

A pályázat médiatámogatója a Prim Kiadó, Magyarország vezető informatikai kiadója. A Prim által felajánlott ajándéksomag tartalma:

- egy napszemüveg – nyárra
- egy sisakpa – télre
- INK (InterNet Kalauz) előfizetés – télre és nyárra
- A magyar nyelv szókincstára – az iskolai tanulmányokhoz
- Z. Karvalics László könyve: Fogpiszkáló az interneten – a netezéshez
- egy Click and Play játéktervező szoftver.

„Kíváncsian várjuk a leendő szerzőtársak műveit” – mondta Vértés János, az INK főszerkesztője – „Bízom benne, hogy sokan örömeimet lelik az alkotásban, és a gazdag nyereményekben.”

A pályázat fődíja két Dell személyi

számítógép, amelyet a HUMANSOFT – az élvonalbeli technológia szállítója – biztosít.

„Fontosnak tartjuk hogy a magyar felhasználók is a világ élvonalába tartozó eszközöket használhassák, ezért a magunk eszközeivel a tényleges társadalmi hasznot hozó ötletek mellé állunk” – mondta Stemler Balázs marketingigazgató.

Az 1989-ben alapított HUMANSOFT Kft. a világ élvonalába tartozó márkás DELL számítógépek legnagyobb hazai forgalmazója, teljeskörű szolgáltatást nyújt a DELL rendszer értékesítése, szervize valamint a rendszerintegráció és tanácsadás területén. Több világmárkát is forgalmaz (OKI nyomtatók és faxok, vállalatirányítási rendszerek) és informatikai és információtechnológiai tanácsadással segíti ügyfelei vállalati és informatikai céljainak elérését.

A KHP Budapest Marketing és Szolgáltató Kft. a pályázat kiírásával kapcsolatos szervezési feladatokat látta el, megtervezte az alapítvány logóját, és elkészítette a honlapját, amely jelenleg a www.khp.hu/alapitvany címen található.

Jönnek a klónok!

Felvillannak a fénykardok, feldübörögnek az űrhajók motorjai: idén májusban ismét a Star Wars-legenda körül forog a mozivilág. Május 16-án ugyanis a Föld nevű bolygó 43 országában felúszik a vászonra a rég várt felirat: „Réges-régen, egy messzi-messzi galaxisban...”, és megindul a klónok támadása.

Két éve a klasszikus trilógia várva várt előzménye, a Baljós árnyak megosztotta a rajongótábor: volt, aki ugyanúgy lelkesedett érte, mint a régi legendáért, sokan viszont csalódottan távoztak a moziból, túlságosan gyerekesnek ítélve a filmet. A bemutató után nem sokkal pedig megindultak a találgatások arról, hogyan is folytatódik majd a sztori, és hogyan lesz az anyagi tekintetű, szöke, kilencéves Anakin Skywalkerből a trilógia kétméteres, fekete Vader. A klónok támadása (csak az a cím ne volna!) választ ad a nagy kérdések egy részére.

Tíz év után

A Baljós árnyak történései óta eltelt tíz évben a tündéri kiskölkökből komoly jeditanítvány lett, az ifjú Obi-Wanból pedig valódi jedimester. A galaxisban egyre nagyobb a zűrzavar, a renegátok a titokzatos Dooku gróf (alkítója - Gyűrűk ura-rajongók, figyelme! - a fantasy alapmű Szarumánja, Christopher Lee) vezényszavára egyre-másra lépnek ki a köztársaság kötelékéből. Amidala, a Naboo bolygó egykori királynője szenátorként képviseli ha-

zája érdekeit, amikor politikai ellenfelei merénylet kísérletnek meg ellene. A jedik testőrt rendelnek a nemes hölgy mellé: nem más, mint egykori védencét, Anakin Skywalker. Amint sejtethető, az ifjú lovagból előbb-utóbb több lesz, mint testőr, vagyis beindul az eddig elhanyagolt szerelmi szál, Anakin pedig a „sötét verem” jegyében megindul lefelé a lejtőn. Először kerülnek viszont a trilógia főszereplői, Luke Skywalker és Leia hercegnő felmenői: újra találkozatunk Anakin anyjával, megjelenik a leendő Owen bácsi és Beru néni, illetve Amidala rokonai és barátai, köztük Leia leendő gyámja, Bail Organa. Hogy Han Solo se legyen méltatlanul elhanyagolva, néhány jelenet erejéig feltűnik nagy ellenfele, az akkor még ifjú Boba Fett apja, Jango Fett oldalán.

Miközben Anakin Skywalker az egykori királynő testi épsége felett örökődik, Obi-Wan a galaxis eldugott sarkaiba indul, hogy felderítse a lázadások hátterét. Egy távoli bolygón titokzatos üzemre bukkan, amelynek munkája eldöntheti a közelgő harcok végkimenetelét. Amikor pedig végképp elkerülhetetlenné válik az összecsapás a köztársaság rendje fölött örökődők és a lázadók között, egy eddig ismeretlen erő is bekapcsolódik a küzdelembe.

Mivel az első rész (különösen pedig a filmmel kapcsolatos ajándéktrágyák és egyéb kutyuk eladása) nem hozta meg az alkotók által eredetileg várt elsőprő sikert, és új, a korábbiaknál erőteljesebb versenytársak (nevezetesen Harry Potter és Zsákos Frodó) is veszélyeztetik Skywalkerék pozícióját, George Lucasnak ezúttal keményen be kellett vetnie a fantáziáját, amiből - mint tudjuk - nála aztán nincs hiány. Reméljük, hogy Natalie Portman elégett megjegyzése sem jelent semmi rosszat: a színésznő ugyanis Lucas Titanicjának nevezte a második részt. Mindenesetre a hónap közepétől várhatóan megindul a mozirajongók zarándoklata a multiplexek felé, és végérvényesen útjára indul a kultusz újabb fejezete.

Galaktikus enciklopédia

Az alkotók persze a legendákot netes jelenlétét sem bízzák a véletlenre: a www.starwars.com látogatottsága az első rész

MAPOWER

19" RACK szerver és periféria tárolók, házak

www.axico.hu

<http://www.axico.hu>

Link

Végre Traffic!

Kerek egy évet kellett várunk *Steven Soderbergh Traffic* című filmjére, amelyet a kritikusok többsége a lenyűgöző, döbbenetes, klasszikus alkotások közé sorol. Ezek után nem véletlen, hogy a film tavaly **négy Oscart** is kapott: szobrocskával jutalmazták a forgatókönyvet, a vágást és a rendezést, valamint a kőkemény mexikói rendőrt alakító **Benicio Del Toró** a legjobb férfi mellékszereplő kategóriájában. A tavalyi díjkiosztó után valószínűleg sok mozirajongó szeretne volna „saját szemüleg” eldönteni, vajon igaza volt-e az amerikai Filmakadémia tagjainak – május végétől pótolható a mulasztás.

A film honlapjától (www.trafficthemovie.com) viszont nem érdemes részletes információkat várni. Az egyetlen gyakorlatiasan használható menüpont a trailerek letöltésének lehetőségét kínálja a látogatónak, majd indul a virtuális drogtazás, amelyben egy rejtélyes térkép állomái között bolyongunk, és hiábavalóan próbáljuk megfejteni a szálló porból zavarosan kirajzolódó jelfoszványokat. Aki érti, jelentkezzen!

filmje i n k

ul, hogy az ewokok jellegzetes Ikrek-vonásokat mutatnak, míg Han Solo skorpiósága miatt pszikológiai unos-untalan.

A sztárok és a sztárjelölt

Az új epizód főszereplői közül a leghíresebbnek jelen pillanatban vitathatatlanul az Obi-Want alakító **Ewan MacGregor** számít. Kultuszának számos rajongói honlapon adózhatnak, ám a szokásos rajongói információk közlésén és a fanok egymás közötti eszmecseréjén egyik sem igazán lép túl. Néhány példa a tömegből: www.dee-dee.net/ewan, www.ewanspotting.com, www.madaboutewan.com.

A nagy spekulációk időszejében az a rémhír is szárnyra kapott, hogy Lucas mester **Leonardo Di Capriót** szemelte ki az ifjú Anakin Skywalker megformálójául. Rajongók egész hada kezdett határozott tiltakozásba a hír hallatán, az alkotók pedig hamarosan cáfoltak, és a tinédzserkorú lányrajongók lelki békéjét véggépp felbolygatandó leszerződötték a kulcsszerepre az eddigig ismeretlen kanadai színészpálatát, **Hayden Christensent**. Hogy az ifjú színész máris kilépett az ismeretlenségéből, azt mi sem bizonyítja jobban, mint az ifjú honlapok szaporodása: aki többet szeretne megtudni Haydenről, az a www.starwars.com adatbázisán kívül például a www.haydenchristensen.com vagy a www.geocities.com/hayden_christensen címen találhat elegendő információt. Természetesen a szépséges Amidalát alakító **Natalie Portman** sem marad hódolókné nélkül, akik többek között a www.natalieportman.com, a www.nat-sanctuary.com, a www.natportman.com vagy a www.natalienews.com címen várják rajongótársait.

valóban maradéktalanul meg is felel.

A www.episodeii.com honlapon szintén jelentős adatbázis, valamint hivatalos és nem hivatalos forrásból származó hírek tömegét találjuk. A www.starwarskids.com a szene korúak Star Wars-lapja, míg a www.starwarschicks.com címen a női rajongó-

tábor gyülekezik. A www.moseisley.com/swgeek oldalon megtudhatjuk, milyen gyánús tüneteket mutatnak az igazán bevadult rajongók, míg a www.ophira.com/astrology/starwars.html honlapon az egyes állatövi jegyeket azonosítják a klasszikus trilógia szereplőivel: megtudhatjuk példá-

bemutatója idején is **rekordokat döntött**, s valószínűleg nincs ez másként mostanában sem. A filmek elkészítéséhez hasonló profizmussal felépített, kiválóan áttekinthető oldalal állunk szemben, amelyről az elszánt rajongó mindent megtudhat a Star Wars-univerzum titkairól. A főoldalon természetesen a filmlegenda aktuális darabjának képei fogadják a látogatót, s máris a miénk lehet az új film trailer. Innen léphetünk tovább az immáron öt tagot számláló sorozat egyes epizódjaihoz: az egyes filmekhez tartozó aloldalakon a klasszikus információkat találjuk: híreket, érdekességeket, képeket, letölthetőket. A **Database** rovat valódi kincsesbánya, az úrhajóktól a fő- és mellékszereplőkön keresztül a stábtagokig minden részletet, adatot megtalálhatunk benne, ami csak kapcsolatban állhat a Csillagok háborúja filmekkel. Aki pedig rajongótársait keresi, azt várja a **Community**, a rajongók közösségének oldala.

A sorozat kedvelői persze nemcsak a hivatalos oldalon gyülekeznek, hálószerzte se szeri, se száma a Star Warszal kapcsolatban weblapoknak: a filmekről szóló tudományos értekezésektől a horoszkópig számos dologra rábukkanhatunk. A mfajf „**nagy öregeje**” a www.theforce.net, amely „a rajongók napi adagja” néven hirdeti magát, s e szlogennek

Punk a webben

„Punks Not Dead” Miklós néven ült a mikrofonhoz még nem is olyan rég az azóta többrendbelileg lefejezett-átalakított Est FM kultuszadó alapító főszerkesztője, Pálkás Szűcs Róbert (a néhai Inconnu ellenzéki művészcsoporthoz Benjáminja), hogy a Kádár-korszakról értekezzen. Az első eset volt, hogy a pesti házfalokról a magas médiába költözött ez a graffitijelző.

A magyar fővárosra annak idején némi késéssel ütött rajta a Sex Pistols–Clash–Damned forradalma, amely a később cyberpedofilára vetemedett rockszárt, Gary Glittert taszította le a trónról. Ellen-

tétben a szigetországi példákkal, errefelé az első körben értelmiségi arcok fogtak a húrok pengetéséhez, az első koncerteknek különböző kuta-tatóintézetek adtak helyt.

A placcot akkor, 1980–81-ben vágta a Neoton Família uralta, a Hungáriával közösen, vagy a „fekete bárány” szentháromság: **Beatrice, HBB, P. Mobil**. (Csak röpké közbevetés: *Schuster Lóri* és *Nagy Ferő* azóta vízzel letelestített csurkiánus, *Hobó* meg maradt, aki volt. Nota bene: anno visszautasította a **Fidesz** és az **SZDSZ** képviselőjelöltségét.)

A punk olyan energiákat szabadított föl, mint más semmi. Bizonyosságul szolgálnak erre a zenéileg legemésztetőbb underground bandák (**URH, Kontroll Csoport**) így-úgy megmaradt felvételei. Zsigerből jött a műjüzik, hiába volt torz és hamis, olyan fontosá vált, mint a hatvanas évek óta soha... Igaza volt Hobónak, amikor első albumán azt énekelte: „Akárhogy is fáj / Te is lehetsz sztár!” És ehhez nem is kellett túlzot-tan sok. Elég volt belefeküdni a zenébe, és üvöltetni valamit,

valami nagyon mélyről jövőt, hogy leessen a plafon. A többi nem számított. Összehasonlíthatatlanul gyönyörű pillanat volt, a szabadság illegális túlbuzjándása. Olyan élmény, amelyhez csak a szüzesség jól sikerült elvesztése fogható. No future, no future for you! A tiltva tűrés groteszk állapotában fölértékelődött a plakátok szerepe. Ezekről lehetett megtudni, hol, mi-akor, ki próbálkozik. Ezek a papír-darabok nemcsak információs ér-tékkel bírtak, hanem gyakorta képzőművészek keze nyomát visel-ték magukon. Épp annyira elütöt-tek környezetüktől, mint a muzsi-kák az aczéli kultúrpolitika által irányított tévé-rádió-hanglemez-gyár zenei közegetől. Ekkor alapoz-ta meg ma már felbecsülhetetlen értékű gyűjteményét Szőnyi Tamás (MaNcs), aki időről időre kiállítá-sokká szervezi kincseit. Offline kor-ez, amikor a tantusz és a mobil közt félúton szép szolidan kiakad a rendszer. A rockzene a punk lend-ületével olyan jelképrendszert hoz létre, amelyre jó volna lesújtani, de nem mindig megy. Pusztán becsületből, minden időrend és a teljesség igénye nélkül

következzen néhány tucat bandanév az idő Atlantiszáról: Spions (6k voltak a legelső), Punkráció (ez meg nekem kedves, mert én is... - HPP/G3), URH, Kontroll Csoport, Neurotic, VHK, A. E. Bizottság, Fülke és a Többiek (T-34), Tizedes meg a Többiek, Marina Revű, Auróra Cirkáló, Rottens (csak a falon láttam a nevüket), Lavina (a motorbalesetben idejekorán elhunyt Nagy Attila Kristóf art-punk truppja), Invázió, Trottel, Kommunista Szombat... Említették meg külön a filmrendező Salamon András, Müller Péter Szími szigetgazda, Menyhárt Jenő, Pajor Tamás, Sükösd Miklós politológus és Hajnóczy Csaba (Bahia Records) neve. (Félreértés ne essék: ők nem voltak valamennyien punkok, de némi közüik azért volt a dologhoz.)

Mire eljött a szabad hálózati bók-lászs kora, *Johnny Rotten Sex Pistolsa* éppen újjáalakulva turnézott kisebb-nagyobb balhék közepe, és sokak

a legkülönbözőbb punkhálózatok, -közösségek, -projektek. Az elvetett mag kihajtott. Ha nem is volt elég három akkord, nem kellett Berkeleyt véggezni ahhoz, hogy valaki működhesen. Fülleres lemezkiadók szaporodtak gombamód, amelyek működését csak megkönnyítette az MP3.com.

Az elképesztő mennyiségű oldal között a leggyorsabban a **World Wide Punk** erősödött meg elképesztően. Láto-

gatói maguk hordták össze az anyagát, méghozzá olyan tempóban, hogy az pártját ritkította. Amikor a multik elkezdtek fölvásárolni a közönségszalagot site-okat, szűkek maradtak, **megőrizték függetlenségüket**. Reklám ma sem látható a www.worldwidepunk.com-on, és a gyorsaságnak áldozatul estek a graffitizű rajzok is. De ez csak a felszín. Megmaradt és megerősödött minden, ami lényeges. Habár az

Electronic Frontier Found

(www.eff.org) szólásszabadságot hirdető kék szalagját nem tették ki, csatlakoztak két lényeges mozgalomhoz. Az egyik a legális szoftverek használatát hirdeti, naná, hogy linuxos alapon, a másik pedig kampányt folytat azért, hogy ne a bönngészők határozzák meg, ki mit lát a weben.

Csak a **francia enciklopédisták** lendületéhez hasonlítható, ahogy összegyűjtötték a bandákat, a lemezkiadókat, a rádióműsorokat, a punk történetét, a regionális információkat, a hírcsoportokat és a levelezőlistákat, a letölthető zenéket, videókat, könyvrecenziókat, interjúkat. Miközben az ember ül egy **net-caféban**, hogy vadidegen punkbandák anyagait böngéssze, nyugodt szívvel lecsorghat egy-két többé vagy kevésbé zsenge nekibuzdulást. Ha másért nem, hát azért, hogy helyrepopozza kora délutáni adrenalin szintjét. Vélhetően nem túl nehéz így innen, Cyberpestről a tengerentúlra promotálni, kiadót keresni, vagy valakitől megtanulni, hogyan is kell kiadni a saját lemezüket... ☛

szerint már a techno töltötte be a punk helyét. A kaliforniai pálmák alól előbújik az **Offspring**, a **Green Day**, és készülődött a **Rancid**. Beütött a nagy infobumm: mindenkiről mindent meg lehetett tudni, igaz, **MP3** még nem lévén, belehallgatni a termésbe némi maileztést igényelt (volna). Gőzerővel szerveződtek

Hallod, mire megy el az adód 1%-a?

Nemrégiben néhány – általam tartalma és szellemisége miatt mérvadóan tartott – honlapon cseresznyéket, valamint másodpercenként váltakozó feliratot tartalmazó bannert találtam.

A reklámcsík a következőket jelenítette meg: „ideiglenesen megérett”; „március 9. – április 7.”; „Tilos rádió, FM 92,1”. Hát persze! Újra sugároz a Tilos.

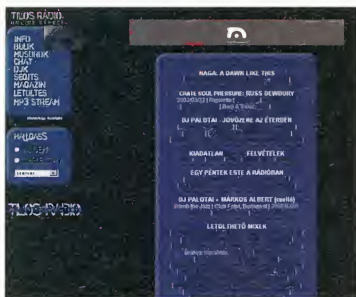
Webrádió

A Tilos rádió honlapja (www.tilos.hu) igazi webrádió otthona: azon túl, hogy – magától értetődően – moderes és széles sávú adásidőben, **24 kbps-os** (roszszabab minőségű) és **128 kbps-os** (gyors internetkapcsolattal rendelkező felhasználóknak való) ki-szerelésben – **élőben hallgathatjuk** a rádiót, a régebbi műsorok archívumba rendezetten megtalálhatók, s félórás blokkokban le is tölthetők. A moderes letöltésnél a fél óra körülbelül 5 MB. Mindkettőt kipróbáltam, s élvezhetőnek találtam. A Letöltés menüből ezenkívül elérhető **Tilos-dj-k** (359) és **vendég-dj-k** munkái

(35), **műsorrészletek** (118), **Tilos-mesék** (20), valamint **Tilos-partik** (56). A honlap szerkesztőjének arra is volt gondolja, hogy külön tájékoztató oldalon (gyík – gyakori kérdések) magyarázza el a netezőknek, hogyan hallgathatják a rádiót élőben, valamint a honlap által kínált **MP3-fájlokat**, sőt link is található ugyanitt unixos, windowsos és machintoshos MP3-lejátszók letöltéséhez.

Pillangó első látásra

A www.tilos.hu/musorok/pillango/index.html címen a **Pillangó** első látásra emléksítere-jára lehet rábukkanni. Szomorúan konstátálom, hogy a korabeli műsor önálló honlapja sehol nem található – maga Nádori és a jelenlegi weblap fenntartói sem tudtak segíteni –, pedig az már akkor létezett, amikor a civil és az alternatív szférában jobbára csak a **RomaPage** volt elérhető. Emlékeim szerint két pillangót és egy tükörtojást lehetett látni rajta fehér alapon. **Nádori Péter** és **Simó György** kiváló műsorának honlapja jelenleg a Tilos arculatába illeszkedik. (Simó Györggyel az **ink** már készített egy hosszabb lélegzetű interjút, amely a 2001. júniusi számban jelent meg. Ha ezer tányér pörög egyszerre... címmel.)

Rádió – gyakor és ma

A Tilos rádió **1991. augusztus 21-én** kezdett sugározni Budapesten, a 95,5-ös ultrarövidhullamra. A Tilos volt az első magyar független és az első „**harmadik típusú**” szabdrádió. Kezdeti háromszor négy-

TANDBERG DATA

SUPER DLT AUTOLOADER

OEM partnerek: Compaq, IBM, Fujitsu-Siemens

http://www.axico.hu

www.axico.hu

szocháló **ink**

órás adásidőjét egy év alatt **heti 168 órára növelte**, és – mint ahogy a szerkesztők írják – „nap mint nap bizonyította a nem kereskedelmi, teljesen nonprofit közösségi rádiózás létjogosultságát és működőképességét: a műsorkészítők soha nem részesültek anyagi ellenszolgáltatásban”. S bár nem biztos, hogy ez önmagában értéket hordoz, de „**Tilosban soha nem hangzott el reklám, a rádió műsora soha nem volt szponzorálható**”.

A célkitűzés és az alapelvek a kezdetektől változatlanok: olyan huszonnégy órás, nonprofit, független közösségi rádiót akartak létrehozni a munkatársai, amely egész **Budapest** területén fogható, és amely tematikájában, stílusában, zenei profiljában elüt más rádiók gyakorlatától. A Tilos **hiányt pótol**, mert vállaltan keresi a rádiós műfaj megújításának lehetőségeit, progresszív, mert a nonprofit közösségi médium leghatékonyabb modelljének alkalmazására és fejlesztésére törekszik. Demokráciát fejleszt, mert interaktív, hozzáférhető: a Tilos elsősorban a hallgatóé. Az alapelvek elsősorban nem deklarációkban és belső dokumentumok-

ban, hanem a műsorok jellegében, struktúrájában, témájában és üzenetében, valamint a hallgatók bevonásában nyilvánulnak meg. A szerkesztők szerint **a rádió független**, őszinte és sokszínű: nincsenek tulajdonosai, hirdetői, politikai köztötségei, éppen ezért nem egy vagy több vállalat, egy vagy több kulturális törekvés, gazdasági érdekcsoport vagy politikai párt rádiója, hanem a hallgatóké és a műsorkészítőké – vagyis **Budapesté**.

Ami a mi szempontunkból nagyon fontos, az az, hogy a Tilos rádió **interaktív**: a műsorok zöme a hallgatói részvételre épül, a szerkesztés szerves eleme a betelefonálók és a műsorkészítők közötti **aktív együttműködés**, az internetoldal pedig ezt maximálisan támogatja. És ez nemcsak az interakciót tartalmi elemként használó, beszélgetős műsorokra igaz, hanem a tematikus és a zenei magazinok egy részére is.

„A műsorfolyam sohasem elszigetelten, hanem a hallgatói közösség által meghatározott és befolyásolt **kommunikációs térben** valósul meg” – olvashatjuk a site-on igen elegáns megfogalmazásban azt, hogy nemcsak a levegőbe beszél a csapat. Legalábbis a remények szerint. **A civil szemléletű rádió** törekszik arra, hogy ne fogyasztóként, passzív befogadóként szólítsa meg hallga-

tóit, hanem egyenrangú társként kezelje őket, ugyanakkor nem érzékelhető a mostanában divatos szélösség, az internet és a technika vívmányainak partatlan kritikája (és ezek egyidejű használata). A rádió **lételeme a vita**, a különböző nézetek, vélemények ütköztetése, de ami a legfontosabb, hogy a kisebbségek, az alternatív értékek, az elesettek és lecsúszottak, a marginalizáltak, de releváns vélemények, megközelítésmódok, kulturális törekvések, kifejezésformák szószólója.

Segíts!

Erre kér – mindenféle tokoladástól mentesen – a website-on az egyik menüpont. A szerkesztők üzenete szerint (lásd keretes írásunkat) **lehet a Tilosnak segíteni** pénzzel, adónk 1%-ával vagy bármiféle munkavégzéssel. Nos, én azon a szerény módon kívántam segíteni az egyik legrégebb magyar civil rádió működését, hogy megírtam ezt a cikket. 🍀

Lehet pénzzel segíteni, a Tilos rádió bankszámlája: Erste Bank Hungary Rt., 11613008-00143300-13000005. Az adó 1%-ával: Tilos Kulturális Alapítvány, adószám: 18002454-1-42. Ebből a forrásból 2001 októberében 3 583 321 Ft érkezett az alapítvány számlájára, amivel a Tilos a leg támogatottabb rádió lett Magyarországon. 2001 áprilisában a Tilos-árverésen 1 279 000 Ft-tal gyarapították a támogatót a rádió vagyonát. Segíteni lehet bármi mással: munkával, fénymásolással vagy akár egy teásbögre felajánlásával. A szerkesztők arra kéri az olvasót/hallgatót, találja ki, hogy miben tud segíteni. A rádió telefonszáma: 476-8491, e-mail címe: radio@tilos.hu.

Online napilapok a papírújságok árnyékában

Az alábbi írás egy szakdolgozat (MÚOSZ Bálint György Újságíró Akadémia, távoktatásos újságíró szak) része. A tanulmány négy politikai napilap (Népszabadság, Magyar Nemzet, Magyar Hírlap, Népszava) offline szerkezetét, illetve az olvasói vélemények tükrözését is elemzi, azonban itt, az **ink**-ben értelemszerűen dolgozatnak az online portálokat bemutató részét éreztük – enyhén rövidítve – közlésre érdemesnek.

AZ MTA Kommunikációs Intézete 1995–1996-ban végzett felmérése óta a napilapok olvasottsága jelentősen megváltozott. Az általam készített interjúk során a válaszadók döntően az elektronikus levél-címmel rendelkezők közül kerültek ki, tehát a minta nem tekinthető a társadalom valós leképezésének! A két szélsőséges hozzáállás közül az egyik az volt: „azért olvasok újságot, hogy tudjam, mi a véleményem” – vagyis az illető a saját gondolatait is a véleményformálótól várta. A másik végletet képviselő válaszadó pedig azt felelte, hogy már régóta nem olvas napilapot, pedig lenne rá módja, de úgy érzi, hogy „csak a hirdetőknak, illetve egymásnak írják az újságírók a lapokat”. A vizsgálat azt mutatta, hogy az internet-hozzáféréssel rendelkezők sokkal inkább olvasnak napilapot az interneten, mint papír formában.

Digitális nyomdafesték szilíciumpapíron

Így jellemezte az interneten megjelenő, javarészt kisebb helyi lapokat Roger Fidler, az USA-beli Information Design Laboratory vezetője 1992-ben. Az internetes megjelenéssel az írott sajtó jóval gyorsabb és szélesebb körben elérhető lett. A különböző sajtótermékek szerkesztősegei saját honlapjuk elkészítésével több információt és szolgáltatást képesek nyújtani. Az internetes újságok legnagyobb előnye, hogy ötvözik az elektronikus és a nyomtatott sajtó legked-

vezőbb tulajdonságait. A neten leírt információ bármikor visszakereshető, könnyen kezelhető, reprodukálható. A szövegbe beszúrt hivatkozásoknak (ún. hiperlinkeknek) köszönhetően a kíváncsi, annak is utánanézhet. Az újságok portáljain korlátlan adatbázis – néhol keresési lehetőséggel – érhető el. Létezik olyan szolgáltatás, amely a cikkek nyomtatásának, továbbküldésének lehetőségét célozza meg, valamint nem mindegy a hirdetőik szempontjából az olvasottsági adatok pontos mérése, az ún. **web-auditálás** megléte sem. A szöveges információk mellett a vizuális kommunikáció eszközei, a képek és animációk is rendelkezésre állnak. Az olvasók a honlapon **fórumot indíthatnak** közérdekű témákról, hozzáférhetővé válnak a régebben megjelent számok, cikkek. A szerkesztőség **kérdőívek** segítségével hozzájárhat a közhangulat meghatározó hírek, témák összességéhez, így mindig az olvasók érdeklődésének közepontjában maradhat. Kicsit futurisztikusnak tűnik az a szolgáltatás, amelyet a szakirodalom „**hozzáadott élmény**”-nek nevez. Ez azt a jelenséget takarja, amikor egy hírportál úgy mond „megtanulja az olvasót”, azaz a szerver regisztrálja az IP (internetprotokoll) cím alapján, megfigyeli, hogy főleg milyen témájú cikkekre kíváncsi, így az olvasó egy idő elteltével a portál webcímére kattintva már olyan kezdőlappal találja szembe magát, ahol a kedvenc témáiból válogatott írások fogadják. A portáloktól elvárt minimális információ a következőket tartalmazza: **hírek, időjárás, e-mail, chat, vásárlás, sport stb.** Gazdag **linkgyűjteménnyel** új szolgáltatást nyújthat olvasói számára, például hasonló témájú cikkek is elérhe-

tővé válhatnak más újságokból. Ez a néhány új szolgáltatás csak a kezdet, hiszen a kör korlátlanul bővíthető a digitális technológia, a szoftverek fejlődésével.

február – megvalósítás; **Népszava: 1996; Magyar Hírlap: 1996. május; Magyar Nemzet: 1999. október).** Az internettechnológiában rejülő számos szabadság lehetőségét igyekszik kihasználni mindenki, aki kapcsolatba kerül a hálózattal. A korlátlanul hozzáférhető és gyakorlatilag teljesen demokratikus alapokon álló, **decentralizált világháló** portáljain éppen ezért rendre megjelentek az úgynevezett véleménynyilvánítási pontok, a fórumok. Ezen a felhasználói felületeken bárki elmondhatja írásban a véleményét, szemlélyiségét titokban tarthatja, vagy általa eljártzott szerepek, illetve a valóságnak megfelelően viselkedhet, kommunikálhat. A fórumokon úgynevezett **topikokban** lehet a témát megjelölni, vagy a **regisztrációt** követően akár új témát felvetni. A később érkező, illetve már vonalban lévő felhasználók ezekről a témákról „**beszélgetnek**”, teljesen laza száfla felúve a mondanivalót. **Virtuális közösségek** jöhetnek létre és bomolhatnak fel, segíthet az összetartásban, és teret adhat a gyűlölködésnek is. Az általam vizsgált napilapok fórumain az adott újság olvasóin túl más érdeklődők is feltűntek. Az összekapcsolódás lehetősége gyakorlatilag végtelen: bárholnán ellátogathat egy felhasználó egy másik oldalra, magával vihet képeket, hangokat, adatokat, homlokegyenest ellentétes nézeteket tartalmazó adathalmazokat. A fórumok a hazai weboldalakon a magyar törvényeknek megfelelően működnek. Az **Alkotmánybíróság** egyik (1998-ban) kelt döntése értelmében „a véleménynyilvánítási szabadság alkotmányos határait úgy kell meghatározni, hogy azok a vélemény nyilvánító személy anyagi joga mellett a közvélemény kialakulásának, illetve szabad

The screenshot shows the homepage of the Nepszabadság newspaper's website. At the top, there's a navigation bar with 'NÉPSZABADSÁG' and 'Népszabadság online'. Below that, there are several news sections with headlines and small images. On the right side, there are advertisements for 'PRIMERA' and 'Opel Corsa'. At the bottom, there's a section for 'Móri gyilkosságok május 17-én nemzeti gyűlésnap' and another for 'Miert nem tesz vallomást Horvath Szilárd?'. The website layout is typical of early 2000s web design, with a mix of text, images, and advertisements.

Az internetes napilapok és azok fórumai

Az 1990-es évek közepe óta a napilapok egymás után jelentkeztek önálló internetes oldallal, kihasználva a **frissen felfedezett világháló** lehetőségeit (**Népszabadság: 1995 – őtlet, 1996.**

http://www.prim.hu

Online napilapok a papírtűsárgók árnyékában

alakításának a demokrácia szempontjából nélkülözhetetlen értékeit is figyelembe vegyék. A szabad véleménynyilvánítás jogának kitüntetett szerepe nem vezet arra, hogy ez a jog korlátozhatatlan lenne. Az alkotmányos védelem nem vonatkozhat tények meghamisítására, a véleménynyilvánítás olyan jog, amely csak felelősséggel gyakorolható." A szerkesztőségek mindenhol határozottan kifejezik álláspontjukat és szabályaikat ezzel kapcsolatban, s szükség szerint be is avatkoznak. E sorok írójaként arra nem merek vállalkozni, hogy kiragadott idézetekkel torz képet adjak az amúgy sem mindig egyértelmű tartalmakról. Minderről is szót ejtjek a következő pontokban.

Népszabadság Online

A Népszabadság Online (NOL) ötlete már 1995-ben felvetődött, de végül is 1996 áprilisában lett publikus a legnépszerűbb napilap internetes változata. A kezdeti nehézségek (Népszabadság Plaza, többszöri struktúra- és designváltás) után kialakult a mai szerkezet, amely a www.nol.hu címen érhető el. A szerkesztőség 10 főből áll, a stábnak talánuk főszerkesztő, szerkesztők, programozók, webmesterek, hirdetésszervezők és az egész munkát koordináló projektvezető. A NOL olvasójának átlagéletkora 35 év, vagyis az átlagos internet-olvasónál idősebb, viszont a nyomtatott változatot átlagos előfizetőjénél fiatalabb. A nyomtatott változat olvasóihoz képest is kétszer annyi vállalkozót vagy döntéshozót regisztrálnak az auditálással megbízott szakértők. A szerkesztés menete: az éjszaka összeállított site-ot hajnalban töltik fel. A Népszabadság nem kíván részt venni a híversenyben, ab-

ban az értelemben, hogy a hírgyűnkéségetől, illetve különböző más forrásokból kapott információkat nem mindig teszik fel azonnal oldalaira, hanem utána néznek, kommentálják, szerkesztik stb. A Népszabadság nyomtatott változata esetében a vidéki, illetve külföldi tudósítók az adott

változat, a nyomtatott Népszabadság cikkeiként találkoznak a helyi tudósításokkal.

Önálló szerkesztőségi anyagaik is vannak, és egyediek az ún. „microsite”-ok (pl. a Sziget-oldalak, a Képtár vagy a Galéria). A multimédia eszköztárából a NOL a képek használatát emelte ki, majd látni fogjuk, hogyan él a Magyar Nemzet a hang-, adat- és képtovábbítás eszközeivel. A portáloktól elvárt szolgáltatások (hírek, e-mail, chat, fórum, időjárás, óra, sport) közül egyedül a freemail nincs, van viszont hírlevél.

A kétirányú kommunikáció szempontjából oly fontos fórumok többnyire politikai témákban nyitnak a felhasználók újabb topikot. Jelenleg 120 témához lehet megírni a véleményünket. Ezekre átlagosan 200 hozzászólás érkezik. Stílusuk, hangneme igen érdekesen alakult: a legszűkebb körű, radikális baloldali nézetek és a semmitmondó, csipkelődő évődések ugyanúgy megtalálhatók, mint a komoly témák és a humoros, szellemes vagy ép-penséggel sértett beírások...

Magyar Nemzet Online

A Magyar Nemzet 1999 októbertől olvasható az interneten, és 2001. augusztus 20-a óta van interaktív, átgondolatlan felépített és jól strukturált, dinamikus weblapja (www.mno.hu). Míg a nyomtatott lapot közel 90 fős újságszögördő készíti, addig az online változatot 10-en dolgoznak.

A lapigazgatótól kapott letöltési adatok nagyjából megegyeznek a Népszabadságnál mért heti 700 000 oldalletöltéssel, azonban a látogatatok száma közel kétszeres.

A MNO-ról fontos leszögezni, hogy kiemelt hangsúlyt fektet a híverseny-

helyszínről hiteles és pontos életképeket, riportokat közölnek, és sokszor első kézből származnak a hírek. A tudósítógárda munkáját azonban – egyelőre – nem aknázza ki az internetes

ben elfoglalt pozíciójára. Folyamatosan frissítik az oldalt, napi 270 hír kerül fel, mindig képpel. Az újság saját tudósítóin kívül különböző hírügynökségek szállítják a híreket, az MTI, a Havarria Press, a Reuters's.

A portáloktól elvárt alapszolgáltatásokon (hírek, időjárás, e-mail, fórum, chat stb.) kívül az MNO számos ingyerséget is tartog. Ilyen például a **gazdasági klub**: az interneten követhető élő adás, amelyben követhetete a gazdasági élet elismert szakemberei folytatnak párbeszédet az érdeklődőkkel. Az MNO élőben közvetített több, jelentősebb tömeget vonzó happeninget is, például a két választás között a Kossuth ténren tartott nagygyűlést, a miniszterelnök vidéki kampánykörútjának egyes állomásait stb.

A multimédiás tartalom tekintetében egyedülállóan gazdag választékokat nyújtó MNO professzionális módon tereli át látogatóit a személytelen interakciók terepéről a kölcsönös kommunikáció oldott felületére. A havonta megrendező **Kávéházba** egy érdekes közéleti vendéget hívnak, akivel az internetes felületen élő adásban tud csvegni bárki, aki szeretne bekapcsolódni (e sorok írásakor a következő vendég **Makovecz Imre** építész).

Szintén kuriózum a **Temesi Ferenc** ír általjegyzett ún. **százezes regény**. Ennek a hangzatos „Dúlalav” címe keresztelt történetnek csupán az első fejezetét írta Temesi, a többi lelkes fiatalok találják ki, oldalról oldalra szövik a cselekmény fonálát, e-mailen beküldve az általa szerzett folytatás szövegét.

A fórumba napi 30-45 bejegyzés érkezik. Jelenleg 23 kategória van, ahol új topik vehető fel, ezek száma 3442. Minden cikkhez lehet fórumot nyitni, s azt látják a szerkesztők, hogy növekszik az olvasók hozzászólási aránya.

A fórum ellenőrzése tekintetében az a fő vezérlőelv, hogy öntisztulónak kell lennie. A Magyar Nemzetnél is vannak visszatérő véleményők, akik rendszeresen hallatják véleményüket, témákat vetnek fel, illetve beírásaikkal élénk érdeklődést váltanak ki. Egyedülálló kezdeményezés a havonta szervezett talál-

Magyar Hírlap Online

Az **MH Online** 1996 májusa óta jelenik meg. Egészen 2000. február 15-éig azonban ez elég egyszerű változatot jelentett: a nyomtatott lap tartalmának egy részét lehetett olvasni az interneten, az archívum csak egy hétre tekintett vissza, nem volt online hírfirrisítés, s egyéb szolgáltatások (pl. linkek, galéria) csak igen kezdetleges módon léteztek. A nyomtatott lapot kb. százfős szerkesztőség készíti, az online változatot három személy.

A szerkesztőség munkájára az eddig megfigyeltéktől némileg eltérő gyakorlat jellemző: a különböző forrásokból (hírügynökségek, a lap saját tudósítói stb.) érkező híreket este töltik fel, és éjszaka nyomják meg az ún. „élesítés” nevű gombot, miáltal a másnapi MH cikkei lesznek olvashatók. Azonban ekközben az online újság híreit folyamatosan frissítik, akár percről percre.

A nyomtatott és az online cikkeket jól elkülöníthetően jelennek meg az internetes kiadásban. A Magyar Hírlap Online szolgáltatásai: galéria, fórum, linkgyűjtemények, archívum. A Szolgáltatások menüpontban (ahol a linkek is vannak) található még **rövidítésgyűjtemény**, amely egyedülálló a napilapos portálok között, viszont igen-csak hasznos az érdeklődő újságolvasók számára. Itt a javarészt angol szavak rövidítéseiből álló számítástechnikai terminusok rövid magyarázatát találjuk. A **Junior rovatban** a diákoknak kínálnak cikkeket, linkeket, pl. egyetemi lapok online elérhetőségeit.

„**Saját vélemény**” címmel a nyomtatott laptól független olvasói levelek számára külön oldalt tartanak fenn; itt kell megjegyezni, hogy egyik-másik színvonalasabb hozzászólás a nyomtatott lap publicisztika oldalára is bekerült már. A jelenleg is zajló megújulás után lesz hírlevele az MHO-nak; marad, de „oko-

köz, amely általában a fórumosok ún. kemény magja vesz részt. A független, hangulatos vendéglátóhelyen rendezett összejövetelen immár a személyes interakcióé a terep.

online elérhetőségeit. „**Saját vélemény**” címmel a nyomtatott laptól független olvasói levelek számára külön oldalt tartanak fenn; itt kell megjegyezni, hogy egyik-másik színvonalasabb hozzászólás a nyomtatott lap publicisztika oldalára is bekerült már. A jelenleg is zajló megújulás után lesz hírlevele az MHO-nak; marad, de „oko-

sabb” lesz a fórum; marad a galéria, az archívum, a linkgyűjtemények. A Magyar Hírlap Online fórumán több száz téma található, a legtöbb hozzájárulás a **politikai indítványokhoz** érkezik. 2001 tavaszán egy valódi – vagy annak látszó – névvel (**Varga Béla**) bejelentkezett felhasználó megkísérelt egy virtuális osztálytalálkozóhoz hasonló összeírt levelet szervezni a fórum résztvevői számára, de végül megsemmisült rá sor.

A Magyar Hírlap fórumának látogatói számára a megszólalás lehetőségének meglete önmagában fontos, és talán elégséges is. Az eddig vizsgált fórumokhoz hasonlóan a véleményekből hiányzik a megfontolt tárgyalási stílus, kevés a valódi érvelés, és sok az elhamarkodott, előítéletes véleménynyilvánítás. Az ezektől eltérő beírások eltűnnek a hársány, ugyanakkor tartalmatlanabb hozzászólások között.

Népszava Online

A **Népszava** a napilapok közül az elsők között jelent meg a világhálón, 1996-ban. A Népszava Online látogatóinak száma 2001 elejére meghaladta a napi ötezeret, míg az oldalbetöltés elérte a napi 12-13 ezret. A honlap látogatóinak pontosan a fele heti több alkalommal is ellátogat a Népszava Online-ra. Az **olvasók összetételére** jellemző, hogy míg a papírváltozat olvasóinak 21%-a felsőfokú végzettségű, addig a Népszava Online látogatóinak 74%-a rendelkezik ilyen iskolázottsággal. Életkorukat vizsgálva kitűnik, hogy 45%-uk 20 és 40 év közötti. Figyelemre méltó annak a felmérésnek az eredménye, amelyet a Népszava Online munkatársai készítettek. (A kérdőív felmérése 2002 februárjában kerül

sor, amikor is 7 nap alatt 3116 értékelhető válasz érkezett a szerkesztőségbe.) E szerint a portál látogatóinak 37%-a korábban olvasta a papírváltozatot, de valamilyen okból leszokott arról – 9%-uk azért, mert elérhető lett a lap online változata. Jelentős hányadot képeznek azok, akik sohasem olvasták: ők a látogatók 28%-át képviselik. Egy stabil közönség viszont

között. Havi 700–1500 cikket kínálnak – korrek kereskedelmi viszonyban –, s ezzel kiszolgálják a legkülönbözőbb honlapok igényeit is. A Magyar Nemzet online változatánál tapasztalt folyamatossá frissítés a Népszava Online-ra is jellemző, napi több száz cikk, tudósítás, hír, illetve kommentár, kiegészítő háttér-információ kerül fel az oldalra.

A portáltekő elvált és eddig vizsgált szolgáltatások közül megtaláljuk az ingyenes e-mail címet, a folyamatosan megjelenő hírek frissítésének igénylését egy ún. **hírablakban**, valamint természetesen a fórumot. Itt – az eddigiekkel ellentétben – nem találkoznunk túl nagy formalommal, mindössze 6 témához lehet hozzáférni, igaz, a fórum nemrégiben változott meg, a Népszava Online legújabb designváltásakor (2002 márciusában).

A „**honlap-véleményezés**” című topikban viszont rögtön felbukkant – többször is – a Véleményrovatot hiányoló beírás, ami azt jelzi, hogy az olvasók igénylik a publicisztika műfajába tartozó írásokat. (Tulajdonképpen a Véleményrovat nem tűnt el, csak éppen **Publicisztika** néven érhető el a honlapról.)

A fórumba érkező beírásokat egyébként nyilvánosságra hozott elveik szerint a szerkesztő moderálja. **Moderálási elveik** korrekten megjelennek, bárki számára hozzáférhető az oldalakon.

A Népszava Online fórumának csekély forgalma minden bizonnyal a most megújult designváltással függ össze. Valószínűleg az érdeklődő és képzett olvasók fel fogják ismerni jelentőségét, s rendeltetésének megfelelően, a szólás- és véleménynyilvánítás szabadságát kifejező médiumként fogják azt használni.

The screenshot shows the Népszava.hu website. At the top, there's a navigation bar with 'Népszava.hu' and 'Népszava Online'. Below that, there are several news headlines and sections. The main content area is divided into columns with various articles and images. The website has a classic layout from the late 1990s or early 2000s.

még olvasója maradt a nyomtatott Népszavának is, a 129 éves múltja visszatekintő napilapot 26%-uk kísérni figyelemmel. A Népszava Online azonban már nem pusztán a napilap internetes változata, hanem napi 24 órában híreket adó, önálló, teljes értékű online tartalomszolgáltató.

Weblapok üzemeltetőinek szánt híres cikkgyűjtemény szolgáltatásuk egyedülállóan a napilapos portálok

http://www.novell.com

a gépek nem voltak egymással kompatibilisek, ezért a használóinknak sem volt sok beszélőnyelvük egymással.

A „kompatibilis” latin eredetű szó, a szaknyelvbe persze az angolból került be. Egymással összeférőt jelent, olyan dolgokat, amelyek együtt használhatók, összekapcsolhatók. Hogy pár számítástechnikán kívüli példával éljék: a golyóstollal lehet írni papírra is, szövetre is, de a sima üveglapra nem – a golyóstoll tehát nem kompatibilis az üveglappal. Avagy ha az Olvasó nem ismeri a japán írást, akkor nem érti meg az azzal írt szöveget – az Olvasó és a japán szöveg nem kompatibilis. A házi számítógépek nem voltak egymással kompatibilisek, mert más-más cégek gyártották őket, s még nem ismerték fel a kompatibilitás fontosságát. Minden cég a saját feje tetejére ment, más-más típusú processzort és egyéb részeségeket tett a gépébe, más-más módon építette fel a masina minden egyes részletét. Így az az állítás, amelyet korábban a tojásfőzés programjával kapcsolatban tettem (hogy ha egyetlenegyszer megcsináltuk, akár-hány gépre átmásolhatjuk), a házi számítógépek idejében nem volt igaz, mert az egyik típusú gépre írt programból a másik egy árva szót sem értett meg. (Sokszor még ugyanannak a cégnek két különböző típusa sem!) Ebből következően a gépek felhasználói, akik megtanulták a saját gépük kezelését és programozását, nem sok beszélőnyelvet találtak más gépek felhasználóival – hiszen mire mentek volna akármilyen hasznos információval, amely a saját gépükön nem működik? Ekkoriban Nyugaton már megvoltak azok a gépek, amelyek ezt a kaotikus állapotot lassan, de biztosan egységesítették. A „lassan” persze a számítástechnikai tempóhoz képest értendő: néhány évig tartott.

A jelen

Ezek a forradalmi konstrukciók a személyi számítógépek. A maximális olcsóság elvét itt már feladták

a maximális teljesítmény érdekében. Ez egyébként nem valami tervszerű elhatározás eredményeképpen következett be, egyszerűen ez volt a fejlődés következő lépcsőfoka. Egy olcsó gép, amelynek a korlátaival naponta meg kell küzdeni, valójában többre kerül, mint egy drágább, amely viszont attól kezdve, hogy megvettük, minden szükségeset megcsinál.

Personal computer – kompatibilitás

A személyi számítógépek korát az IBM cég teremtette meg, már akkor, amikor hazánkban a házi számítógépek kora is épphogy elkezdődött: 1981-ben. Húsz esztendeje. Merész lépés volt, amire elszánták magukat. Miközben a többi számítógépgyártó féltékenyen őrizte gyártási titkait, ők az egészet közzétették teljesen nyilvánosan: itt van, tessék, aki tudja, másolhatja. És másolták.

Gomba módra kezdtek elszaporodni az IBM-gépek műszaki leírása alapján készült komputerok, amelyeket IBM-kompatibilis gépeknek neveztünk – hiszen az azonos műszaki elv miatt nyilván kompatibilis-

sek is egymással –, másképpen pedig IBM-klónoknak, utalva a másolásra. Ma már beérjük a PC rövidítéssel (personal computer = személyi számítógép), ami ugyan az IBM típusainak márkajele volt, de mára az egész gépcsalád ismertetőjele lett. (Éppen úgy, mint a limuzin, amely valamikor egy autómárka volt, de ma már az autó egyfajta felépítését jelenti, akárki gyártotta is.) Az IBM gépeit tehát lemásolták, és tömegesen gyártani kezdték. Hol volt ebben az üzlet az IBM számára? Látszólag sehol: más cégek gyártották és árulták a gépeket. Igen ám, de ezáltal a világon üzemelő IBM-kompatibilis gépek száma sokkal gyorsabban nőtt, mintha egyedül az IBM árulta volna őket – hamarosan mindenütt megtalálhatók voltak. A felhasználók pedig sokszor az IBM-hez fordultak alkatrészekért akkor is, ha gépük más cégtől származott. Műszaki felépítésük teljesen megegyezett, így az alkatrészek működtek bennük. S az új alkotóelemek tervezésében az IBM a mai napig fontos szerepet játszik.

Az IBM stratégiájának ellenkezőjét követi mindmáig a cég nagy riválisa, az Apple, amelynek példáján még jobban látható az IBM ötletének hordereje. Az Apple nem tette közzé gépeinek műszaki leírásait, féltékenyen őrzi azokat, akárcsak az egykori házi számítógépek gyártói. Senkinek sem szabad Apple-gépet gyártani, csak az Apple-nek. (Ezek a komputerek, amelyek a Macintosh márkanévvel viselik, egyáltalán nem kompatibilisek az IBM-ekkel.) Ennek eredményeképpen a világon található Apple-gépek száma töredéke az IBM-klónok számának; de van belőlük bőveséges, mégpedig azért, mert az egyetlen cégtől származó, egységes egészésként forgalmazott gépek üzembiztosabbak, mint az innen-onnan összeszedeggett alkatrészekből álló PC-k. Ezért akinek van pénze ezekre az igen borsos árú, nagy teljesítményű gépekre, mindig meg fogja venni azokat.

A kompatibilitási harc első menetét tehát az IBM és másolói nyerték. Nem kis térről volt szó, gondoljunk csak bele. Láttuk, milyen nagy feladat lenne egy számítógépet megtanítani tojáστ főzni. Mivel a gépeknek nincs kezük, ilyen program természetesen a valóságban nincs, de a példán lemérhettük a feladat bonyolultságát. A bonyolult feladat idő- és munkaigényes, tehát a beprogramozása sokba kerül – ezért a szoftverek drága dolgok. A program piaci termék, az volt már a házi számítógépek korában is. Akkoriban egy adott géptípusra megírt szoftvernek csak korlátozott méretű piaca volt, hiszen más típusú gépen nem lehetett használni. Az IBM-kompatibilis gépek elterjedésével a piac egy csapásra ug-rásszerűen megnőtt.

Ez tehát egy újabb lépcsőfok a fejeczettségben feltett kérdésre: miért beszél mindenki a számítógépekről? Többek között azért, mert ma már olyan világban élünk, ahol egy adott programot csakugyan elég egyszer megírni, és onnantól kezdve

minden gép érti – tehát a gépek sokkal „okosabbá” váltak. De ez még nem a teljes válasz.

Alkalmazások

1985-ben, amikor az első – akkor még csak kölcsönbe kapott – gépecskémet hazavittem, senki sem értette, mi ebben a pláne. Láttak egy alig tízdekás, kéttenyérmű fekete dobozt egy gombsorral a tetején, amelyet az igen gyorsan átforrósodó trafón keresztül be kellett dugni a konnektorba és egy közönséges antennakábelrel a tévébe. Ennek eredményeképpen a tévéképernyőn betűk, számok és primitív ábrácskák jelentek meg aszerint, hogy én mit nyomogattam a gombokon. Hát ennek csakugyan nem volt sok gyakorlati haszna – minden, amit ezzel a szerkentyűvel tenni lehetett, odabent zajlott le a fekete műanyag dobozban, s a való életre semmi hatást nem gyakorolt.

Akkoriban még én sem nagyon tudtam, milyen gyakorlati haszna lehetne – ez nem is igen érdekelt: el voltam foglalva a gombocskák nyomogatásával –, azt pedig, hogy később ezek a gépek mekkorát fordítanak a világon, nemcsak én nem tudtam – más sem.

No, persze nem ez a tízdekás kis masina tette, amelynek olyan kevés volt a memóriája, hogy a legrövi-

debb, nyúl farknyi programcskákat is cipókanállal kellett belepréselni. Ha több memóriát teszek bele, és például hozzákapcsolok egy nyomtatót, lehetett volna levelet írni vele – kicsit nehézkesen ugyan –, esetleg a család könyvelését leegyszerűsített formában nyilvántarhatta volna. Ennél többet nemigen. Játszadozni lehetett vele, de azt remekül, s játék közben tanulni a számítástechnikát. E nélkül ma sem lenne olyan sokféle alkalmazása a számítógépeknek, mint amennyi van, hiszen akik a naponta felbukkanó számítástechnikai újdonságokat kitalálják, nem kis részben ezeken az otlobácska kis gépeken tanulták a tudományág alapjait.

Célszámítógépek

Nézzük át röviden, milyen alkalmazásai vannak ma a számítógépeknek. Kezdjük a célszámítógépekkel. Tévék, videók, mikrosütők, mosógépek, hűtőszekrények, órák, asztali és mobiltelefonok. Repülőtéri forgalomirányítás, repülőgépek és gépkocsik fedélzeti számítógépei. Nagyvárosi forgalomirányítás, jelzőlámpák vezérlése, metróvonalak. Rendőrség, mentőszolgálat, tűzoltóság diszpécserközpontjai. Telefonközpontok. Orvosi diagnosztikai műszerek. Gyárak futószalagjai mellett dolgozó ipari robotok. Egyetérthetünk abban, hogy ezek nélkül ma már sokkal nehezebb len-

http://www.novell.com

ne az életünk. Lássuk hát a programozható számítógépek jellemző felhasználási területeit!

Könyv- és lapkiadók, szerkesztőségek, nyomdák. Tévé- és rádióstúdiók, szerkesztőségek, filmgyárak feliratozó-, vágó- és trükk-készítő gépei. Írók, újságírók, zeneszerzők, festők, építészek, lakberendezők tervezésre vagy végleges alkotásra használt számítógépei. Tudósok, kutatók, egyetemisták, iskolások információkeresésre, kapcsolattartásra használt gépei. Államigazgatási intézmények, nagy ügyfélkörű cégek adatnyilvántartásra, könyvelésre használt gépei.

Csak olyan területeket szerepeltettem a felsorolásban, amelyek a számítógépek kora előtt is megvoltak – kihagytam tehát a programozókat, hiszen az ő munkájuk nem egyszerűsödött a számítógépek megszületésével: azelőtt nem is létezett. Kihagytam a játékat és a kikapcsolódás „számítógépesített” formáit, ezekről majd külön lesz szó. Csak olyan dolgokat soroltam fel, amelyeket azelőtt is csináltak, feltétlenül szükség volt, van és lesz rájuk, s a számítógépek segítségével könnyebb vagy olcsóbbá váltak. Ennyifele alkalmazási területe van ma már a számítógépnek – meg még számtalan, amely most nem jutott eszembe. Féltünk meg egyetektőt, hogy felhessünk arra a nagyon logikus kérdésre, amely most felmerül az Olvasóban: igen ám, de mindezek a területek megvoltak és működtek harminc évvel ezelőtt is – min javítottak a számítógépek? Kezdhetek az orvosi diagnosztikai műszerekkel. Száz évvel ezelőtt is volt nyelvlapoc és vérnyomásmérő, de nem volt CT (komputertomográf), ami azzal járt, hogy egy agydagana-tot többnyire már csak későn vettek észre az orvosok. Nézzük meg, hogyan működik a CT. A beteg testén tűvékony, a szöveteken áthatoló és kárt nem okozó sugárnyaláb

(a terhes nők vizsgálatára használt ultrahanghoz hasonló) vezetnek át. A sugárnyalábát a túldoldal egy érzékelő felfogja, és a benne keletkezett elváltozásokból kiderül, hogy milyen szöveteken haladt át a sugár. Több millió sugarat lő ki a terjedelmes és méregdrága berendezés, aminek eredményeképpen az orvos háromdimenziós képet kap a problémás testrészből – anélkül, hogy kással ment volna neki a betegnek. Ha az Olvasó figyelt az első fejezetben, máris tudja, mi kell ahhoz, hogy ez a kép megjelenjen az orvos előtt. A sugarakban talált elváltozások a bemenő adatok (a sugarakat felfogó speciális kamera a bemeneti egység), a képernyőn kialakuló színes, háromdimenziós kép a kimenő adat. Kétségkívül számos átalakításra van szükség a kép előállításához, ehhez tehát processzor kell; s mivel milliányi sugár értékeit kell feldolgozni, memóriára is szükség van. Nem is kevésre.

Minőségi és mennyiségi...

Mondhatnánk, hogy már 1895 óta ismerik a röntgent, de jobb, ha nem mondjuk. A CT egészen más. Először is a röntgensugárzás nagyon veszélyes (voltaképpen a radioaktív sugárzás „szelidebb”, kisebb rezgésszámu változata), nem használható terhes nőknél, csecsemőknél, ivarszervek vizsgálatakor. A CT viszont veszélytelen. Másrészt a röntgen csak a csontokat képes mutatni, mert azok kevésbé átlátszóak a röntgensugarak számára, a CT viszont a lágy részekkel is boldogul. Harmadrészt pedig a röntgen volta képpen olyan, mint a közönséges fényképezőgép: készít egy képet, aztán ami abból kiolvasható, azzal kell dolgozni, vagy másik képet csinálni – ellenben a CT számítógépe

különböző korrekciókra képes, forgatja a képet a térben, tudja csak az izmokat vagy csak az ereket mutatni, egyszerűen milliószor több információt nyújt a szakember számára. Az információ pedig az orvostudományban életet menthet.

Másik példaként vegyük az egyetemistát, aki nehéz vizsgák előtt áll, és hosszú című tudományos művekre van szüksége. Mit tehet? Évszázadok óta megvan a lehetősége, hogy elmegy a könyvtárba, és keresgél. Ennek több hátulütője van. Sokáig tart, munka- és helyigényes, s könnyen megeshet, hogy a keresett művet valaki már kikölcsönözte. De megteheti azt is, hogy fog egy számítógépet, és utánanézik egy pár tudományos adatbázisnak az interneten. Ez gyorsabb, mert a gép nemcsak gyorsabban dolgozik, de a könyvek címén kívül akár arra is képes, hogy a legérdekesebb részleteket egyből szó szerint közölje; kevésbé munkaigényes, mert sem lapozgatni, sem vastkos köteteket rakogatni nem kell; és kevésbé helyigényes is, mert a szükséges műveket nem hatalmas könyvtártermekben, hanem számítógépekben tárolják. Az pedig természetesen el sem képzelhető, hogy valaki más már kikölcsönözte előtte az adatbázist.

Fordítsuk figyelmünket erre az utolsó mondatra. A CT-nél minőségi különbség van a korábbi technológiákhoz képest, a tudományos adatbázisoknál viszont (a minőségén kívül) mennyiségi. Egy nyomtatott könyvet egyszerre egy ember tud használni, míg egy internetes adatbázist több ezer vagy több millió, a számítógépek teljesítményétől függően. Nézzünk meg ilyeneket! Mennyiségi különbséget jelent, ha egy útkeresztjeződesben a járművek áthaladását mérő érzékelőket helyeznek el, amelyeket összekapcsolnak a jelzőlámpákat irányító számítógéppel. Tegyük fel, hogy a számítógépnek sikerül úgy megváltoztatni

szolgá ink

a lámpák színváltásának ütemét, hogy egy keresztveződesen óránként tíz kocsival több tud áthaladni. Szerény javulás. De egy olyan óriási városban, mint New York vagy Tokió, ez akár ezer keresztveződesre is igaz lehet, ami óránként tízezer, naponta pedig száz-kétszáz ezer autót jelenthet. Ennyivel is csökken a közlekedési káosz.

Mennyiségi különbséget jelent, ha nem a kisasszony kapcsolgatja össze a telefonvonalakat – mennyire lehet képes, percenként öt kapcsolásra? –, hanem egy automata, amely percenként mondjuk tízezerszer kapcsol. Sokszor-többet telefonálhatunk, olcsóbban. Mennyiségi különbséget eredményeznek a gyárak ipari robotjai, amelyek gyorsabban, tehát többet termelnek, mint a hús-vér munkások. Így több és olcsóbb lesz az árú, növekszik az élet-színvonal.

Mindezeket persze az Olvasó is régóta tudja – azért iktattam ide ezt a kis felsorolást, hogy a számítógépek által előidézett mennyiségi javulások fontosságát érzékeltessem. Azért lényeges ez, mert világunk népessége nagyon gyorsan növekszik, s a nagyvárosoké még gyorsabban. Azok a módszerek, amelyek a múltban jók voltak egy-két millió ember ellátására, már nem jók, amikor százmillió emberről van szó. Ha a régi technikát használnák, hívásainkat nem csupán nehezebben kapcsolnák a telefonközpontban – egyáltalán nem kapcsolnák, mert annyira túl lennének terhelve. Nem kapnánk újságot, mert a régi technikával nem lehetne annyit előállítani, amennyi a mai példányszá-

mokhoz kell. Rövidesen talán már kegyeret sem kapnánk, mert a pékek ugyan továbbra is emberek, és ugyanazzal a sebességgel dolgoznak, de a kiszállítás megszervezésében lassacskán már elkel egy számítógép.

Ez a következő válasz a fejezet kérdésére. Azért beszél mindenki a számítógépekről, mert nélkülük egyre több és több dolog válna megszervezhetetlenné, áttekinthetetlenné. Mivel egyre többen vagyunk, egyre többen akarunk újságot olvasni, telefonálni, pereskedni, egyre többen kerülünk kórházba vagy rendőrségi eljárás alá: egyre több és több adat keletkezik. Az adatok feldolgozására régen egy uradalmi intéző is megette, később már ügyviteli osztályokra volt szükség, ma pedig nem boldogulunk számítógépek nélkül.

De ez még mindig nem a teljes válasz.

Grepton-sorozat a Microsoft .NET-ről

Nagy ívet írt le napjainkra a .NET: alig két évvel ezelőtt került bejelentésre a Microsoft .NET stratégiája, és működése máris olyan előrelépéseket eredményezett, amelyek alapjaiban változtatják meg a szoftverfejlesztés technológiáját. A forradalmian új kezdeményezéshez magyar szürkeállományával a Grepton is csatlakozott, s mára konkrét tapasztalatokkal és elmélyült tudással rendelkezik az új szemléletről. Céljuk, hogy az eddig összegyűjtött tudás köré egy magyarországi .NET-kompetenciaközpont építsenek.

A megszerzett ismereteket a szakma egészével megosztani szándékozó könyvsorozat üde színfolt a magyar nyelvű szakmai kiadványok palettáján. Nem bajnoki fordításról vagy programozási nyelv leírásáról van ugyanis szó, hanem olyan komoly tanulási, kutatási munkák eredményeiről, amelyek egyebek mellett a következő kérdésekre adnak választ:

- Mitől hatékony, mitől forradalmi a .NET?
- Miért tökéletes alkalmazásintegrációs eszköz a .NET?
- Hogyan is működik az internetes fejlesztések jövőbeli motorja?
- Milyen eszközökkel egyszerűsíti a .NET radikálisan a fejlesztők és üzemeltetők munkáját?

Április végétől kapható a könyvesboltokban, és online megrendelhető a Prim Kiadó www.prim.hu/net honlapján.

PRAKTICOMP WEBDESIGN
Grafikai Kft.

Több mint látvány!

5600, Békéscsaba
Könyvt. u. 4-6.
Tel.: 66/520-520

wds.prakticomp.hu

2001: HunDidac Arany díj

WinSchool

ProgramVédő Kártya™

A winchester testőre!

A kártya teljes mértékben megvédi a számítógépet a szakszerűtlen kezelést, a szándékos rongálás és a vírusok által okozott károktól. A számítógépet csak újra kell indítani, és minden ugyanúgy működik, mint előtte!

Megrendelhető:
Tantál Elektronikai Kft.
1149. Budapest, Nagy Lajos király útja 117.
Telefon: 06 (1) 220-6454, Fax: 06 (1) 220-6455
E-mail: tantal@axelerlo.hu, URL: www.tantal.hu

**American
Service
Travel**

A testre szabott utazás!

**Budapest
legjobb
repülőjegy
árjai**

	Eredeti ár	Akciós ár
Amszterdam	42.500 Ft	39.100 Ft
Bali	178.500 Ft	166.700 Ft
Bangkok	155.100 Ft	146.200 Ft *
Delhi	135.000 Ft	128.200 Ft
Dubai	102.000 Ft	97.300 Ft
Frankfurt	41.000 Ft	37.800 Ft
Larnaca	50.600 Ft	45.600 Ft
London	50.600 Ft	45.600 Ft
Málta	57.000 Ft	49.900 Ft
Miami	74.000 Ft	67.200 Ft
New York	84.500 Ft	79.900 Ft
Peking	144.200 Ft	128.400 Ft
Singapore	194.200 Ft	170.500 Ft *
Tel Aviv	74.200 Ft	68.200 Ft
Toronto	113.100 Ft	103.700 Ft
Tokyo	167.700 Ft	156.700 Ft
Zürich	42.500 Ft	39.100 Ft

A közötti repülőjegyek nem tartalmazzák a repülőtérilletékeket és bizonyos feltételeket érvényesek.

A *-al jelölt jegyárakhoz ajándék szállást biztosítunk !!!!!

MALÉV AKCIÓ!

**Minden héten 3 európai városba
utazhat 39.900 Ft-ért!
Érdeklődjön irodánkban!**

USA, Kanada, Ausztrália vízumügyintézés!

SZENZÁCIÓS AKCIÓ!

Egyéni utazások:		
MADRID	4 nap	74.700 Ft
FLORIDA	9 nap	145.400 Ft
BALI	11 nap	199.900 Ft
London	4 nap	85.800 Ft
Thaiföld	9 nap	182.700 Ft
Borneo	12 nap	245.500 Ft
Kenya	9 nap	249.900 Ft
Seychelles	8 nap	216.900 Ft

**"Fly and Drive"
utazások:**

Florida	9 nap	137.000 Ft
Ausztrália	15 nap	386.300 Ft
Kalifornia	9 nap	171.200 Ft
Kanada	9 nap	140.500 Ft

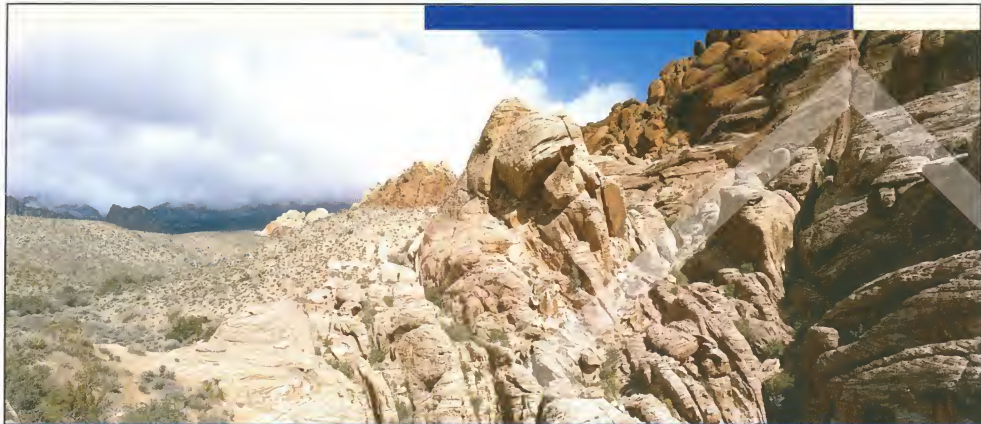
A fenti árak tartalmazzák a repülőjegyet, a szállás valamint az autóbérlés összegét, korlátlan kilométer-használatat!

**Autóbérlés Floridiában
1 hét már 8.550 Ft-tól!**

1052 Budapest, Váci utca 15.

Telefon: 266-6548 • E-mail: reservation@american.hu

*„Míg a természet únottan tekerve,
orsóra készíti örök fonalát,
s minden élők összhangtalan tömegje
hallatja vad hangzavarát,
az ő, változhatatlan áradatba
ki oszt életeremtő lüktetést?
S a részecskéket egészzé avatva,
ki fogja szép akkordba az Egészt?”
(Goethe, Faust)*

A történelem első, világméretű hálózata, az INTERNET a kilencvenes években kezdte meg fejlődését. Ma már nincs komoly vállalat vagy szakember internet-hozzáférés nélkül. A VILÁGHÁLÓ-ra minden pillanatban több százmillió (!) ember csatlakozik számítógépe segítségével. E hatalmas rendszer életbentartói az INTERNETSZOLGÁLTATÓ-k, akik kábeleikkel, műholdjaikkal és antennáikkal összekötik a felhasználókat üzemeltetik a szervereket, és szakadatlan kutatómunkával és fejlesztésekkel biztosítják az internet elképesztő növekedésének feltételeit.

A TVNET 1996 óta kínál korlátlan idejű és nagy sávszélességű internetkapcsolatot (ADSL, bérelt vonal, kábeltévé) otthoni előfizetői és vállalati ügyfelei számára egyaránt.

Ha szeretné felfedezni az internetet, mi tudjuk az utat. Ha már felfedezte, és nagy tervei vagy speciális igényei vannak, mi tudjuk a megoldást.

A TVNET Kft. Magyarország egyik első internet-szolgáltatója, a **szélessávú adatátvitel** hazai úttörője. A TVNET egyike azoknak, akik szép akkordba fogják az Egészt.

- Budapest
- Sopron
- Kaposvár
- Szekszárd
- Debrecen
- Miskolc
- Kecskemét
- Székesfehérvár
- Zalaegerszeg
- Győr
- Pécs

TVNET új
www.tvnet.hu
A szélessávú internetszolgáltató

1135 Budapest, Csata u. 8.
Tel: 288-6300 Fax: 288-6301
sales@tvnet.hu

tökéletes színek tökéletes szépérvék

Színes üzleti nyomtatási megoldásainak egyedülállóan átfogó kínálata a színek világában is ideális partnerré teszi a HP-t. A profi minőségű színes és fekete-fehér dokumentumokat páratlan költséghatékonysággal, gyorsasággal és egyszerűséggel előállító HP nyomtatók minden igényt kielégítenek. Ha ehhez eszközeink elismert megbízhatóságát, kompatibilitását és cégünk kivételes színes nyomtatási szakértelmét is hozzávesszük, talán nem kell tovább eszelgetnünk, miként tudjuk zökkenőmentessé tenni ügyfeleink számára a színes nyomtatás bevezetését. Ne feledkezzen meg a HP nyomtatási kellékanyagairól sem – ezen termékek a nyomtatóval együtt használva optimális végeredményt garantálnak.

hp color inkjet
cp1160 – A4

hp color LaserJet
4550 sorozat – A4

hp deskjet
1220c sorozat – A3

hp color inkjet
cp1700 sorozat – A3

hp business inkjet
2600 sorozat – A3

hp color LaserJet
8550 sorozat – A3

Ha tökéletes színekre vágyik, hívja a (06-1) 382-1111/1527-es számot, vagy keresse fel weboldalunkat a www.hpshop.hu címen